

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANA BİLİM DALI

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DÜRTÜSELLİK, ROMANTİK İLİŞKİ
DOYUMU VE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN
İNCELENMESİ

Fevziye Yıldız KARAÇELİK

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Okan BİLGİN (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Soner ÇAKMAK (Çukurova Üniversitesi)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERSİN/ TEMMUZ 2021

ONAY

Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,
201810094 numaralı öğrencimiz olan **Fevziye Yıldız KARACELİK** tarafından hazırlanan **“ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DÜRTÜSELLİK, ROMANTİK İLİŞKİ DOYUMU VE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ”** başlıklı bu tez çalışması jürimiz tarafından **oy birliği** ile **Psikoloji Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

(Enstitü Müdürlüğünde Asıl Sureti Islak İmzalıdır)

Üniv. İçi- (Tez Danışmanı)- Jüri Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER

(Enstitü Müdürlüğünde Asıl Sureti Islak İmzalıdır)

Üniv. Dışı- Jüri Üyesi: Doç. Dr. Okan BİLGİN

(Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

(Enstitü Müdürlüğünde Asıl Sureti Islak İmzalıdır)

Üniv. Dışı- Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Soner ÇAKMAK

(Çukurova Üniversitesi)

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

(Enstitü Müdürlüğünde Asıl Sureti Islak İmzalıdır)

26/07/2021

Doç. Dr. Murat KOÇ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’ndaki hükümlere tabidir.

İTHAF

**Sonsuz sevgisiyle “İçimdeki Çocuğu” affetmemi sağlayan oğlum Çağan Arden’e
ithaf edilmiştir.**

ETİK BEYANI

Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

26/07/2021

Fevziye Yıldız KARAÇELİK

TEŞEKKÜR

Tez sürecimin başlangıcından sonuna kadar, bu alandaki bilgi ve donanımlarıyla yolumu aydınlatan, içten ve samimi ilgisiyle her zaman destek olan, çok kıymetli tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER'e içten teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimim süresince, verdiği çok kıymetli bilgilerle, kendisiyle geçirdiğimiz her ders saatinden sonra, içsel yolculuğumda beni bir adım daha öteye taşıyan Prof. Dr. Şükrü UĞUZ'a; azmi, dinamikliği ve kıymetli deneyimleriyle derslerini unutulmaz kılan Prof Dr. Nurgül ÖZPOYRAZ'a, öğrenci yanlısı tavırlarıyla her zaman bizi destekleyen Doç. Dr. Gülhan TEMEL'e, bana kazandırdıkları için teşekkür ederim.

Çok kıymetli eleştiri ve önerileriyle tezime ışık tutan, tezimin son halini almasına katkı sunan değerli jüri üyelerim Doç. Dr. Okan BİLGİN ve Dr. Öğr. Üyesi Soner ÇAKMAK'a çok teşekkür ederim.

Tezimin her aşamasında bilgi ve deneyimleriyle değerli katkılarını esirgemeyen hocam Dr. Ersun ÇIPLAK'a çok teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimimin en büyük destekçisi, motivasyonumu her kaybettiğimde, bilgisi ve sevgisiyle her zaman yanımda olan sevgili eşim Melik KARAÇELİK'e, minicik yüreğiyle bana yardım etmeye çalışan, kıymetli zamanlarından vermek zorunda kalan, kendisiyle her gün biraz daha büyüdüğüm canım oğlum Çağan Arden KARAÇELİK'e çok teşekkür ediyorum. İyi ki varsınız.

Ömrüm boyunca tüm samimiyetiyle yanımda olan, büyüssem de ellerini hep omuzlarımda hissettiğim, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen canım annem Hülya ARIŞ'e, babam Nihat ARIŞ'e, kardeşlerim Mustafa Ariş ve Semih Ariş'e çok teşekkür ederim.

Bu tezi yazarken, birlikte yol aldığımız, zor zamanlarımızda birbirimize destek olduğumuz canım arkadaşlarım Dilek POLAT ve Yaprak Su YAPICI'ya teşekkür ederim. Son olarak, ölçeklerimi doldurmak için kıymetli vakitlerini ayıran tüm katılımcılara teşekkür ederim.

ÖZ**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DÜRTÜSELLİK, ROMANTİK İLİŞKİ DOYUMU VE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ****Fevziye Yıldız KARAÇELİK****Yüksek Lisans Tezi, Psikoloji Ana Bilim Dalı****Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER****Temmuz 2021, 159 Sayfa**

Bu araştırmanın temel amacı üniversite öğrencilerinde dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemektir. Bununla birlikte çalışmada; dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenlerinin sosyodemografik özelliklere göre farklılaşp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Araştırmaya Çağ Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenmiş, 371 önlisans, lisans öğrencisi dâhil edilmiştir. Araştırmaya katılımcıları 18-30 yaş aralığında, 238'i kadın 133'ü erkektir. Bu öğrencilerden 148 kadın ve 64 erkek öğrencinin mevcut bir romantik ilişkisi vardır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, dürtüsellik için Barratt Dürtüsellik Ölçeği, romantik ilişki doyumunu ölçmek için İlişki Doyumu Ölçeği, yalnızlığı ölçmek için UCLA Yalnızlık Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde, değişkenlere bağlı olarak Sosyal Bilimler istatistik programı kullanılıp frekans, yüzde, pearson korelasyon katsayısı, ilişkisiz örneklemler için t-testi ve çoklu standart regresyon analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, tüm örneklemin dürtüselliklerinin yalnızlığı yordadığı ve dürtüsellik arttıkça yalnızlığın da arttığı bulunmuştur. Romantik ilişkisi olan öğrencilerin dürtüselliklerinin, romantik ilişki doyumlarını yordadığı ve dürtüsellik arttıkça ilişki doyumunun arttığı gözlemlenmiştir. Ayrıca romantik ilişkisi olan öğrencilerin dürtüsellikleri ile romantik ilişki doyumlarının da yalnızlık üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmüştür. Buna göre romantik ilişkisi olan üniversite

öğrencilerinde, ilişki doyumu arttıkça yalnızlıklarının azaldığı, dürtüselliklerinin arttıkça ise yalnızlıklarının da arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: üniversite öğrencileri, dürtüsellik, ilişki doyumu, yalnızlık.

ABSTRACT**EXAMINATION OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN UNIVERSITY STUDENTS' IMPULSIVITY, ROMANTIC RELATIONSHIP SATISFACTION AND LONELINESS LEVELS****Fevziye Yıldız KARAÇELİK****Master Thesis, Department of Psychology****Thesis Advisor: Dr. Seyda MAVRUK ÖZBİÇER****July 2021, 159 pages**

The main purpose of this study was to explore the relationships between university students' impulsivity, romantic relationship satisfaction and loneliness levels. In addition, in the study, whether or not the variables of impulsivity, romantic relationship satisfaction and loneliness differed according to sociodemographic characteristics was examined. Determined by convenience sampling method, the study group included 371 students who were getting their associate and undergraduate degrees at Çağ University, Toros University and Mersin University. Among these students, 148 female and 64 male students had an existing romantic relationship. In the study, as data collection tools, the Barratt Impulsivity Scale was used to measure impulsivity, the Relationship Satisfaction Scale to measure romantic relationship satisfaction, and the UCLA Loneliness Scale to measure loneliness. Also, the Personal Information Form developed by the researcher was used to collect personal information. In data analysis, Social Sciences statistical program was used depending on the variables, and frequency, percentage, Pearson correlation coefficient, independent samples t-test and multiple regression analysis technique were performed. The study results revealed that the sample's impulsivity predicted loneliness and that as the impulsivity increased, the loneliness also increased. The impulsivity of the students in a romantic relationship predicted their romantic relationship satisfaction and as the impulsivity increased, the relationship satisfaction increased. In addition, the impulsivity and romantic relationship satisfaction of the students who had a romantic relationship were also significant predictors of loneliness. According to this, it was concluded that as the relationship satisfaction of university students who have a romantic relationship

increases, their loneliness decreases, and that as their impulsivity increases, their loneliness increases.

Keywords: university students, impulsivity, relationship satisfaction, loneliness.

ÖNSÖZ

İnsanlar doğası gereği sosyal varlıklardır. Ömrümüz boyunca ailemizle, komşularımızla, sevdiklerimizle kendimize ilişki ağları öreriz. İlişkilerimizde hatalar yapar ve bu hatalarımızdan sağlıklı ilişkiler kurmayı öğreniriz. Başkalarıyla kurduğumuz kişilerarası ilişkiler doğamız gereği hayatta kalmamız için çok önemlidir. Üniversite yılları, dönem olarak kişilerarası ilişkilerde önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada, psikoloji alanına katkıda bulunacağı düşünülerek üniversite öğrencilerinin dürtüsellikleri, romantik ilişki doyumları ve yalnızlıkları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Yurt dışı ve yurt içi literatürde dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenleri farklı çalışmalarda, farklı değişkenlerle incelenmiş olmasına rağmen, birlikte incelendiği çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu açıdan literatürde, üniversite öğrencilerinin dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen hem yurt dışı hem de yurt içi ilk yayınlardan birisi olması hedeflenmiştir.

İÇİNDEKİLER

KAPAK	i
ONAY	ii
İTHAF	iii
ETİK BEYANI	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZ	vi
ABSTRACT	viii
ÖNSÖZ	x
İÇİNDEKİLER	xi
KISALTMALAR	xii
TABLolar LİSTESİ	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xvi
EKLER LİSTESİ	xvii
1. GİRİŞ	1
2. YÖNTEM	35
2.1. Katılımcılar	35
2.2. Prosedür	36
2.3. Araştırmada Kullanılan Materyaller.....	37
2.4. Araştırmanın Modeli	39
2.5. Araştırma Verilerinin Analizi	40
3. BULGULAR	42
4. TARTIŞMA VE SONUÇ	81
KAYNAKÇA	103
EKLER	124

KISALTMALAR

BIS-11	: Barratt Impulsiveness Scale-11
COVID-19	: Coronavirus Disease 2019 (Koronavirüs Hastalığı 2019)
DEHB	:Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu
DSM	: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders
ELSA	: English Longitudinal Study of Aging
İDÖ	: İlişki Doyum Ölçeği
UCLA	: University of California, Los Angeles
UPPS	: Urgency Premeditation Perseverance Sensation Seeking

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.	<i>Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı (371).....</i>	43
Tablo 2.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı (n: 212).....</i>	45
Tablo 3.	<i>Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	46
Tablo 4.	<i>Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	47
Tablo 5.	<i>Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Ailenin Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	48
Tablo 6.	<i>Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	49
Tablo 7.	<i>Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	50
Tablo 8.	<i>Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Durumuna Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	51
Tablo 9.	<i>UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	52
Tablo 10.	<i>Ucla Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	53
Tablo 11.	<i>UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	53
Tablo 12.	<i>UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	54
Tablo 13.	<i>UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	54
Tablo 14.	<i>UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Durumuna Göre Dağılımı (n: 371).....</i>	55
Tablo 15.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 212).....</i>	56
Tablo 16.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 212).....</i>	57
Tablo 17.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Ailenin Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 212).....</i>	57
Tablo 18.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 212).....</i>	58

Tablo 19.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	60
Tablo 20.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	61
Tablo 21.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Partnerleriyle Haftalık Görüşme Sıklığına Göre Dağılımı (n: 206) .....</i>	62
Tablo 22.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	63
Tablo 23.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	63
Tablo 24.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	64
Tablo 25.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	64
Tablo 26.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	65
Tablo 27.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	65
Tablo 28.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Haftalık Görüşme Sıklığına Göre Dağılımı (n: 206) .....</i>	66
Tablo 29.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	67
Tablo 30.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	67
Tablo 31.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	68
Tablo 32.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	68
Tablo 33.	<i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 212) .....</i>	69

Tablo 34. <i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre Dağılımı (n: 212).....</i>	69
Tablo 35. <i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Haftalık Görüşme Sıklığına Göre Dağılımı (n: 206).....</i>	70
Tablo 36. <i>Yalnızlık ve Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 371).....</i>	71
Tablo 37. <i>Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık Puanlarının Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları.....</i>	72
Tablo 38. <i>İlişki Doyumu ve Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 212).....</i>	73
Tablo 39. <i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumunun Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları .....</i>	74
Tablo 40. <i>İlişki Doyumu ve Yordayıcıları Olarak Dürtüsellik Alt Boyutlarına İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 212).....</i>	76
Tablo 41. <i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Alt Boyutlarının İlişki Doyumunu Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları .....</i>	77
Tablo 42. <i>Yalnızlık ve Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 212).....</i>	79
Tablo 43. <i>Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık Puanlarının Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları.....</i>	79

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.	<i>Araştırma Modelleri</i>	40
Şekil 2.	<i>Model 1'e İlişkin Regresyon Eşitliği</i>	73
Şekil 3.	<i>Model 2'ye İlişkin Regresyon Eşitliği</i>	75
Şekil 4.	<i>Dürtüsellik Alt Boyutlarının İlişki Doyumunu Yordamasına İlişkin Regresyon Eşitliği</i>	78
Şekil 5.	<i>Model 3'e İlişkin Regresyon Eşitliği</i>	80

EKLER LİSTESİ

Ek A. Çağ Üniversitesi Etik Kurul Onay Belgesi	124
Ek B. Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu.....	128
Ek C. Kişisel Bilgi Formu	129
Ek D. Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BIS-11).....	130
Ek E. İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)	131
Ek F. UCLA Yalnızlık Ölçeği.....	132
Ek G. Çağ Üniversitesi Tez Anket İstek İzin Yazısı.....	133
Ek H. Çağ Üniversitesi Anket Uygulama İzin İstek Yazısı	135
Ek I. Çağ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü Tez Anketi İzin Yazısı.....	136
Ek J. Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tez Anketi İzin Yazısı.....	137
Ek K. Çağ Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Tez Anketi İzin Yazısı	138
Ek L. Çağ Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Tez Anketi İzin Yazısı	139
Ek M. Çağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tez Anketi İzin Yazısı.....	140
Ek N. Mersin Üniversitesi Tez Anketi Uygulama İzin Yazısı	141
Ek O. Toros Üniversitesi Tez Anketi Uygulama İzin Yazısı	142

1. GİRİŞ

Yaşamın bir döneminden diğerine geçerken çeşitli sosyal geçişler yaşanır. Başlıca geçişlerden biri de ilişkileri, hayatımızdaki rutinleri ve rolleri etkileyen, yapısal ve sosyal değişikliklerin yaşandığı geç ergenlik döneminde, çok önemli bir olay olan liseden üniversiteye geçiştir (Wheaton, 1990). Üniversite öğrencileri hayatlarındaki yeni rollerine, artan bağımsızlıklarına ve bireyselleşmelerine dayanarak kararlarını özgürce almaya, yaşantılarında birçok deneyim kazanmaya başlarlar (Lopez vd., 1988). Bu dönemdeki bireyler ne tam olarak ergenliklerinden kopmuşlardır ne de yetişkinlik sorumluluklarını almaya hazırlardır. Bu yüzden yaşamlarında birçok iniş çıkış yaşarlar. Ergenliklerinden farklı, yeni bir sosyal çevre, girdikleri bölümle ilgili mesleki gelişim gösterme çabaları, özgür bir ortam, farklı türden insanlarla tanışma imkânı, öğretmenleriyle olan yeni iletişim şekilleri gibi çeşitli deneyimler yaşarken aynı zamanda bu deneyimlerin bir sonucu olarak birçok psikolojik ve ailevi problemler yaşarlar (Aktaş, 1997). Toplumla faydalı bireyler yetiştirmek için eğitim sisteminin en üstünde yer alan üniversiteler ve burada eğitim gören gençler, ülkenin gelişmesinde çok önemli bir yere sahiptirler. Ancak yaşadığımız bilim ve teknoloji çağında, sosyal ve kültürel olarak hızlı değişimler yaşayan toplumlarda üniversite öğrencisi olmak stres ve kaygıya sebep olabilmektedir. Tüm bu değişimler sebebiyle üniversite öğrencilerinin yeterliliklerini bilemedikleri, kimlik kazanımlarını tam sağlayamadıkları ve sevgi ihtiyaçlarını çözemedikleri belirtilmektedir (Yeşilyaprak, 1985).

Üniversite dönemindeki bireyler, ergenliklerindeki deneyerek öğrenme ve bu denemeler sonucunda karar verme süreçlerini, ergenlik dönemine göre daha sağlam adımlarla yaparak, kimlik arayışlarında daha ciddi bir döneme girerler. Üniversite öğrenimleri boyunca arkadaşlık, romantik ilişkiler, iş deneyimleri ve dünyaya bakış açıları bakımından farklı deneyimlerle karşı karşıya kalarak kimlik arayışlarını sürdürürler (Nelson, 2003). Bu dönemde yaşamlarının farklı alanlarında çeşitli tecrübeler yaşadıkları için sürekli değişim içeren, kararsızlık yaşadıkları, istikrar gösteremedikleri davranışlar sergileyebilirler (Doğan & Cebioğlu, 2011). Bu açıdan bakıldığında, kimlik arayışının olağan durumlarından biri olan deneme ve karar verme süreçleri içerisindeki yeni deneyimler yaşama durumlarının, dürtüsellik davranışlarını içerebileceği düşünülebilir. Barratt vd.(2001) dürtüselligi bir duruma karşı planlama eksikliğinden kaynaklanan hızlı yanıt verme olarak tanımlamıştır. Ayrıca dürtüselligi doyum için, arzu edileni elde etmek için, hemen tepki vermesi gerektiğini öğrendiği

aile ortamından gelen, öğrenilmiş bir davranış olarak düşünmüştür. Bu kavramsal çerçeve düşünüldüğünde bireyler eylemlerinin sonuçlarını kendileri ve başkaları için tartma kapasitesine sahip değillerdir (Barratt vd., 2001). Üniversiteye başlayan bireylerin çoğunluğu ailesinden uzakta başka bir şehirde öğrenim görmeye başlamaktadır. Bunun sonucunda arkadaş çevresiyle olan etkileşim artarak, yeni deneyimler yaşamaya, heyecan aramaya yönelik dürtüsellik davranışlarının artış gösterebileceği düşünülebilir. Hayatlarında önemli yer edinen ilişkilerin içerisinde romantik ilişkiler de yer almaktadır. Romantik ilişkiler paydaşlık gerektiren, tutku, samimiyet ve özgür irade bileşenlerinden oluşan aşk ilişkisi olarak da adlandırılmaktadır (Sternberg, 1986). Ayrıca Kalkan & Yalçın'a (2012) göre romantik ilişkiler bağlılık, aşk, aidiyet içermektedir. Geri dönüp dürtüsellik bakıldığında Yazıcı & Yazıcı'ya (2010) göre dürtüsellik, sabredememe, dikkatsiz davranma, zarar görme ihtimalini hesaplayamayarak yüksek risk alma, heyecan ve zevk arama davranışları ve dışadönüklük gibi davranışları içerir. Buradan yola çıkarak dürtüsellik davranışlarının romantik ilişkiye zarar verebileceği düşünülebilir. Eşitlik teorisine göre romantik ilişkileri açıklayan Hatfield vd. (2008), adil romantik ilişkilerin daha tatmin edici ve rahat olduğunu, eşitsizlik olan ilişkilerde suçluluk, kaygı, öfke ve sıkıntı hissedildiğini belirtmiştir. Ayrıca adil ilişkilerin adaletsiz ilişkilerden daha istikrarlı olduğunu belirtmişlerdir. İlişkide partnerlerden birinin ya da her ikisinin de dürtüsel davranışlar göstermesi romantik ilişkilerde eşitlik ilkesine ters bir durum yaratarak ilişkiden alınan doyumunu etkileyebilir. İlişki doyumunu bir ilişkinin sürdürülmesinde en önemli ölçütlerden birisidir. İlişki doyumunu, bir ilişkinin başarılı bir şekilde işleyip işlemediğinin, romantik aşk içerip içermediğinin, içinde yer alan partnerleri tatmin edip etmediğinin ya da kopma riski altında olup olmadığının bir göstergesidir (Downing, 2008). Romantik ilişkilerde ilişki doyumunun azalması, ilişkilerde ayrılıkla sonuçlanıp yalnızlık duygusuna sebebiyet verebilir. Romantik ilişkilerde ilişki doyumunun azalmasının da yalnızlığa sebep olduğunu belirten çalışmalar mevcuttur (Durmaz, 2019; Flora & Segrin, 2000; Mellor vd., 2008; Mund & Johnson, 2020; Pereira vd., 2015; Gökçe Türk & Demirli Yıldız, 2017). Yalnızlıkla ilgili yapılan alanyazın taramalarına ilişkin bulgular, yalnızlığın psikolojik olarak sarsıcı ve dehşet verici bir deneyim olduğunu (Bekhet & Zauszniewski, 2012), ciddi psikolojik ve fiziksel sorunlar yarattığını belirtmektedir (Ditomasso vd., 2004). Romantik ilişkiler kurabilme, kurdukları bu ilişkiler içerisinde duygusal ve sosyal gereksinimlerini karşılayabilme, farklı sosyal çevreler oluşturabilme, kurdukları ilişkilerde daha derin anlamlar elde edebilme bu

dönemin gelişim görevleri arasında yer alır. Bu görevleri sağlıklı bir şekilde yerine getirmek, gençlerin kendilerine saygı duymalarını, duygularını tanıyabilmelerini, kendilerini oldukları gibi kabul etmelerini sağlamakta ve hayatlarına psikolojik olarak uyum getirmektedir (Özü, 2018).

Erikson'un (1968) 8 aşamalı Psikososyal Gelişim Kuramı'na bakıldığında, üniversite öğrencileri yakınlığa karşı yalıtılmışlık evresinde bulunmaktadır. Yetişkinliğe doğru ilerleyen gençlerde samimi ilişkiler geliştirmek özellikle göze çarpmaktadır. Daha önemlisi buradaki samimiyet romantik ilişkileri içerir ve kendini başkalarıyla paylaşmakla ilgilidir. Aslında bireyler makul bir kimlik duygusu geliştirdikten sonra başarılı yakın ilişkiler kurmak için, oluşturdukları bu kimliği başkalarıyla paylaşmaya hazırlanırlar. İdeal olan, iki kişi yakın bir ilişki geliştirdiğinde, her biri kendi bireysel kimliklerini korurken, ilişki için ortak bir kimlik oluşturmalarıdır. Eğer ilişki kurulan kişilerden birisi, kendi kimliğini kazanamamışsa, kurulan ilişkiye kendinden bağımsız bir kimlik tanımlayamaz ve ilişkinin kimliğini edinir. Eğer bu şekilde kurulan ilişki sona ererse ya da bitme tehlikesi varsa yıkıcı etkiler barındırabilir çünkü kişinin geri döneceği bir kimliği oluşmamıştır (Syed & McLean, 2017).

Levinson (1978) 17-33 yaş arası gelişimin başlangıç aşaması olarak adlandırmış ve bu aşamanın önemli görevinin, yetişkin dünyasına geçiş istikrarlı bir yaşam yapısı inşa etmek olduğunu savunmuştur (Arnett, 2000). Levinson'a (1978) göre genç, bir yaşam yapısı kurma sürecinde aşk ve mesleki açıdan olasılıkları sıralarken, önemli miktarda değişim ve istikrarsızlık yaşar. Erikson (1968) da bu dönemde bireylerin, kimlik bunalımlarına çözüm bulamayarak geçici bir durum olan psikososyal moratoryum yani boşluk yaşadıklarını ve bu süre zarfında özgür rol deneyimleriyle, toplumun bazı kesimlerinde bir yer edindiklerini belirtmiştir. Gelişmekte olan yetişkinler, diğer yaş dönemindeki kişilerden daha geniş faaliyet kapsamına sahip olma eğilimindedirler çünkü yetişkinliğin verdiği rol gereksinimleri tarafından kısıtlanma olasılıkları çok düşüktür (Arnett, 2000). Biyo-psiko-sosyal varlık olan insanın sosyal yönünün tatmin edilmesi için kişilerarası ilişkilere ihtiyacı vardır. Bu ilişkiler arasında romantik ilişkilerin önemi büyüktür. Romantik ilişkilerin önem kazandığı üniversite yıllarında yetişkinliğe yeni adım atan birey, özgür olmanın, kendi kararlarını vermenin ve rol gereksinimlerinin de olmayışının etkisiyle heyecanlar arama eğilimine girerek dürtüsel davranışlar sergileyebilir. Dürtüsellik en basit anlamıyla olumsuz sonuçlarına rağmen tepkileri engelleyememektir (Bakhshani, 2014). Bazen heyecan duymak için sergilenen

dürtüsel davranışlar, mevcut romantik ilişkilere ya da olması muhtemel ilişkilere zararlar vererek yalnız kalınmasına sebebiyet verebilir.

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Alanyazında dürtüsellik değişkeni; çocukluk çağı istismarı (Erel, 2013), kendilik algısı (Bilgin & Taş, 2017), ebeveyn ayrılığı (Çakmak vd., 2018), yeme tutumları (Burç, 2015), internet bağımlılığı (Osmanoğlu, 2016), benlik saygısı (Yeşilova, 2017) gibi değişkenlerle araştırılmıştır. Romantik ilişki doyumu değişkeni, duygusal zekâ düzeyleri (Mavruk Özbiçer & Atıcı, 2018), toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar, romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar (Öcal Yüceol, 2016), çocukluk çağı travmaları (Yıldırım, 2017), bağlanma stilleri (Soğancı, 2017; Yavuz, 2018) gibi değişkenlerle ele alınmıştır. Yalnızlık değişkeni ise sosyal medyaya ilişkin tutumlar, aile içi iletişim (Akyüz, 2018), sigara içme davranışı (Duran & Gözetin, 2017), algıladıkları sosyal destek ve depresyon (Sayın, 2018), zihin okuma becerisi (Emek, 2018) gibi farklı değişkenlerle incelenmiştir. Yurt içi ve yurt dışı çalışmalarda dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenlerinin birlikte incelendiği bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Oysaki öğrencilerin üniversite hayatları boyunca gerek arkadaşlık ilişkilerinde gerekse romantik ilişkilerinde sergiledikleri dürtüsellik davranışlarının, sosyal ilişkilerine olumsuz yansıtılabileceği ve bu kişileri yalnızlaştırabileceği düşünülebilir. Üniversite öğrencilerinin buldukları gelişim evresi içerisinde sağlıklı ilişkiler geliştirebilmesi açısından ve dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ile yalnızlık düzeyleri değişkenlerinin bir arada bulunduğu çalışmalara rastlanılmaması bakımından, bu çalışmanın literatüre bilimsel olarak katkı sağlayacağı ve ufuk açacağı düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin çoğu zaman ailelerinden ayrılarak yeni bir ortama girmeleri, bu ortama uyum sağlama aşamaları, bazen iletişim problemlerini beraberinde getirebilir ve uygun olmayan sosyal ilişkiler içerisine girebilmelerine neden olabilir (Özü, 2018). Toplumsal olarak ve kendileri için uygun olan sosyal ilişkiler yerine, toplum olarak hoş karşılanmayan davranışlar edindikleri uygun olmayan sosyal ilişkileri seçmeleri, bu dönemde olumsuz duygular yaşamalarına ve psikolojik yardıma ihtiyaç duymalarına sebebiyet verebilir (Bilgin, 2000). Bu açıdan bakıldığında araştırmanın, genç yetişkinlerde davranışlarının sonuçlarını öngörebilme, sağlıklı sosyal ilişkiler kurabilme, bu ilişkilerini sürdürebilme ve yalnızlıklarını farkedebilme yönünde katkı sunacağı düşünülmüştür.

Üniversite yıllarını da kapsayan genç yetişkinlik döneminde, yaşanılabilecek üniversiteye, bölüme, ilişkilere vb. uyum problemlerinden dolayı anksiyete ve depresyon durumlarıyla karşılaşılabilen, topluma karşı ya da toplum dışı davranışlar sergilenebilmekte, bireyler anlaşılmadığı duygusunu hissedip ailelerinden uzaklaşabilmekte, kurmaya çalıştıkları romantik ilişkilerde reddedilmeler yaşayabilmekte, okul başarıları düşüp, uyuşturucu madde kullanımına varan davranışlar sergileyebilmektedirler (Köknel, 1989). Bu açıdan bakıldığında, elde edilecek sonuçların ruh sağlığı alanında çalışanlara katkısı olacağı düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin buldukları evre göz önüne alındığında bu çalışmanın ana problemi, üniversite öğrencilerinin dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi sorgulamaktır. Bu bağlamda araştırmada şu sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği, alt ölçek (dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama) puanları, demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
2. Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
3. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği, alt ölçek (dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama) puanları, demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
4. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
5. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

6. Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile cinsiyet ve romantik ilişki durumu, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?
7. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile yaşları, İlişki Doyumu Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?
8. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği ve Dürtüsellik Ölçeği puanları, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?

Bu araştırmanın temel amacı, yetişkinlik düzeyine ilk adımların atıldığı üniversite yıllarında öğrencilerin dürtüsellikleri, romantik ilişki doyumları ve yalnızlıkları arasındaki ilişkileri belirlemektir. Araştırma soruları da göz önünde bulundurularak, bu ilişkiyi incelemek için aşağıdaki hipotezler ileri sürülmüştür:

H₁: Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği, alt ölçek (dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama) puanları, demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H₂: Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H₃: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği, alt ölçek (dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama) puanları, demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H₄: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H₅: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara

ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H₆: Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile cinsiyet ve romantik ilişki durumu, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamaktadır.

H₇: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile yaşları, İlişki Doyumu Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamaktadır.

H₈: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği ve Dürtüsellik Ölçeği puanları, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamaktadır.

Yapılan bu çalışmada bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Bu sınırlılıklar aşağıda sıralanmıştır:

1. Bu araştırma 2020-2021 yıllarında Çağ Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören ön lisans ve lisans öğrencilerinden uygulamaya gönüllü olarak katılan katılımcılarla sınırlıdır.
2. Elde edilecek bulgular, bu araştırmanın örneklem grubuyla sınırlıdır.
3. Araştırmadan elde edilecek bulgular, İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ), UCLA Yalnızlık Ölçeği ve Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BIS-11)'nin ölçtüğü özellikler ile sınırlıdır.

Araştırma sonuçlarının geçerlik ve güvenilirliğini sağlayabilmek için varsayımlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Araştırmanın örneklemini oluşturan öğrencilerin ölçekleri içten ve doğru olarak cevaplandığı varsayılmıştır.
2. Veri toplama araçlarının ölçülmek istenen özellikleri doğru olarak ölçtüğü varsayılmıştır.
3. Araştırmanın örnekleminin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

Yapılan çalışmada sıkça kullanılan dürtüsellik, romantik ilişki doyumu, yalnızlık temel kavramları ana hatlarıyla aşağıda açıklanmıştır.

Dürtüsellik: Barratt ve Patton'a (1983) göre dürtüsellik; davranışların nedenlerini, sonuçlarıyla olan bağlantılarını, muhakeme etmede yetersizlik olarak tanımlanmıştır. Dürtüselligi, anlık harekete geçme (motor aktivasyon), o an yaptığı eyleme odaklanmadan hareket (dikkat), plansız ve sonuçlarını öngörmeden hareket (plan yapamama) olarak üç şekilde ele almışlardır. (Barratt & Patton, 1983).

Romantik İlişki Doyumu: Hendrick (1998) ilişkilerin, ilişkiyi yaşayanların ilişki anlamlarını beraber inşa ettikleri, fenomenolojik bir bağlam oluşturduğunu söylemiştir. İlişki doyumunu, bireyin yaşadığı ilişkiye dair hissettiği duygu, o ilişkiyle ilgili düşünceleri ve ilişkide nasıl davrandığını içeren kişisel görüşleri olarak tanımlamıştır.

Yalnızlık: Bireyin sosyal ilişkilerinin, nitelik ve nicelik açıdan önemli ölçüde yetersiz olduğu durumlarda ortaya çıkan tatsız bir durum olarak tanımlanmıştır (Perlman vd., 1984).

Aşağıda çalışmanın temel kavramları olan dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık ile ilgili tanımlara, kuramsal açıklamalara ve alanyazında bu değişkenlerle ilgili yapılan çalışmalara ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Dürtüsellik

Dürtüsellik tanımlarıyla ilgili ya da davranış kalıbıyla ilgili ortak bir görüş yoktur. Whiteside ve Lynam (2001) dürtüsellik çok faktörlü tarafını görmeyip tek bir kişilik özelliğine indirgenmesinin, sıkça yapılan bir yanlış olduğunu ileri sürmüşlerdir. Literatür incelendiğinde, dürtüsellikle ilgili birçok tanımla karşılaşmıştır. En geniş tanımla dürtüsellik, uygunsuz ve uyumsuz davranışlarda bulunma eğilimidir (De Wit, 2009).

Dürtüsellik, yeterince düşünmeden riskli davranışlar sergileme ve bireyin kendisiyle eşit yetenek ve bilgilere sahip insanlardan daha az öngörülü hareket etme eğilimi olarak tanımlanmıştır (Moeller vd, 2001). Dürtüsellik; sabırsız ve dikkatsiz davranışlar, riskli davranışlar, ilgi çekme arayışı, heyecan arayışı, zararları hafife alma eğilimi ve dışa dönüklük olarak tanımlanmıştır. (Hollander & Evers, 2001). Whiteside ve Lynam (2001) dürtüsellik *aciliyet*, *önceden tasarlama eksikliği*, *sebat yoksunluğu* ve *heyecan arama* faktörlerini öne sürmüştür. Buna göre ilk faktör olan *aciliyet*; uzun vadede zararlı sonuçlar doğurabilecek olmasına rağmen, kişinin olumsuz duygularını hafifletmek için dürtüsel durumlarda bulunma eğilimine; ikinci faktör olan *önceden tasarlama eksikliği*; eyleme geçmeden önce sonuçlarını düşünmemeye; üçüncü faktör olan *sebat yoksunluğu*; sıkıcı veya zor olan görevlere odaklanmada zorluğa; dördüncü

faktör olan *heyecan arama* ise tehlikeli olabilecek yeni deneyimler yaşamaya işaret eder (Whiteside & Lynam, 2001).

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatiksel El Kitabı-DSM)-5'te dürtüsellik, tek başına bir tanı kriteri olmamakla birlikte, bipolar bozukluk, dürtü denetimi bozuklukları, kişilik bozuklukları, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu (DEHB), depresyon gibi psikiyatrik rahatsızlıklara eşlik etmektedir (Neef vd., 2005).

Dürtüsellğin literatürde tek bir tanımı olmadığı gibi dürtüsellği ölçmek için de tek bir yöntem kullanılmamıştır. Dürtüsellği değerlendirebilmek için öz bildirim ölçekleri, davranışsal laboratuvar testleri, olayla ilgili potansiyeller kullanılmaktadır. Literatür tarandığında bu yöntemlerin çoğunun davranışlarla ilgili bulguların sayısal olarak hesaplandığı psikometrik ve kişinin kendi beyanına dayalı olan bildirim ölçeklerinden oluştuğu görülmektedir (Horn vd., 2003). Bu ölçeklerden bazıları; Eysenck Dürtüsellik Ölçeği, Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BIS-11), Karolinska Kişilik Ölçeği ve UPPS Davranış Ölçeği (Urgency Premeditation Perseverance Sensation Seeking) ve Mizaç ve Karakter Envanteri'dir (Tamam, 2015). Bu ölçekler kişinin kendi beyanına dayandığı için ölçekleri dürüst cevaplandırmak önemlidir.

Davranışsal laboratuvar testlerinin, öz bildirim testlerinden, kişinin yanlış ya da yanlış cevap vermesinden etkilenmemesinden dolayı daha güvenilir olduğu düşünülmektedir. Davranışsal laboratuvar testlerinin eksik tarafı ise dürtüsellğin sosyal yönünü değerlendirememesi ve davranışı uzun süre gözlemleyememesidir (Moeller vd., 2001).

Dürtüsellğin Nöroanatomi

Dürtüsellğin kontrol edilebilmesi ya da dürtüsel davranışların sergilenmesinde beynin birçok bölgesinin etkisi bulunmaktadır. Prefrontal korteks ve orbitofrontal korteks, engellemenin kontrolü, karara bağlama ve yanıt bulma aşamalarında önemli bir role sahiptir (Yazıcı & Yazıcı, 2010). Davranışın bilişsel kontrolünü; duygu, düşünce ve davranış ekseninde birlikte ve bir amacı olan davranışa yönelik hepsini bütünleştirebilme yetisini, orbitofrontal korteksin yönettiği düşünülmektedir (Holland & Gallagher, 2004). Prefrontal korteks davranışın engelleyici kontrolü üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Dolayısıyla orbitofrontal bölgeyi de içine alan ventromedial frontal korteksin hasarlanması dürtüsellğin görülmesini sıklaştırır (Winstanley vd., 2006). Orbitofrontal korteks ayrıca uyarıların sonucunda ödül mü ceza mı geleceğinin algılanması ile ilgilidir. Orbitofrontal korteks hasarı olan hastalar kayıplar yaşasa da

genellikle seçimlerini değiştirmez ve riskli kararlarından hangisinde ödöl bekleme gerektiğini belirleyemezler (Hornak vd., 2004). Hastaların verdiği bu bozulmuş tepkiler ise uyaranlara doğru yanıt vermede güçlük, deneyimlerinden bir şey öğrenmemeye ilişkilidir (Berlin vd., 2004). Bu açıdan bakıldığında dürtüsel ve sosyal açıdan uygun olmayan davranışlarla ilişkilendirilebilir.

Striatum prefrontal korteks ile bağlantılı ve hareket kontrolü, karar vermede etkilidir. Çoğu çalışma ödüle ulaşabilmek için davranışın düzenlenmesi, duygusal uyaranların değerlendirilmesi ve neyin önemli olduğunun kararının verilmesi döngüsünde nukleus akumbensin anahtar bölgelerden biri olduğunu düşünmektedir (Mogenson vd., 1980). Nukleus akumbens çekirdek ve kabuk olmak üzere iki farklı anatomik bölümden oluşur (Berendse vd., 1992; Sellings & Clarke, 2003). Nukleus akumbensin çekirdeğinin iki taraflı lezyonlarının erken verilen küçük ödöl tercih ederek dürtüsel davranış sergileme eğilimini arttırdığı, birleşik nukleus akumbensin çekirdek ve kabuk lezyonlarının ise geç verilen büyük ödöl tercih ederek dürtüsel davranış sergileme eğilimini azalttığı bildirilmiştir (Cardinal vd., 2001; Acheson vd., 2006).

Dürtüsellik Nörokimyasal Nedenleri

Serotonin dürtü kontrolünde etkili olduğu, serotonin düzeylerindeki azalmanın davranışın engellenmesini azalttığı belirtilmiştir (Soubrie, 1986). Serotonin metabolitinin beyin omurilik sıvısında düşmesinin insanlarda dürtüsel saldırganlık, şiddet ve intihar davranışı ile ilgili olduğu belirtilmiştir (Linnoila vd., 1983; Mann, 2003). Dopamin beyin ödöl mekanizmasından sorumlu olan nörotransmitterdir (Tayşun vd., 2014). Dopamin seviyesindeki artış dürtüsel motor hareketleri artırırken, orbitofrontal kortekste dopamin artışı dürtüsel karar vermeyi azaltmıştır (Yazıcı & Yazıcı, 2010). Noradrenalinin motor dürtüsellikte önemli bir yeri vardır. Noradrenalin iletiminin artması, motor dürtüsellik ve dürtüsel seçimleri azaltmaktadır (Yazıcı & Yazıcı, 2010).

Freud (1905) dürtüyü, organizmanın içinden gelen sürekli uyarma kaynağı olarak tanımlamıştır. Dürtü dışarıdan gelen kesintili uyarılmanın aksine içten gelen sürekli bir kaynaktır (Freud, 1905). Dürtü; aşırı istek, duygu, düşünce yansıtımlarıyla beden uyarılması sonucu ortaya çıkar (Tamam, 2015). Freud'a (1915) göre dürtünün temel özelliği dörde ayrılır;

1. Dürtü şiddetli bir arzuyla organizmayı eyleme geçmeye zorlar. Organizmada hissedilen uyarılma yoğunluğu dürtüyü kuvvetli kılar.
2. Organizmada uyarılma enerjisiyle eyleme geçen, dürtünün kaynak noktası olan bir şehvet bölgesi bulunur.
3. Dürtünün amacı ise uyarılmayı yatıştırmak, organizmayı tatmin etmektir.
4. Dürtü doyuma ulaşabilmek için canlı-cansız her şeyi nesnesi yapabilir (Freud, 1915, Aktaran Tükel, 2011).

Freud yapısal modeline göre, zihinde üç bölümün olduğunu söylemiştir. Bunlar id, ego, süpereo. İd; varlıkların en ilkeli, dürtünün kaynağıdır. Haz ilkesine göre hareket ettiği ve rüyalarla ortaya çıktığı için Freud *birincil süreç düşünce* olarak tanımlamıştır. Ego gerçeklik ilkesine göre çalışır. İd'in dürtüyü doyurma isteğiyle gerçek dünya arasındaki çatışmayı çözmeye çalışırken süperegoyla da uyum sağlamaya çalışır. Bu sürece de *ikincil süreç düşünce* denir. Süpereo ise otorite figürlerinin içselleşmiş halidir. Topluma uymayan davranışlara sınırlama getirir (McWilliams, 1994).

Romantik İlişki ve Romantik İlişki Doyumu

Bireyin başarılı romantik ilişkiler kurabilmesi, kendini güvende hissetmesinde ve yaşamından memnuniyet duyup mutlu olabilmesinde önemli bir yere sahiptir (Gizir, 2012). Sternberg (1986) romantik ilişkiyi, bağlılık, tutku ve samimiyetle oluşan kişinin kendi iradesiyle yaşadığı birliktelik olarak tanımlamıştır. Yakın ilişkileri; aile ilişkileri, akrabalık, arkadaş ilişkileri ve romantik ilişkiler olarak tanımlamıştır. Aşk diye tabir edilen romantik ilişki içerisinde bağlanma, birine aitlik duygusu ve destek gibi öğeleri de bulundurur (Terzi & Özbay, 2016). Romantik ilişkilerde, birbirine ilgi ve şefkat göstermek, karşıdakinin görüş açısını anlayabilmek ve bireysel sorunlar, ilişkiye özgü tutumlar geliştirerek karşıdakinin davranışlarına karşı, kişinin algı oluşturmaya ve bu algının da ilişki doyumunu etkilemesine sebep olmaktadır (Davis & Oathout, 1987).

Collins (2003) romantik ilişkiyi, tek taraflı değil karşılıklı olarak arzu edilen, istekli etkileşim kurulan birliktelik olarak tanımlamış ve beş hususta değerlendirmiştir. Bu hususlar:

1. Katılım: Birlikteliğe başlanılan yaşı, birlikteliğin devamlılığını ve birliktelikte ne kadar sıklıkla görüşüldüğü gibi konuları ifade eder.
2. Partner Seçimi: Partner olarak seçilen kişinin hangi özelliklere sahip olduğunu ifade eder.
3. İçerik: Birlikteyken neler yaptıkları ve nasıl zaman geçirdiklerini ifade eder.
4. Bilişsel-Duyuşsal Süreçler: Bireylerin birlikte olduğu kişilere karşı duygularını, ilişkilerine yönelik algılarını ve oluşturdukları şemaları ifade eder.
5. Kalite: Bireylerin ilişkilerinden kazandıkları yararlı tecrübeleri ve bu tecrübelerin ne derecede katkısı olduğunu ifade eder.

Rusbult (1980) ilişki doyumunu, karşıdakinin sizde bıraktığı duyguların pozitif olması, ilişkinin cazibesinin bireyler arasındaki değerlendirilmesi ve ilişki gereksinimlerin (yakınlık, birliktelik vb.) karşılanması olarak yorumlamıştır. Sabatelli (1988) romantik ilişki doyumunu, kişinin partnerinden beklentileri ve partnerinin davranışları arasındaki ilişkinin bir sonucu olarak yorumlamıştır. Ayrıca devam eden ilişkide yaşanılardan, kişinin beklentileriyle partnerinin davranışları arasındaki farkın fazla ya da az olmasından ilişki doyumunun etkileneceğini öne sürmüştür.

Fincham & Beach'e (2006) göre bir ilişkiden doyum sağlayabilmek için o ilişkinin sahip olması gereken özellikler:

1. İletişim ve Empati: İlişki içerisinde tarafların kendilerini serbest ve özgürce ifade etmeleri, her konuda birbirlerine destek olup karşılıklı olarak bağlılık göstermeleri ilişkilerde doyum sağlar.
2. Kendini Açma: Tarafların birbirlerine karşı iyi bir dinleyici olarak, düşüncelerini, birbirlerinden beklentilerini, birbirlerine karşı duygularını açması ilişkiye karşı güveni ve ilişkide duyulan tatmini artırır.
3. İdealizasyon: Partnerin ilişki içerisinde idealize edilmesi ilişki doyumunu artırır.
4. Çatışma Yöntemi: Kişilerin ilişki içerisinde yaşadıkları sorunlara nasıl yaklaştıkları ve bu sorunlara nasıl çözüm yolu buldukları ilişki doyumunu etkileyen unsurlardan biridir.
5. Kabul Edilmek-Reddedilmek: Bireyler ilişki içerisinde oldukları gibi, olumlu ya da olumsuz özellikleri kabul edilerek, hoşgörü içerisinde, önemsendiklerini hissettiklerinde ilişki doyumu artar.

6. Sosyal Destek: İlişkilerde kişilerin zor zamanlarında birbirlerinden aldıkları destek, problemleri çözmelerinde birbirlerine sundukları farklı çözüm yolları kişilerin o ilişkiden doyum sağlamasına katkı sağlar.
7. Beklentilerin Uyumu: Bireyler yaşamdan edindikleri tecrübelerle ilişki yaşamak istedikleri kişinin özelliklerini ve yaşayacakları ilişkiden beklentilerini oluştururlar. Yaşadıkları ilişkide kişi bu özelliklere ne derecede uyuyor ve ne derecede beklentileri karşılıyorsa ilişki doyumu artar.
8. Ortak Değerler: Kişilerin dünyaya ilişkin ortak görüşler barındırması, dini görüşlerinin aynı olması, aynı şeylere değer vermesi ilişkideki iletişimi ve doyumu artırır.

Yaşam boyu sosyal ve kültürel faktörlerin önemini vurgulayan Erikson'un (1968) Psikososyal Gelişim Kuramı'na göre romantik ilişkilerin, bireylerin başarılı kimlik oluşturmasında, ilişkilerle ilgili beceriler geliştirmesinde ve cinsel dürtüleriyle sağlıklı bir şekilde başa çıkabilmelerinde önemli rolü vardır (Ulutaş, 2018). Gençler yetişkinliğe doğru ilerledikçe, başkalarıyla paylaşım yapabilecekleri samimi ilişkiler daha da önem kazanır. Makul derecede kimlik duygusu geliştiren birey, başarılı yakın ilişkiler kurabilmek için kimliğini başkalarıyla paylaşmaya hazır olur. İlişki içerisinde geliştirilen kimlik, ilişkinin başarılı ya da başarısız olduğunu belirler. Kimlik duygusuna sahip olmayan bireyler için, ilişkinin bitmesi yıkıcı bir etki yaratabilir (Syed & McLean, 2017). İlişkide yaşanan bu durum, kişinin kendine olan güvenini sarsarak, kişinin sosyal ve yakın ilişkilerinden soyutlanmasına sebep olabilir (Burger, 2006).

Bağlanma Kuramı perspektifinden romantik ilişkilere bakıldığında; bireyin ilk bağlanması, gelişimin erken aşamalarında birincil bakım verenleriyle kurulur. Çocuk ve bakım vereni arasında gelişen bu bağ, bireyin sosyal dünyasını nasıl algılayacağı ve onunla nasıl etkileşim kuracağını belirten bilişsel çerçeveyi oluşturur (Bowlby, 1982; Collins & Read, 1990). Bowlby (1973), çocuk ile bakım veren ilişkisinin niteliğinin, bakıcının duygusal olarak ulaşılabilir olmasının ve çocuğun ihtiyaçlarına doğru bir şekilde cevap verebilmesinin, çocuğun gelişen kişiliğinin üzerinde büyük etkisi olduğunu söylemiştir. Sürekli etkileşim kuran çocuk, bakım vereninin şefkatli, duyarlı biri olup olmadığıyla ve kendisinin bu ilgiye değer biri olup olmadığıyla ilgili inanç ve beklenti içeren sistemler geliştirir. Sonrasında oluşan bu inanç ve beklenti sistemleriyle oluşan algı ve davranışlarını, kurdukları yeni ilişkilere taşırlar. Bu nedenle erken dönemdeki ilişkilerin oluşturduğu inanç ve beklenti sistemlerinin, yetişkin dönemde

kurulan ilişkilerdeki rolü büyüktür (Collins & Read, 1990). Erken dönemdeki ilişkilerin oluşturduğu bağlanma temsilleri, destekleyici ve sevgi dolu bir ortamda oluşturulduğunda, çocuk çevresini keşfetmeye daha istekli ve güvenli bir temele sahip olacaktır. Bu olumlu referans çerçevesi, geç ergenlerde öz yeterlilik duygusu sağlayıp, başarılı bir şekilde yetişkinliğe geçişi kolaylaştırır (Rice vd., 1995). Geç ergenlikten yetişkinliğe geçişe, anne babaya birincil bağımlılıktan kurtulup, kendine güvenme süreciyle karakterize edilen, bireyselleşme açısından bakılır (DiTommaso vd., 2004). Bağlanmanın en iyi şekilde kişilerin ilişkilerinde, kendilerini ve ilişki kurdukları kişileri nasıl algıladıklarıyla açıklanabileceği öne sürülmüştür. Bu bağlamda, kendileri ve başkalarıyla ilgili olumlu görüşe sahip kişilerin, daha yüksek benlik saygısına sahip oldukları ve başkalarına güvenebildikleri öne sürülmüştür. Kendileri hakkında olumsuz bir bakış açısına sahip olan ama başkalarına olumlu bakabilen bireylerin ise başkalarına yüksek oranda bağımlı oldukları söylenmiştir. Hem kendileri hem de başkaları hakkında olumsuz bir bakış açısına sahip olan bireylerin ise sosyal olarak kaçınan ve yakın ilişkilerden korkan bir tutum sergiledikleri belirtilmiştir (Brennan vd., 1991). Sonuç olarak, erken çocukluk döneminde birincil bakım verenlerle kurulan ilişki, bireyin yetişkinlik döneminde kurduğu romantik ilişkilerine bakış açılarına, partnerlerine bağlanmalarına ve ilişki içerisinde karşılaştıkları sorunlarla başa çıkma yöntemlerine etki etmektedir (Hazan & Shaver, 1987).

Aşkî Lee, Aşk Stilleri Kuramı'nda bir renk skalasına benzetmiş ve üç ana renk ile bu renklerin karışımından oluşan üç ara renk benzetmesiyle altı aşk stilinin olduğunu öne sürmüştür. Ana ilişkileri oluşturanlara *birincil aşk stilleri*, bunların karışımından oluşan ilişkilere de *ikincil aşk stilleri* demiştir. Eros (Tutkulu aşk), Storge (Arkadaşlıktan doğan aşk), Ludus (Oyun gibi aşk) birincil aşk stilleridir. Eros, insanın zihninde hayal ettiği sevgilinin somut halinin arayışı, hem duygusal hem de fiziksel olarak arzulanan aşktır. Sevgilinin ideal imajının peşinde koşulur. Storge, arkadaşlıktan doğan, yavaş gelişen, şefkatli ve uzun vadeli bağlılık beklentisine dayanan aşktır. Ludus, oyun gibi oynanan, ilişkiye dâhil olma derecesi dikkatle kontrol edilen, kıskançlıktan kaçınılan, genellikle çok eşli ve kısa süren aşklardır. Mania (Saplantılı aşk), Agape (Özgeci aşk) ve Pragma (Mantıklı aşk) ise ikincil aşk stilleridir. Mania, Eros ve Ludus'un karışımından oluşan, ilginin ve sevilmenin tekrar tekrar güvence altına alınması ihtiyacının ve güvensizliğin hâkim olduğu aşk stilidir. Takıntılı, kıskanç ve duygusal olarak yoğun bir aşktır. Agape, Eros ve Storge karışımından oluşan, aşkın karşılık beklemeden sevmeyi kendisine görev edindiği, fedakâr, nazik ve şefkatli bir aşk stilidir.

Pragma, Ludus ve Storge karışımından oluşan, uygun bir sevgili hakkında seçeneklerin bilinçli olarak değerlendirildiği, eğitim, yaş, din gibi demografik özelliklerin göz önünde bulundurulduğu gerçekçi bir aşk stilidir (Lee, 1977).

Romantik Yakınlık Kuramı'nda Moss ve Schwebel, aşkın beş bileşenden oluştuğunu savunmuşlardır. Romantik ilişkilerin devam etmesinde samimiyetin, kişinin partneriyle deneyimlediği bağlılık düzeyinin, pozitif duyguların aynı zamanda bilişsel ve fiziksel yakınlığın da belirleyici olduğunu öne sürmüşlerdir. Birinci bileşen olan duygusal yakınlığı, bireylerin partnerlerinin duygusal dünyasına ve paylaştıkları duygulara ilişkin farkındalıkları olarak ifade etmişlerdir. Bilişsel yakınlığı; partnerlerin birbirlerini değerler, hedefler gibi bilişsel açıdan tanımaları, fiziksel yakınlığı ise sarılma eyleminden cinselliğe kadar partnerlerin birbirleriyle fiziksel paylaşımları olarak ifade etmişlerdir. Karşılıklı bileşeni, etkileşimin ve samimiyetin güçlü olmasıyla açıklanırken, bağlılık bileşeni ise bireylerin ilişkiyi sürdürmek için harcadıkları enerji ve elde ettikleri yakınlığa verdikleri değer olarak tanımlanmıştır (Moss & Schwebel, 1993).

Yalnızlık

İnsan hayatında birçok duyguyu barındırır. Barındırdığı bu duygulardan birisi de yalnızlıktır. Yalnızlık kavramı bugüne kadar birçok şekilde tanımlanmıştır. Geçtan (2005), yalnızlığın anlaşılması güç bir yapıda olduğunu ve bu yapının yalnızlığın tanımlanmasını zorlaştırdığını belirtmektedir. Yalnızlık, insanların karşı karşıya kalmaktan hoşlanmadıkları bir duygudur. Yalnızlık kişilerin yaşlarını, sosyal saygınlıklarını önemsemeden hayatlarının her döneminde tecrübe edebilecekleri bir duygudur. Yalnızlık duygusu kişiye hayatında bir amacı olmadığını, bu hayatta gereksiz olduğunu düşünmesine ya da kimsesiz, herkes tarafından terk edilmiş gibi hissetmesine sebebiyet verebilir (Softa vd., 2015; Yılmaz & Altınok, 2009).

Sullivan'a (1953) göre yalnızlık, insanların ihtiyacı olan kişiler arası yakınlığı kuramadıkları durumlarda oluşan, kişinin bu duygudan sıyrılmak için elinden gelen her şeyi yapabileceği güdüleyici bir durumdur. Rokach'a (1989) göre ise yalnızlık, insanın dünyaya geldiği andan itibaren yaşadığı evrensel bir olgudur. Yalnızlık, bir kişinin sosyal ilişkileri niceliksel ve niteliksel olarak önemli bir şekilde yetersiz olduğunda ortaya çıkan hoş olmayan bir deneyimdir (Peplau & Perlman, 1981). Yalnızlık tanımlanırken aşağıdaki özelliklere dikkat edildiği bildirilmiştir:

1. Yalnızlığın hem sebebi hem de sonucu; kişilerin ilişkilerinde, kendilerini ilişki kurmada yetersiz hissetmeleridir.
2. Yalnızlığı anlaşılır hale getirmek oldukça zordur.
3. Yalnızlığın ilişkili olduğu faktörler: kişinin kendine olan güveni, etkileşim kurması, akranlarıyla olan ilişkisi, algıladıkları sosyal destek seviyesi ve güvenli bağlanmadır.
4. Yalnızlık duygusu bireyleri rahatsız etmektedir.
5. Yalnızlık, hissî ve içsel bir durum olduğu için, kişiler sosyal hayattaki yalnızlıktan etkilenirler.
6. Yalnızlık, sosyal, fiziksel ve ruhsal durumu etkilediği için kişilerin bütünlüklerini tehdit eder (De Jong Gierveld, 1998).

Weiss'e (1973) göre yalnızlık, bireyin sosyal ilişkilerinde kendini yalnız, kurduğu ilişkileri samimiyetsiz ve duygusallıktan yoksun olarak görmesi ya da olması gereken ilişkilerini kuramamasına verdiği tepkidir. Erikson'a göre kimlik duygusuna sahip olmayan birey; bir ilişki kurmaya çalışırsa, yakın ilişkilerde başarısız olacağı için yalnızlık yaşar (Syed & McLean, 2017).

Larson'a (1990) göre yalnızlık, konuşma, sevme, paylaşma, yargılama ve yargılanma gibi sosyal faaliyetlere anında katılımı diğerlerinden ayrıdır. Bu nedenle üretken faaliyetlerin yanı sıra bireye ve topluma zararlı olabilecekler de dâhil olmak üzere çok çeşitli dış normatif düşünce ve duyguları barındırma potansiyeline sahiptir. Yalnızlıkla ilgili açıklamalarda çoğu zaman "tek başına olmak" (aleness, solitude) ile "yalnızlık" (loneliness) kavramının karıştığı görülmektedir. Larson (1990), tek başına olma ve yalnızlık arasındaki farkı tanımlarken tek başına olmayı, yalnız olmanın nesnel koşulu olarak ve diğerlerinden iletişimsel olarak ayrılıkla yani kişinin seçimi olarak tanımlamıştır. Yalnızlığın ise başkalarının varlığına ihtiyaç duyulan psikolojik bir durum olduğunu belirtmiştir.

Yalnızlığın Nedenleri

İnsanların hayatlarında pek çok kez hissettikleri yalnızlık duygusunu anlayabilmek için öncelikle bu duyguya nelerin sebep olabileceğine bir açıklama getirmek gerekir (Peplau & Perlman, 1982). Michela vd. (1982), insanları yalnız olmaya iten 13 nedenden bahsetmiştir.

1. Karamsarlık: Kişi sosyal yaşantısıyla ilgili, birini bulma şansının çok az olduğuna inanmak gibi olumsuz tutumlara sahiptir.
2. Reddedilme Korkusu: Kişi arkadaşlık ya da duygusal ilişki yaşamaya çalışırsa geri çevrilmekten korkar.
3. Çabalamama: Kişi biriyle tanışmak için yeteri kadar uğraşmaz.
4. Şanssızlık: Kişinin insanlarla tanışmak için hiç şansının olmamasıdır.
5. Bilgi Eksikliği: Kişinin arkadaşlık ya da duygusal ilişkiyi başlatmak için ne yapması gerektiğini bilmemesidir.
6. Utangaçlık: Kişinin arkadaşlık ya da duygusal ilişkiyi başlatması için kendini utangaç hissetmesidir.
7. Fiziksel Çekiciliği Olmama: Kişinin fiziksel olarak çekiciliğe sahip olmamasıdır.
8. Diğer Gruplar/ İlişkiler: Diğer insanların kendi grupları/ilişkileri olduğu için yalnız olan kişiyle ilgilenmemesidir.
9. Diğerlerinin Korkuları: Diğer insanların arkadaşlık ya da duygusal bir ilişkiye girmekten korkmasıdır.
10. Kişisel Olmayan Durumlar: Kişinin pek çok insanla samimi olmayan tarzda ilişkiler kurmasıdır.
11. Fırsat Eksikliği: İnsanlarla arkadaşlık, duygusal ilişki kuracak fırsatının olmamasıdır.
12. Diğerlerinin İsteksiz Oluşu: Diğer insanların arkadaş edinmeye çalışmamasıdır.
13. Hoş Olmayan Kişilik Yapısı: Kişinin antipatik bir kişiliğe sahip olmasıdır (Michela vd., 1982).

Young (1982) yalnız bireylerin, yalnızlık yaşamalarına sebep olan on iki otomatik düşünceye sahip olduğunu söylemiştir. Bunlar:

1. Tek Başına Kalmaktan Hoşlanmama: Bu tür düşünceleri barındıran bireyler yalnız kaldıklarında bir sıkıntı olduğunu düşündükleri için, yalnız kalmaktan kaçınırlar.
2. Düşük Benlik Kavramı: Bu kişilerin kendine yönelik olumsuz tutumlarından dolayı, bir ilişkiyi başlatıp ilerletmeye olan inançları düşüktür. Kendilerini yetersiz gördükleri için insanlarla iletişim kurmaktan kaçınırlar.
3. Sosyal Kaygı: Yalnızlık duygusuna sahip kişiler toplumda ya da gruplar içerisinde bulduklarında tedirgin hisseder ve rahatsızlık duyarlar.

4. Sosyal Uyumsuzluk: Bu düşünceyi barındıran bireyler sosyal olarak uyumsuz, eğreti davrandıklarına inanırlar.
5. Güvensizlik: Yalnızlık yaşayan insanların çoğu diğer insanların güvenilmez ve bencil olduklarını düşünürler.
6. Sınırlama: Bu kişiler diğer insanların onları anlamadıklarından yakınırırlar, bu yüzden duygu ve düşüncelerini paylaşmazlar.
7. Eş Seçiminde Sorun Yaşama: Bu kişiler yakın ilişkiler yaşama konusunda beceriksizlerdir. Sürekli kullanıldıklarına ve incitildiklerine inanırlar. Yanlış arkadaş, eş seçimi yaparlar.
8. Yakınlığı Reddetme: Bu kişiler hatalarla dolu ilişkilerinden dolayı yeniden kırılmaktan çekinirler. İlişkilere olumsuz pencereden baktıkları için yalnız kalmayı yeğlerler.
9. Cinsel Kaygı: Bu kişilerde seksi karşı tarafın değerlendirdiği bir süreç olduğunu düşündükleri için iyi bir partner olamadıkları algısı vardır. Kendi performanslarının yeterli olmadığına inanırlar.
10. Duygusal Bağlanma ile İlgili Kaygılar: Bu kişiler etkileşimde oldukları insanların, duygusal olarak ihtiyaçlarını karşılayamayacaklarına inanırlar.
11. Pasiflik: İlişkilerinde yetersiz olduklarını düşündükleri için hep hatalı tarafın kendileri olduklarını düşünürler. Tutumlarının hatalı olduklarına inandıklarından dolayı arkadaşlık/ sevgililiğin ayrılıkla sonuçlanacağına inanırlar.
12. Gerçekçi Olmayan Beklentiler: Bu kişiler karşılarındaki insanlara karşı büyük beklenti içerisine girerler. Hayal ettikleri tutumu bulamadıklarında incinirler. Karşı tarafın hatalarına karşı tolerans göstermedikleri için yalnız kalmayı yeğlerler (Young, 1982).

Freud (1938), psikoseksüel gelişim dönemlerini açıklarken bebeklik ve erken çocukluk dönemlerinin kişilik oluşumu üzerinde etkisinin olduğunu ve bu dönemlerde kurulan ilişkilerin bireylerin ileri yaşantısında etkilerinin görüleceğini belirtmiştir. Freud'a göre güven duygusu, bebeğin annesi veya bakıcısıyla yakın ilişki kurduğu oral dönemde elde edilmektedir (Love & Murdock, 2012). Bu dönemde bebekte şiddetli kaygıya sebep olmadan, ilişkisinde gerçek bir empati kurarak besleyen anne (bakıcı) çocukta güven duygusunu oluşturur. Bu dönemde oluşan güven duygusu kendini ilerleyen yaşlarda sosyal çevreyle de sürdürür (Garcia, 1995). Oral dönemden sonra gelen anal dönemde ise tuvalet eğitimi önem kazanırken, sabırlı ve tutarlı ebeveyn

rehberliği sergilendiğinde ilerleyen yaşlarda kendini dzenleme ve kendini ifade etme becerisini ilişkilerinde de kullanır (Garcia, 1995).

Zilboorg (1938) yalnızlığın psikodinamik yaklaşım adı altında ilk çalışmalarını yapmıştır. Zilboorg tek başına olma ve yalnızlık kavramlarını net bir Şekilde birbirinden ayırmıştır. Hatta terimsel bir ayrıma da giderek “loneliness” kelimesi yerine “lonesome” kelimesini kullanmayı tercih etmiştir. Tek başına olmanın yakın birini kaybetmekten kaynaklanan normal ve geçici bir durum olduğunu fakat yalnızlığın sıkıntı veren, kronik, insanın ruhunu kurutan bir durum olduğunu belirtmiştir (Peplau & Perlman, 1982).

Sullivan (1953) insanların yakınlık kurma ihtiyaı duyduklarını ve bunun da zeminini bebeklik dönemi yaşantılarının oluşturduğunu belirtmiştir. Bebeklikte oluşan dokunma, emme ihtiyaının hatalı karşılanması sonucu oluşan olumsuz etkilerin ilk izlerini ergenlikte görmeye başlarlar. Bebeklikte karşılanmayan yakınlık ihtiyaçlarını ergenlikte arkadaşlarından karşılamaya çalışırken nasıl yakınlık kurulacağını bilmediklerinden sorun yaşarlar.

Horney’e göre her yalnızlık yaşayan birey nevrotik değildir fakat kişi insanlarla etkileşime geçtiğinde katlanılamaz bir duygu hissedip, yalnız kalmayı bu duygudan kurtulmak için bir araç olarak kullanıyorsa, yalnızlık duygusunun nevrotik olduğundan bahsedebiliriz demiştir (Aktaran Bilgi, 2005).

Bilişsel Yaklaşım’da yalnızlığın öncüleri olan Peplau, Perlman, Miceli ve Morasch (1982), yalnızlığı ele alırken yaşanan sosyal yetersizliği bilişsel süreçlerle açıklamışlardır. Bilişsel yaklaşıma göre yalnızlık durumu, sosyal ilişkilerini nasıl algıladıkları, sosyal ilişkileri hakkında neler düşündükleri gibi bilişsel süreçlerle bağlantılı olan memnuniyetsizlik durumunun sonucudur. Sermat (1980) yalnızlığın; kişinin hayal ettiği ilişkilerle, sahip olduğu ilişkiler arasındaki fark olduğunu ifade etmekte ve bu farkın fazla olmasıyla orantılı olarak yalnızlığın arttığını iddia etmiştir. İnsanın duygu ve davranışlarını lt olarak kabul eden bilişsel yaklaşım, kişinin sosyal ilişkilerini nasıl algıladığı, bu ilişkilere karşı tutumunu ve ruhsal yaşantılarını araştırmaktadır (Armağan, 2014). Peplau vd. (1982), bireylerin sosyal ilişkilerinde yaşadıkları yalnızlıklarına ve kişiler arası ilişkilerine olumsuz yüklemeler yaptıklarını belirtmiştir. Kişinin kendisini, bulunduğu sosyal çevresini nasıl anlamlandırdığının, kendi içinde nasıl yorumladığının önemine vurgu yapan bilişsel yaklaşım, kişinin kendisiyle ilgili olumsuz düşünceler ve yorumlarının benlik saygısını düşürdüğünü ifade etmektedir. Benlik saygısının yalnızlık üzerinde nasıl etki ettiğine dair birinci

görüŖ; düşük benlik saygısının yalnızlığa sebep olduğunu, ikinci görüŖ ise; yalnızlığın şartlarının düşük benlik saygısına yol açtığını ileri sürmektedir (Peplau & Perlman, 1982).

BiliŖsel DavranıŖçı YaklaŖım'da yalnızlığın öncilerinden olan Young (1982) yalnızlığı kronik, durumsal ve geçici olmak üzere üç boyutta ele almıŖtır. Kronik ve durumsal yalnızlığı kiŖinin sosyal çevresindeki arkadaşlarından ayrılma ve sevilme durumu olarak, geçici yalnızlığı ise bireylerin kendi istekleriyle ya da kayıplar sonucu oluŖan kısa süreli yalnızlık olarak belirtmiŖtir. Young'a (1982) göre yalnızlığın nedenleri ve bu durumun çözümlenip önlenmesi, bireyin akılcı olmayan inançlarının incelenmesiyle başlamaktadır. Ayrıca Young (1982), bireylerin yalnızlığı farklı Ŗekillerde yaŖadıđını ileri sürerek bireyi yalnızlığa iten olumsuz otomatik düşünceleri araŖtırmıŖ ve bu düşünceleri 12 alt başlıkta iŖlemiŖtir. Bunlar: tek başına kalmaktan hoşlanmama, düşük benlik kavramı, sosyal kaygı, sosyal uyumsuzluk, güvensizlik, sınırlama, eŖ seçiminde sorun yaŖama, yakınlığı reddetme, cinsel kaygı, duygusal bağlanma ile ilgili kaygılar, pasiflik, gerçekçi olmayan beklentilerdir (Young, 1982).

Bağlanma Kuramı'na göre bebek ile bebeğe bakım veren kiŖi arasında oluŖan duygusal iliŖki ve bu iliŖkinin niteliği, kiŖinin sonraki yaŖantısında sosyal etkileŖimlerinde kiŖileri nasıl algılayacağına ve bu kiŖilere nasıl davranacağına dair bireyi yönlendiren zihinsel prototipler oluŖturur (Bowlby, 1980, Aktaran İmamoğlu, 2008). Bu kuramın öncüsü Bowlby'dir. Bowlby'e (1980) göre yalnızlık, bebeklik ve erken çocukluk döneminde güvenli bir Ŗekilde bağlanamamanın yani nitelikli yakın iliŖki kuramamanın bir sonucu olarak görölmektedir. Özellikle bebeklik ve erken çocukluk döneminde psikolojik ve fizyolojik ihtiyaçlarının karŖılanmasını sağlayan bir bakım verenle bağ kurması kiŖinin ilerleyen dönemlerindeki iliŖkileri üzerinde hayati öneme sahiptir. Eğer bağlanabileceği bir bakım veren figürü bulamazsa sonraki dönemlerinde çevresine karŖı güvensiz ve kaygılı bir tutumla yaklaŖarak yalnızlaŖacaktır (Weiss, 1973).

Landa & Duschinsky (2013), bağlanmanın 3 tipinden söz etmiŖlerdir.

1. Güvenli Bağlanma: Güvenli bağlanan çocuklar bakım verenlerinin onları her zaman koruyacaklarına inandıkları için dünyada yalnız kalmaktan korkmazlar. Çevrelerindeki insanlara ve kendilerine güven duyarlar. Bu yüzden içten ve samimi iliŖkiler kurabilirler.

2. Güvensiz Çelişkili Bağlanma: Güvensiz çelişkili bağlanan çocuklar bakım verenlerine güvenirken kendilerine güvenmezler. Bakım verenleri yanlarında olmadıklarında tedirgin olurlar ve bakım verenleri yanlarına geldiğinde tedirginliklerini vurma, ısırma, bağırma gibi tepkilerle ortaya koyarlar.
3. Güvensiz Kaçınan Bağlanma: Güvensiz kaçınan bağlanan çocuklar kendilerine de bakım verenlerine de güvenmezler. Yalnız kalmaktan korkar ve bakım verenlerinin ihtiyaçlarını karşılayacaklarına olan güvenleri yoktur. Bu yüzden bakım veren varken de yokken de tepki vermezler.

Varoluşçu Kuram'a göre yalnızlık, patolojik bir durum değil, insanların hayatlarının belli dönemlerinde deneyimlediği, insancıl bir duygudur. Varoluşçulara göre yalnızlık tedirgin olunacak bir durum değildir. İnsanlar yaratılışları gereği eninde sonunda yalnızlaşacaklardır (Peplau & Perlman, 1982). Bu kuramın önde gelen isimlerinden olan Yalom (2001), bireyler arası yalıtımın genellikle yalnızlıkla kendini gösterdiğini ifade etmiştir. Buna sebep olan etkenlerin ise; kişinin sosyal yeteneklerinin eksik olması, coğrafi izolasyon, yalnızlıkla ilgili kararsız duygular sergilemesi ya da kişinin sosyal çevresinden tatminkâr duygular yaşamasına engel kişilik tarzına sahip olmasıdır diye belirtmiştir. Ayrıca varoluşsal yalıtımdan bahsederken insanın kurduğu hiçbir ilişkinin yalıtımı yok edemeyeceğini fakat yalnızlığın paylaşılabılır bir duygu olduğunu ve ilişkilerdeki sevginin yalıtım acısını hafifletebileceğini öne sürmüştür. Eğer varlığımızdaki yalnızlığı kabul edip, anlamlandırıp onunla yüzleşebilirsek başkalarıyla sevgi alışverişinde bulunabiliriz. Korkuyla yaklaşım, yalnızlığı kabullenemezsek başkalarıyla gerçek olmayan ilişkiler kurmaya devam ederiz (Yalom, 2001).

Etkileşimsel Yaklaşım'ın öncülerinden olan Weiss (1973), yalnızlık deneyimini değerlendirirken, sosyal ve duygusal olmak üzere iki tip yalnızlık olduğunu belirtmiştir. Weiss'e (1973) göre sosyal yalıtımın yalnızlığı, ilgi çekici bir sosyal ilişkinin olmamasından kaynaklanır ve tatminkâr bir ilişkiyle düzeltilir. Buna karşılık duygusal yalıtımın yalnızlığı, yakın bir bağlanma ilişkisinin yokluğundan ya da kayıbdan kaynaklanır. Bu tür bir yalnızlık ise tatmin edici bir ilişkinin kurulmasıyla ya da kaybın eski durumuna getirilmesiyle hafifletilebilir (DiTommaso & Spinner, 1997). Weiss (1973), sosyal ilişkiler anlayışında, bireylerin farklı koşullarda altı adet gereksinimi olduğundan bahseder. Bunlar: *bağlılık, sosyal entegrasyon, rehberlik, yetiştirildiğimiz ortam, değer verilme, yardım edebilecek ortamdır*. Weiss'e göre yakın ilişkiler (eş, sevgili) bu ihtiyaçların çoğunu karşılasa da insanın sosyal çevresindeki tek

bir ilişki bu ihtiyaçların hepsini karşılayamaz. Bu yüzden kişilerin refahı için tüm bu ihtiyaçları karşılayabilecekleri bir dizi ilişki sürdürmeleri gerektiğini vurguladı (DiTommaso & Spinner, 1997).

İlgili Araştırmalar

Bu bölümde alanyazında dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenleriyle yapılmış yurtiçi ve yurt dışı çalışmalara yer verilmiştir. Önce dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenlerinin tek tek incelendiği çalışmalar sırasıyla yurtiçi ve yurtdışındaki çalışmalar olarak verilmiş, daha sonra değişkenlerin birlikte incelendiği çalışmalara aynı sırayla yer verilmiştir.

Dürtüsellikle ilgili yurt içinde yapılmış birçok çalışma bulunmaktadır. Örneğin ergenlerle ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, dürtüsellik kendilik algısı (Bilgin & Taş, 2017), boyun eğici davranışlar ve depresyon (Erdoğan, 2016), ebeveynlerin sosyo-ekonomik ve okur-yazarlık düzeyleri (Akınsel, 2018), ebeveyn ayrılığı (Çakmak vd., 2018), duygusal yeme ve ebeveyn tutumu (Gözegir, 2020) değişkenleriyle incelenmiştir. Ayrıca dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu tanısı alan ergenlerde dürtüsellik, cinsiyet farklılığı ile ilişkilendirilmiştir (Gökçe vd., 2017).

Psikiyatrik rahatsızlıklara bakıldığında, dürtüsellik eşlik ettiği bozukluklar bulunmaktadır. Bunlar arasında şizofreni, bipolar bozukluk, antisosyal kişilik bozukluğu, borderline kişilik bozukluğu, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, yeme bozuklukları, madde kullanım bozuklukları sayılabilir. Ayrıca dürtü denetim bozukluklarından piromani, kleptomani, patolojik kumar oynama, aralıklı patlayıcı bozukluk ve DSM-5 içerisinde obsesif kompulsif spektrum bozukluklarına dahil edilen trikotillomaninin tanı ölçütleri içerisinde dürtüsellik bulunur (Özdemir vd., 2012). Dürtüsellik, birçok ruhsal bozukluğun tanı ölçütleri içerisinde bulunduğu için psikiyatri alanında da sık olarak çalışılmıştır. Örneğin dürtüsellik, obsesif kompulsif bozukluk tanısı alan hastalarda nörobilişsel işlevler ve risk alma açısından sağlıklı bireyler ile karşılaştırılmıştır (Kartal, 2015). Başka bir çalışmada panik bozukluğu olan kişilerde dürtüsellik yaygınlığı araştırılmıştır (Yiğit, 2015). Madde kullanım bozukluğu olan hastalarda saldırganlık (Köksal, 2016) değişkeniyle, alkol ve opiyat bağımlılarında aşırma, karar verme (Sübay, 2017) değişkenleriyle, şizofreni hastalarında sigara bağımlılığı ve bakım veren külfeti ilişkisi (Gündoğan, 2019) incelenmiştir. Ayrıca alkol kullanım bozukluğu ve bipolar bozukluğu olan hastalar dürtüsellik açısından sağlıklı bireylerle karşılaştırılmıştır (Ayıdağa, 2019; Düşmez, 2019).

Yurt içinde üniversite öğrencileriyle yapılan çalışmalara bakıldığında, Erel (2013) Türkiye'deki üniversitelerde öğrenim gören 1102 öğrenciyle yaptığı çalışmada, çocukluk çağı istismar öyküsü olan öğrencilerin dürtüselliklerinin yüksek olup daha fazla riskli davranışlarda bulduklarını belirtmiştir. Ayrıca erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha fazla dürtüsel davranma eğiliminde olduğu ortaya koyulmuştur. Özel bir üniversitede okuyan 61 erkek 89 kadından oluşan öğrenci grubuyla yapılan başka bir çalışmada yeme tutumları, aleksitimi ve dürtüsellik arasındaki ilişki incelenmiş, dürtüsellik ile aleksitimi arasında pozitif yönde korelasyon bulunmuş fakat yeme tutumları arasında ilişki bulunamamıştır (Burç, 2015). Ayrıca çalışmada cinsiyet, yaş, gelir düzeyi, yaşadığı yer, sigara ve alkol kullanımına göre Barratt dürtüsellik puanlarına bakılmış, alt boyutlarıyla ilgili farklılıklar aranmıştır. Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı, dürtüsellik ve obsesif belirtilerin incelendiği bir çalışmada 17-30 yaş arası 154 kadın 64 erkek öğrenci ile çalışılmış, dürtüsellik ile internet bağımlılığı arasında toplam puan açısından anlamlı bir farklılık bulunmazken motor dürtüsellik alt ölçeğine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Osmanoğlu, 2016). 68 kadın 32 erkek öğrenciden oluşan bir çalışmada aleksitimi ve dürtüsellik arasındaki ilişki incelenmiş, cinsiyet ve yaşadığı yer faktörüne göre dürtüselliklerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yaş değişkeni faktörüne göre ise motor dürtüsellik ve dikkatte dürtüsellik alt boyutlarında anlamlı bir farklılıkla karşılaşılmıştır (Demirbaş, 2017). 207 lisans ve yüksek lisans öğrencisiyle yapılan bir çalışmada sigara bağımlılığında dürtüsellik ve benlik saygısı ilişkisi incelenmiş, benlik saygısı düşük bireylerin dürtüsellikleri yüksek bulunmuştur. Araştırmada dürtüsellüğün yaş faktörüne göre anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunurken, cinsiyet faktörüne göre erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha dürtüsel olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca araştırma kapsamında sigara içen öğrencilerin sigara içmeyen öğrencilere göre dürtüsellik puanları yüksek çıkmıştır (Yeşilova, 2017). 70 erkek 80 kadın öğrenciyle yapılan başka bir çalışmada ise dürtüsellik ve yeme bağımlılığı arasındaki ilişkiye bakılmış, cinsiyet faktörüne göre dürtüsellikleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Akten, 2019). Yanık (2019), 70 erkek 70 kadın öğrenciyle yaptığı dürtüsellik ile öfke ifade tarzı ve iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, dürtüsellüğün cinsiyet, yaş, sigara ve alkol kullanım faktörlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemiştir. Buna göre cinsiyet faktörüne göre anlamlı bir farklılık bulunmazken, yaş faktörüne göre 25 yaş altı öğrencilerin 25 yaş üstü öğrencilere göre daha dürtüsel oldukları ifade edilmiştir. Sigara ve alkol kullanan

bireylerin dürtüsellik puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür. 375 lisans öğrencisinden oluşan başka bir çalışmada ise, dürtüsellik yaş faktörüne göre farklılaşp farklılaşmadığına bakılmış ve kadınların erkeklerden daha dürtüsel olduğu ortaya çıkmıştır (Ayyıldız, 2020). Üniversite öğrencileriyle yapılan başka bir çalışmada, dürtüsellik davranışlarının madde, alkol ve sigara kullanımını da içine alan riskli davranışlarla ilişkisine bakılmış ve bu incelemeden, riskli davranışlar ile dürtüsellik davranışları arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu sonucu çıkmıştır. Bu çalışmaya göre dürtüsellik seviyesi arttıkça araştırmaya katılan bireylerin riskli davranışlarda bulunma eğilimi de artmaktadır (Tuna, 2015).

Dürtüsellik değişkeniyle ilgili yurtdışında yapılan çalışmalara bakıldığında, Kapitany- Fövény vd. (2020), 765 üniversite öğrencisiyle yaptıkları çalışmalarında Barratt Dürtüsellik ölçeğinin BIS-11 versiyonunu birkaç örnekle test etmek istemişlerdir. Test ettikleri faktörler arasında sigara, alkol ve madde kullanımı da vardır. Sigara ve alkol de dâhil olmak üzere, madde kullanımı ile dürtüsellik arasında pozitif bir korelasyon olduğu bulunmuştur. 18-30 yaş arası 772 İtalyan genç yetişkinden oluşan başka bir çalışmada, dürtüsellik ve takıntılı dürtülerin sorunlu internet kullanımı üzerindeki rolleri incelenmek istenmiş ve sorunlu internet kullanımı olan bireylerde daha yüksek dürtüsellik, daha fazla obsesif kompulsif semptomlar olduğu ortaya koyulmuştur (Di Carlo vd., 2021). Zhang vd. (2021), Çin'deki tıp eğitimi veren bir üniversitede kesitsel ve boylamsal bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın kesitsel kısmına birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden psikiyatrik tanısı olmayan 480 kişi, boylamsal kısmına ise sadece birinci sınıf öğrencilerinden psikiyatrik tanısı olmayan 177 kişi dâhil edilmiştir. Çalışma sonucunda dürtüsellikleri yüksek olan kişilerin intihar düşüncesi için daha yüksek risk altında olabilecekleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca dürtüsel olan kişiler, depresif belirtilere de sahipse, bu kişilere intihar açısından daha çok dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Düşük ve orta sosyoekonomik düzeyde aileden gelen 218 lisans kadın öğrenciyle yapılan başka bir çalışmada ailelerin sosyoekonomik durumlarının sosyal medya bağımlılığına etkisi incelenirken dürtüsellik aracılığıyla bakılmış ve sosyoekonomik durum azaldıkça öğrencilerin sosyal medya bağımlılıklarının ve dürtüselliklerinin arttığı ortaya koyulmuştur. Ayrıca bu çalışma sosyoekonomisi düşük ailelerden gelen öğrencilerin sosyal medya bağımlılığını önlemek için dürtüselliklerinin azaltılması gerektiğinin önemini göstermektedir (He vd., 2021). Başka bir çalışmada Ziada vd. (2021), üniversite öğrencilerinin dürtüselliklerinde kültür ve cinsiyet farklılıklarını araştırmıştır. Bunun

için 237 kız, 213 erkek öğrenciden oluşan Mısır örneği ve 206 kız 190 erkek öğrenciden oluşan Suudi Arabistan örneğini karşılaştırmışlardır. Çalışma sonuçlarına göre Suudi Arabistan'da Mısır'a göre dürtüsellikte kültürel farklılıklar bulundu. Ayrıca Suudi Arabistan'da erkekler daha fazla dürtüsellik gösterirken Mısır'da kadınlar daha fazla dürtüsellik göstermiştir. Nederkoorn vd. (2016)'nin 31 obez ve 28 zayıf kadınla yaptıkları çalışmada dürtüsellüğün aşırı yemek yeme isteğine direnmeyi zorlaştırdığını, kilo alımına katkıda bulunduğunu ve obez kadınların daha dürtüsel olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan başka bir çalışmada bipolar bozukluk ve borderline kişilik bozukluğunun ayırt edici özelliklerine katkıda bulunmak amacıyla 30 borderline kişilik bozukluğu tanısı alan, 28 bipolar bozukluk tanısı alan ve 200 hiçbir hastalık tanısı almayan kişiyle çalışılmış. Bu araştırmada duygusal bağımlılık, duygusal istikrarsızlık, dürtüsellik ve saldırganlık ayırt edici özellikleri araştırılmış ve borderline kişilik bozukluğu tanısı alan kişilerin dürtüsellik davranışlarının daha fazla olduğu belirtilmiştir (Carvalho & Pianowski, 2019). Bir başka çalışmada alkol kullanım bozukluğu olan 304 hastaya 12 hafta yoksunluğa dayalı Bilişsel Davranışçı Terapi programı uygulanmış ve uygulamanın sonucunda dürtüsellığı yüksek olan hastaların alkol aşermesinin daha fazla ve bu yüzden kötü tedaviye karşı daha savunmasız oldukları belirtilmiştir (Coates vd., 2020).

Alanyazında romantik ilişki doyumu değişkeniyle yapılan çalışmalar aşağıda yurt içi- yurt dışı sıralamasıyla ele alınmıştır.

Yurt içinde romantik ilişki doyumuyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde yetişkinlerde; Özkan (2016) 18-35 yaş arası, en az 8 aydır romantik ilişkisi olan 82 kadın 76 erkekle yaptığı çalışmasında, reddedilme duyarlılığı ve iyimserliğin, rasyonel olmayan ilişki inançları ile romantik ilişki doyumu arasındaki aracılık rolünü araştırmıştır. Romantik ilişki doyumu; rasyonel olmayan ilişki inançları arasında negatif yönde korelasyon, reddedilme duyarlılığı ile negatif yönde korelasyon, iyimserlikleri ile pozitif yönde korelasyon göstermiştir. Ayrıca yapılan çalışmada ilişki doyumunun, cinsiyet ve yaş faktörüne göre anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmüştür. Başka bir çalışmada bağlanma stillerinin romantik ilişki doyumu üzerindeki etkisine bakılmak için 100 erkek ve 100 kadınla çalışılmış ve bağlanma stilleri ile romantik ilişki doyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmada ilişki doyumu ile cinsiyet, yaş, birliktelik süreleri gibi faktörler araştırılmış ve anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Soğancı, 2017). 18-65 yaş arası romantik ilişkisi olan 225 birey ile yapılan başka bir çalışmada, erken dönem uyumsuz şemaların ve algılanan ebeveyn

tutumlarının ilişki doyumu etkisi olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmada cinsiyet, yaş, ilişki süreleri, yaşadıkları yer gibi değişkenlere göre de analizler yapılmıştır (Göllü, 2019). 18-40 yaş aralığında 268 kadın, 104 erkekten oluşan bir çalışmada; akılcı olmayan inançlar ve romantik ilişki doyumu ilişkisine bakılmış, ikisi arasında negatif yönlü düşük seviyede bir ilişki bulunmuştur. Bu çalışmada cinsiyet, yaş, ilişki süresi, yerleşim yeri gibi sosyodemografik değişkenlerin çalışmayla ilişkili olabileceği düşünülmüş ve çalışmaya dâhil edilmiştir (Eken, 2019). Ayrıca ilişki doyumu değişkeni yetişkinlerde mükemmeliyetçilik, duygusal zekâ ve bilinçli farkındalık aracı rolleriyle (Satıcı, 2018), algılanan ebeveynlik stilinde kişilik özelliklerinin aracı rolüyle (Karatatar, 2018), bağlanma (Ezer, 2017) değişkeniyle ele alınmıştır.

Yurt içinde üniversite öğrencileriyle ilgili yapılmış ilişki doyumu çalışmalarına bakıldığında, 546 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada duygusal zekâ düzeylerinin romantik ilişki doyumunu yordayıp yordamadığı araştırmak istenmiş ve çıkan analizler sonucunda duygusal zekâsı yüksek olan kişilerin romantik ilişki doyumlarının da yüksek olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca bu çalışmada ilişki doyumu cinsiyet, yaş, görüşme sıklığı, yaşadıkları yer, ilişki süresi gibi faktörlerle de yorumlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda cinsiyetin, yaşadıkları yerin, ilişki sürelerinin anlamlı bir farklılık ortaya koymadığı bulunmuştur. Yaş ile düşük düzeyde anlamlı bir ilişki çıkarken, günlük görüşme süresi az olanların çok olanlara göre romantik ilişki doyumlarının düşük çıktığı ortaya koyulmuştur (Mavruk Özbiçer & Atıcı, 2018). 127 kadın, 98 erkek lisans öğrencisinden oluşan başka bir çalışmada; toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar, romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ve ilişki doyumu arasındaki ilişki incelenmek istenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre toplumsal cinsiyet tutumları daha eşitlikçi olunca romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançların azaldığı, ilişki doyumunun arttığı ortaya koyulmuştur. Ayrıca bu çalışmada cinsiyet, yerleşim yeri, anne-baba eğitimi, ilişki süreci gibi faktörlerin çalışmayla ilişkili olabileceği düşünülmüş ve analizlere dâhil edilmiştir (Öcal Yüceol, 2016). Yıldırım (2017), çocukluk çağı travmaları ile romantik ilişki doyumu ilişkisinde otomatik düşüncelerin aracılık rolünü araştırdığı çalışmasında 18-22 yaş arası 354 ön lisans ve lisans öğrencisiyle çalışmıştır. Yapılan analizler sonucunda çocukluk çağı travmaları ilişki doyumunu ve otomatik düşünceleri, otomatik düşüncelerin ilişki doyumunu ve ilişki doyumunun da otomatik düşünceleri anlamlı bir şekilde yordadığı ortaya koyulmuştur. Yani çocukluk çağı travmaları ile ilişki doyumu ilişkisinde otomatik düşüncelerin aracı rolü olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 236 üniversite

öğrencisiyle yapılan başka bir çalışmada bağlanma stilleri ile romantik ilişki doyumu arasındaki ilişki araştırılmış, ilişki doyumu ile kaygılı, kaçınan bağlanma stilleri arasında negatif yönde korelasyon bulunmuştur. Ayrıca bu çalışmada romantik ilişki doyumu; cinsiyet, yaş, ilişki durumu, ilişki süresi değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşmamıştır (Yavuz, 2018). Romantik ilişkisi olan 470 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada romantik ilişki doyumu, kişilik özellikler ve benlik saygısı arasındaki ilişki araştırılmış, duygusal tutarsız kişilik özellikleri ile romantik ilişki doyumu arasında negatif korelasyon bulunurken sorumlu, uyumlu ve gelişime açık kişilik özellikleri arasında ise pozitif yönde korelasyon olduğu ortaya koyulmuştur. Yapılan analizler sonucunda ilişki doyumu düzeylerinin cinsiyet, yaş, ilişki süresi değişkenleri ile anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (Ulutaş, 2018).

İlişki doyumuyla ilgili yurt dışında yapılan çalışmalara bakıldığında, birçok çalışmanın mevcut olduğu görülmektedir. Örneğin romantik ilişkisi olan 242 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada ilişki doyumu ve uyku sorunları arasındaki ilişkiye bakılmak istenmiş ve yüksek ilişki doyumu olan kişilerin daha düşük uyku sorunları yaşadığı ortaya konmuştur. Ayrıca çalışmada ilişki doyumu ve uyku sorunları arasındaki ilişkide, ilişki farkındalığı ve olumsuz duygusal belirtilerin aracılık rolü olduğu bulunmuştur (Jaurequi vd., 2020). Yaşları 18 ile 86 arasında değişen 1594 kişi ile yapılan bir çalışmada yetişkinlikteki amaç duygusu ile romantik ilişki doyumu arasındaki ilişkiye bakılmış, amaç duygusunun ilişki doyumuyla pozitif yönde ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır (Pfund vd., 2020). 104 Şilili çiftten oluşan bir çalışmada, affetmeme aracılığıyla romantik bağlanma ve romantik ilişki doyumu ilişkisi araştırılmıştır. Partnere güvensiz bağlananların düşük ilişki doyumu yaşadıkları ortaya koyulmuştur. Bağlanma kaygılarının dolaylı olarak bir çiftin ilişki doyumunu arttırabileceği sonucuna ulaşılmıştır (Guzman-Gonzalez vd., 2020). Lapierre & Custer (2020) romantik ilişkisi olan 433 Amerikalı genç yetişkinden oluşan örnekleme yaptıkları çalışmalarında, akıllı telefon kullanımının partnerler arasındaki iletişimi arttırdığı ve artan iletişimin daha sevgi dolu bir iletişim sağladığını söylemişlerdir. Ancak akıllı telefon bağımlılığının tersine bir durum yarattığını daha az şefkatli iletişim ve düşük romantik ilişki doyumu ile doğrudan ilişkili olduğu ortaya koyulmuştur. Londero- Santos vd. (2020) 158 katılımcıyla yaptıkları çalışmalarında, katılımcılardan ilişkilerinin ve partnerlerinin olumlu yönlerini yazmalarını istemişlerdir. Bu raporlara içerik ve sözcük analizi yapılmıştır. İlişki şemasını oluşturan kavramlarla ilgili on dokuz kategori, partnerlerle ilgili ise yirmi bir kategori ortaya çıkmıştır. İlişkinin

olumlu yönleri için en çok kullanılan sözcükler arkadaşlık ve güven olduğu görülmüştür. Partnerin olumlu yönleri için ise en çok ilgi ve şefkat sözcükleri kullanılmıştır. Daha sonra raporlarda oluşturulan kategorilerden bahsedener ve bahsetmeyenler arasında ilişki doyumuna bakılmıştır. Arkadaşlık, sevgi, saygı, iletişim gibi kategorilerden bahseden bireylerin, bu kategorilerden bahsetmeyen bireylere göre daha yüksek ilişki doyumuna sahip oldukları ortaya koyulmuştur. Whitton & Whisman (2010)'ın evli ve eşiyile birlikte yaşayan 131 kadınla yaptığı bir araştırmada, 12 haftalık ilişki doyumunu ve depresif belirtiler değerlendirmesi yapılmıştır. Bu değerlendirmeye göre haftalık ilişki doyumunu daha çok istikrarsızlık gösteren kadınlarda, depresif belirtilerin daha fazla olduğu belirtilmiştir. Avusturya'da 382 kişiyle yapılan bir çalışmada ilişki doyumları düşük olan bireylerin yüksek intihar düşüncesi, umutsuzluk ve depresyon seviyelerinin intihar için risk faktörünü yansıttığı belirtilmiştir (Till vd., 2017). Norveçli 80000 anne ile yapılan bir çalışmada doğum öncesi, doğum sonrası ilişki doyumunu ve benlik saygısı incelenmiş, ilk çocuğun doğumunun, sonraki çocukların doğumuna kıyasla güçlü bir etkiye sahip olduğunu belirtilmiştir. İlk kez anne olanlarda ilişki doyumunu gebelikte yüksek, doğum sırasında keskin bir şekilde azalmış ve sonraki yıllarda da giderek azalmasını sürdürmekte olduğu belirtilmiştir. İkinci, üçüncü ve dördüncü kez anne olanlarda doğumdan sonra ilişki doyumunun azalması, ilk kez anne olanlarda görülen gibi keskin düşüşe göre daha kademeli ve doğrusal olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca benlik saygısı ve ilişki doyumunun pozitif yönde bağlantılı olduğu belirtilmiştir (Van Scheppingen vd., 2017).

Alanyazında yalnızlık değişkeniyle ilgili yapılan birçok çalışmaya rastlanılmıştır. Aşağıda yalnızlıkla ilgili yapılmış çalışmalara yurt içi ve yurt dışı olarak sırasıyla yer verilmiştir.

Yalnızlıkla ilgili ergenlerde yapılmış yurt içi çalışmaları incelediğimizde, yalnızlık algılanan ebeveyn tutumlarının akademik başarıya etkisi (Altın, 2019), algıladıkları sosyal destek (Pinar, 2020), sosyal medyaya ilişkin tutumları ile narsisizm (Yabancı, 2019), sosyal ortamlarda gelişmeleri kaçırma korkusu ve başarı (Yalçın, 2019), internet bağımlılığı (Topçu, 2020), dini hayat ile kaygı (Pür, 2020) değişkenleriyle incelenmiştir. Ayrıca Çakıcı (2020) lise öğrencilerinin yalnızlık düzeylerini incelemek için cinsiyet, gelir düzeyi, anne-baba eğitim durumları gibi sosyodemografik özelliklerin etkisini incelemiş, araştırma sonucunda sosyodemografik özellikleri olumsuz olan öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin daha yüksek çıktığı belirtilmiştir.

Alanyazında yalnızlık değişkeni, çeşitli örneklerde çalışılmıştır. Örneğin genç yetişkinlerde, sosyal medya bağımlılığının yalnızlık ve yaşam doyumu arasındaki ilişkiye (Yüksel vd., 2020), psikolojik dayanıklılık, yalnızlık ve yaşam doyumu arasındaki ilişkiye (Güler Yakıcı, 2017) bakılmıştır. Kadınlarda evlilik doyumları (Tümöz, 2018), spor yapan ve yapmayan kadınlarda algılanan yaşam kalitesi (Dağ, 2019) değişkenleriyle incelenmiştir. Ayrıca yalnızlık değişkeni, hayatlarının bir döneminde yetiştirme yurdunda kalan bireylerde sosyal bütünleşme (Kılıç, 2018), beden eğitimi öğretmen adaylarında algıladıkları sosyal destek düzeyleri (Süel, 2018), onkoloji hastalarında yaşam kalitesi ve semptom kontrolü (Ayar, 2018), Alzheimer hastalarına bakım veren aile bireylerinde bakım yükü (Toker Tekin, 2018) değişkenleriyle incelenmiştir. Özel gereksinimli çocuğa sahip ebeveynler ile normal gelişim gösteren çocuğa sahip ebeveynler arasında yalnızlık düzeyleri ve evlilik doyumu karşılaştırılması da yapılmıştır (Baş, 2018).

Üniversite öğrencileriyle yurt içinde yapılmış yalnızlık değişkeniyle incelenen çalışmalarda; Duran & Gözetin (2017), 712 öğrenciyle yaptığı çalışmasında yalnızlık ve stresle baş etme biçimlerinin sigara içme davranışı ile ilişkisini incelemiş anlamlı bir farklılık bulmamışlardır. Ayrıca çalışmada erkek öğrencilerin kızlara oranla daha fazla sigara içtikleri bulunurken, 21 yaş üzeri öğrencilerin daha yüksek sigara kullanma davranışı gösterdikleri tespit edilmiştir. Ön lisans, lisans ve lisansüstü 283 öğrenciyle yapılan başka bir çalışmada sosyal medyaya ilişkin tutumlar, aile içi iletişim ve yalnızlık ilişkisine bakılmış, bu değişkenler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu çalışmada yalnızlık ayrıca cinsiyet, sınıf gibi değişkenlerle ele alınmıştır (Akyüz, 2018). 228 öğrenciyle yapılan başka bir çalışmada algıladıkları sosyal destek ile depresyon ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmek istenmiş, yalnızlıkla depresyon arasında pozitif ve çift yönlü bir ilişki olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca algılanan sosyal destek azaldıkça bireylerdeki yalnızlığın arttığı gözlemlenmiştir (Sayın, 2018). 29 kadın 21 erkekten oluşan bir çalışmada, gözlerden zihin okuma becerisi ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmek istenmiş ve anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca bu çalışmada yalnızlık cinsiyet, yaş, medeni durum, bölüme göre incelenmiş anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Emek, 2018). 1090 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada; sosyal kaygı düzeyinin, alkol, yalnızlık düzeyi ve sosyal medya kullanım sıklığı ile ilişkisi incelenmek istenmiş, çalışma sonucunda alkol kullanım durumu, sosyal medya kullanımı ve yalnızlık arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur (Uğur, 2018). Gelişmeleri kaçırma

korkusu ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi için Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 415 öğrenci örneklemeyle yapılan bir çalışmada, yalnızlık düzeyleri ile gelişmeleri kaçırma korkusu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca bu çalışmada yalnızlık düzeyleri; cinsiyet, bölüm, kaldıkları yer, ekonomik durum gibi faktörlerle incelenmiştir (Tayiz, 2018). Üniversite öğrencileriyle yapılan başka bir çalışmada, yalnızlık ve psikolojik sağlamlığı yordamak için aleksitimi incelenmek istenmiş ve 292 kadın 145 erkek öğrenci ile çalışılmıştır. Araştırma sonucunda aleksitimi ile yalnızlık arasında pozitif yönde, psikolojik sağlamlık ile negatif yönde korelasyon bulunmuştur. Aynı çalışmada yalnızlık düzeyleri cinsiyet, sınıf, fakülte, romantik ilişki durumları, aile geliri, kardeş sayısı, kalınan yer gibi faktörlere göre de incelenmiştir (Yüksel, 2019). Bir başka çalışmada şiddet eğilimlerini yordamak için yalnızlık düzeyleri incelenmiş, öğrencilerin şiddet eğilimleri ile yalnızlıkları arasında düşük düzeyde pozitif korelasyon bulunmuştur (Soylu, 2019). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde eğitim gören farklı bölümlerden 412 öğrenci ile internet bağımlılığı ve yalnızlık arasındaki ilişkide, bilişsel çarpıtmaların aracı rolü araştırılmıştır. Analiz sonuçlarında internet bağımlılığı ve yalnızlıkla kişiler arası ilişkilerle ilgili bilişsel çarpıtmalar arasında pozitif yönde korelasyon bulunmuştur (Demir, 2019). Çukurova Üniversitesi'nde öğrenim gören 428 öğrenci ile yapılan bir çalışmada tek başına olmayı tercih etme düzeyleri ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş ve tek başına olmayı tercih etme ile yalnızlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak orta düzeyde pozitif yönde ilişki bulunmuştur. Ayrıca yalnızlık cinsiyet, yaş, sınıf ve kalınan yer faktörüne göre de analiz edilmiştir (Avan, 2019). Anadolu Üniversitesi'nde öğrenim gören 347 kadın 175 erkek öğrenciyle, yalnızlık ile güvensiz bağlanma arasındaki ilişkide duygu düzenlemenin aracı rolünün incelendiği bir çalışmada; yalnızlık düzeyleri cinsiyete ve yaşa göre anlamlı olarak farklılaşmazken, romantik ilişki durumuna göre anlamlı olarak farklılaştığı bulunmuştur (Şeremet, 2019). Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı, yalnızlık ve ilişkili faktörlerin incelendiği bir başka çalışmada 1643 öğrenci ile çalışılmıştır. Araştırmada kız öğrencilerin yalnızlık düzeyleri erkeklere göre yüksek çıkmıştır. Öğrencilerin sınıf, medeni durum, büyüdükleri yer ve kaldıkları yer değişkenlerine göre yalnızlık puanları arasında fark bulunmamıştır. Ayrıca sigara, alkol ve uyuşturucu madde kullananların yalnızlık puanları kullanmayanlara göre yüksek bulunmuştur (Sevimoğlu, 2019).

Yalnızlıkla ilgili yurt dışında yapılan çalışmalarda; Luchetti vd. (2020), Amerika'da 1545 katılımcıyla online olarak yaptığı bir çalışmada, korona virüsün yayılmasını

önlemek için alınan sosyal kısıtlama önlemlerine yanıt olarak yalnızlıktaki değişimleri incelemişlerdir. Ülke çapında bir örnekleme üç durumda incelemişlerdir. Bunlardan birincisi ocak sonu- şubat başı (salgın öncesi), ikincisi mart sonu (yayılmayı önlemek için yapılan ilk 15 günlük kapanma), üçüncüsü nisan sonunda (tüm eyaletlerde sürdürülen evde kalma politikaları sırasında) yapılmıştır. Yapılan bu üç değerlendirme boyunca yalnızlıkta önemli bir düzey değişikliği olmamıştır. Aynı şekilde COVID-19 (Coronavirus Disease 2019) salgını sırasında Amerika'da yapılan başka bir çalışmada 1013 kişi ile çalışılmış, yalnızlık ölçeğini dolduranların %43 ünde yayınlanmış sınırların üzerinde puan aldıkları görülmüş ve depresyon ile intihar düşüncesiyle ilişkilendirilmiştir (Killgore vd., 2020). 200 erkek 310 kadın üniversite birinci sınıf öğrencisiyle yapılan bir çalışmada, yaşam geçişlerinde sosyal medyanın rolü incelenmiş, okuldan üniversiteye geçen öğrencilerin benlik ölçümleri ile yalnızlıkları arasında anlamlı negatif bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrenciler üniversiteye geçerken önceki sosyal medya kimliklerini gizlemezlerse, geçiş boyunca yalnızlık yaşama olasılıkları düşük bulunmuştur (Thomas vd., 2020). English Longitudinal Study of Aging'de (ELSA) 2004 ile 2017 yılları arasında her 2 yılda bir 50 yaş ve üstü yetişkinlerden toplanan yedi veri kullanılarak boylamsal bir çalışma yapılmış ve çalışmaya 4211 kişi katılmıştır. Çalışmanın sonucunda yalnızlık ile depresyon arasındaki belirtiler 12 yıllık takipten sonra da devam etmiş ve yalnızlık ortadan kaldırılırsa, depresyon vakalarının % 11–18'inin potansiyel olarak önlenebileceği öne sürülmüştür. Başlangıçtaki daha yüksek yalnızlık puanları, 50 yaş ve üstü yetişkinler arasında 12 yıllık takip süresince daha yüksek depresyon semptom şiddeti puanları ile ilişkilendirilmiştir (Lee vd., 2021). Özçelik & Barsade'nin (2011) 672 çalışan ve 114 müdürden oluşan kamu ve özel şirkette yaptığı bir çalışmada çalışan yalnızlığının duygusal bağlılığı azalttığı, daha zayıf görev, ekip rolü ve daha az performansa yol açtığı belirtilmiştir. Richardson vd. (2017)'nin 454 üniversite öğrencisiyle yaptığı bir çalışmada yalnızlığın artmasıyla daha fazla anksiyete, stres, depresyon görülmüş, zihinsel sağlığın da bozulduğu belirtilmiştir. Yapılan 8 yıllık boylamsal bir çalışmada 296 çocuk 5,9 ve 13 yaşlarında test edilerek, çocuklukta yalnızlığa katlanmanın ergenliğe geldiklerinde depresif belirtilere yatkın hale geldiklerini, çocuklukta yalnızlığın kişilerarası ilişkilerde stres unsuru olduğunu belirtmişlerdir (Qualter vd., 2010).

Yurt içi ve yurt dışı dürtüsellik ve ilişki doyumu değişkenleri teker teker birçok çalışmada yer alsa da birlikte incelendiği çalışmalara ulaşamamıştır. Ancak

dürtüselliğin eşlik ettiği psikiyatrik rahatsızlıklar ve bağımlılıklarla ilgili yapılmış çalışmalarla açıklanmaya çalışılmıştır. Örneğin Öztürk Kayaturan (2018), ayaktan izlemi yapılan dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB) tanılı 59 hasta ve 53 sağlıklı kontrol olmak üzere 112 kişi ile yaptığı çalışmada, DEHB tanılı hastaların romantik ilişki doyumu puanları sağlıklı kontrollere kıyasla anlamlı derecede düşük çıkmıştır. Smith vd. (2020), 101 yeni evli çifti 12 ay boyunca gözlemledikleri çalışmalarında, DSM-5 kişilik bozuklukları tanı kriterlerini kullanarak, kişilik bozuklukları ile ilişki doyumu arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda yüksek patolojik kişiliklerin ilişki doyumunun daha düşük olduğu ortaya koyulmuştur. 18-55 yaş arası 99 çiftten oluşan örnekleme yapılan başka bir çalışmada, kişilik bozuklukları ile romantik ilişki doyumu arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu çalışmada, hem kişinin kendisine hem de eşine DSM-5 kişilik bozuklukları tanı kriterlerinden oluşan bir form doldurtulmuştur. Bu formların puanlarından kişilik bozuklukları tahmin edilirken, 1 yıl sonra da ilişki doyumuna bakılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre kişilik bozukluğu gösteren bireylerin ilişki doyumu düşük çıkmıştır. Ayrıca çalışmada, eşlerinin kişilik bozukluğunu yüksek olarak algılayan bireylerin de ilişki doyumunun zamanla düştüğü ortaya koyulmuştur (Ingram & South, 2020). 18-25 yaş arası 189 lisans öğrencisiyle yapılan bir çalışmada dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu belirtiler düzeyleri ile ilişki doyumu arasındaki ilişki incelenmek istenmiştir. Araştırma sonucunda, klinik olarak anlamlı düzeyde hiperaktivite, dürtüsellik ve dikkatsizlik (DEHB ile uyumlu) bildiren katılımcıların, kendi bildirdikleri semptomları, DEHB tanısı göstermeyenlere göre daha düşük ilişki doyumuna sahip olduğu görülmüştür (Bruner vd., 2015). Romantik ilişkisi olan 372 genç yetişkinle yapılan bir çalışmada, sosyal medya bağımlılığı ile romantik ilişki doyumu arasındaki ilişki incelenmiş ve sosyal medya bağımlılığının romantik ilişki doyumunu yordamadığı saptanmıştır (Kılıç, 2020). Kocaeli’de 380 birey ile yapılan bir çalışmada, obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki doyumu ve ilişki doyumu ilişkisi incelenmiş ve obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki doyumu arasında anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (Aslan İdik, 2020). 18-26 yaş arası 135 kız 21 erkek üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada, öğrencilerin DEHB özellikleri, duygu düzensizliği ve ilişki doyumu arasındaki ilişki araştırılmıştır. DEHB belirtilerini değerlendirmek için DSM-5 Güncel Belirtiler Anketi kullanılmıştır. Bu çalışmada iki değişkenli korelasyon analizleri, tüm değişkenler için anlamlı düzeyde ilişkili olduğunu çıkarmıştır. Regresyon analizinin de anlamlı olduğunu fakat bireysel olarak bakıldığında ilişki doyumunun tek yordayıcısının

ilişkilerde yaşanan çatışmalar olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte, tüm değişkenler arasındaki basit korelasyonlardan dolayı, DEHB özellikleri ve duygu düzensizliğinin, ilişkilerdeki çatışmaları etkilemekten ziyade ilişki doyumuna doğrudan bir katkıda bulunduğu ortaya koyulmuştur (Davenport, 2020). Başka bir çalışmada patolojik aşk diye tabir edilen, romantik bir ilişkide partnere karşı; tekrarlayan ve kontrolsüz ilgi ve bakım sağlama ile karakterize edilen davranışlar gösteren 50 kişi ile psikiyatrik rahatsızlığı olmayan 39 kişi dürtüsellik, kişilik, bağlanma türü, ilişki doyumu ve aşk tarzı açısından karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda patolojik aşklı bireyler yüksek düzeyde dürtüsellik ve düşük oranda ilişki doyumu göstermişlerdir (Sophia vd., 2009).

Yurt içinde ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenleriyle yapılmış çalışmalara bakıldığında, 336 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada bireyin ilişki doyumu arttıkça yalnızlık seviyesinin azaldığı, ters yönlü değişime sahip oldukları belirtilmiştir (Durmaz, 2019). Yapılan başka bir çalışmada ise 125 üniversite öğrencisinin aşk biçemlerinin ilişki doyumu aracılığı ile yalnızlığa etkisi yordanmak istenmiştir. Çalışmaya göre ilişki doyumunun yalnızlığı azalttığı belirtilmiştir (Gökçe Türk & Demirli Yıldız, 2017). Yapılan yurt dışı çalışmalara bakıldığında, Mellor vd. (2008)'nin yaptığı bir çalışmada, 436 katılımcıdan elde edilen bulgularla, yalnız insanların daha düşük ilişki doyumuna sahip oldukları belirtilmiştir. Başka bir çalışmada romantik ilişkisi olan 210 üniversite öğrencisine 7 hafta sürecek çift eğitimi uygulanmış ve ön test-son test puanları karşılaştırılarak yorumlanmıştır. Çift eğitimi uygulandıktan sonra ilişki doyumunun artarak çiftlerdeki yalnızlık hissini azaldığı ortaya konmuştur (Pereira vd., 2015). Yapılan başka bir çalışmada romantik ilişkisi olan 100 kişi ve yakın zamanda romantik ilişkisi bitmiş 100 kişi üzerinde çalışılmıştır ve çalışmanın sonucunda ilişki doyumunun yalnızlığı azalttığı bildirilmiştir (Flora & Segrin, 2000). İlişkide istikrarlı 2337 çiftle yapılan başka bir çalışmada çiftlerin 8 yıl boyunca ilişki doyumları ve yalnızlık düzeyleri incelenmiş ve incelemenin sonucunda, ilişkideki kadın ve erkeklerin yalnızlık düzeylerinin uyum gösterdiğini ve eşlerden birinin yalnızlık seviyesinin azalmasıyla çiftlerin ilişki doyumunda artma olduğu belirtilmiştir (Mund & Johnson, 2020). Birlikte yaşayan 305 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada, ilişki doyumu üzerinde birlikte yaşama süresinin, yalnızlığın ve cinsel doyumun rolleri araştırılmıştır. Araştırma sonucunda birlikte yaşayan öğrencilerin, birliktelik süreleri arttıkça ilişki doyumlarının arttığı, yalnızlıklarının azaldığı ve cinsel doyumlarının arttığı ortaya koyulmuştur (Lawal & Okereke, 2020).

Yurt içinde dürtüsellik ve yalnızlık değişkenlerinin bir arada incelendiği çok az çalışmaya rastlanılmıştır. Örneğin 307 üniversite öğrencisi ile yapılan bir çalışmada dürtüsellik, sosyal medya ve yalnızlık arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında dürtüsellik dolaylı, olumlu ve anlamlı olarak yalnızlığı yordadığı görülmüştür (Savci & Aysan, 2016). Bu iki değişkenin birlikte incelendiği yurt dışı çalışmalara bakıldığında, 12-17 yaş arası 505 ergenle yapılan bir çalışmada, intihara meyilli olmayan kendine zarar verme davranışlarının, dürtüsellik ve yalnızlıkla ilişkisi araştırılmıştır. Çalışma sonucunda kendine zarar verme davranışı gösteren bireylerin, dürtüsellik ve yalnızlık puanları yüksek çıkmıştır. Ayrıca çalışmada yalnızlık ve dürtüsellik arasında doğrudan bir ilişki olduğu, kızlarda ve sosyoekonomik kırılganlığı olan gençlerde daha yaygın olduğu belirtilmiştir (Costa vd., 2021). Yapılan başka bir çalışmada dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan ve olmayan 19-33 yaşları arasında toplam 146 yetişkinle dürtüsellik, yalnızlık ve davranışsal engelleme sistemlerinin internete katılım oranı çalışılmıştır. Çalışmanın sonucunda dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan ve olmayan iki grupta da dürtüsellik ve yalnızlığın internete katılımın önemli yordayıcıları olduğu belirtilmiştir. Yüksek yalnızlık ve dürtüsellik, şiddetli internete katılımı sağlamıştır (Li vd., 2016). Ergenlerde yalnızlık, dürtüsellik ve alkol kullanımının intihar davranışı üzerindeki yordayıcı değerini belirlemek için 14-19 yaş arası 763 lise öğrencisiyle yapılan bir çalışmada, yalnızlık dürtüsellik ve alkol kullanımının intihar davranışı için risk faktörü olduğu belirtilmiştir. Ayrıca kadınların erkeklere oranla daha yüksek risk taşıdığı ortaya çıkmıştır (Salvo & Castro, 2013).

Dürtüsellik, ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenleri tek başlarına büyük ölçüde araştırılmış yapılar olsa da birlikte incelendikleri çalışmalara ulaşamamıştır. Dürtüsellik, ilişki doyumu ve yalnızlık anahtar kelimelerinin aranması sonuç vermemiştir. Ancak üç değişkenin ilişkisi, bağımlılıkların dürtüsellik boyutuyla açıklanmak istenebilir. Buna göre 336 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada, internet bağımlılığı ile yalnızlık ve romantik ilişki doyumu düzeyleri arasındaki ilişki araştırılmış, internet bağımlılık düzeyi arttıkça kişinin yalnızlık düzeyinin arttığı, romantik ilişki doyumu düzeyinin ise azaldığı ortaya konulmuştur (Durmaz, 2019).

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın katılımcıları, prosedür, araştırmada kullanılan materyaller, araştırma modeli ve araştırma verilerinin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Katılımcılar

Araştırmanın çalışma evrenini; Mersin Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Çığ Üniversitesi'nde 2020-2021 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören ön lisans ve lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini; Çığ Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi'nde eğitim gören öğrenciler arasından kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen ön lisans ve lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırmanın örneklem sayısını hesaplayabilmek için, alanyazında araştırmada kullanılan ölçeklerin birlikte bulunduğu araştırmaların olup olmadığı araştırılmış fakat böyle bir çalışmaya ulaşamamıştır. Üniversite öğrencilerinin dürtüsellikleri, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri değişkenleri arasındaki ilişki değeri olmadığından, güç analizinin yapılması mümkün olmamıştır. Alanyazın incelendiğinde örneklem büyüklüğü hesabı için farklı görüşlere rastlanılmaktadır. Gorsuch (1983) ve Kline (1994) minimum örneklem büyüklüğünün 100 olması gerektiğini savunurken, Tabachnick ve Fidell (1996) en az 300 birey olması gerektiğini belirtmiştir. Bazı araştırmacılar ise minimum örneklem büyüklüğünün kullanılan ölçme araçlarındaki madde sayılarına göre değişeceğini öne sürmüşlerdir. Catell (1978), minimum örneklem büyüklüğünün ölçme araçlarında yer alan toplam madde sayısının 3-6 katı olması gerektiğini belirtirken, Hair vd. (2010) en az 5 katı olması gerektiğini savunmuşlardır. Ayrıca Comrey ve Lee (1992) örneklem büyüklüğünde 50 kişiyi çok yetersiz, 100 kişiyi yetersiz, 200 kişiyi orta derecede yeterli, 300 kişiyi yeterli ve 500 kişiyi çok yeterli olarak nitelemişlerdir. Öne sürülen bu farklı görüşler doğrultusunda, Gorsuch (1983) ve Kline 'a (1994) göre en az 100, Tabachnick ve Fidell'e (2007) göre en az 300, çalışmada kullanılan ölçek toplam madde sayısı 57 olması sebebiyle Catell'e (1978) göre 171-342, Hair ve arkadaşlarına (2010) göre 285 olmalıdır. Bu çalışmada toplam 431 kişiye ulaşılmıştır. Analizde kullanılmayacak durumda olan, eksik veri içeren, cevaplanmış ölçekler çıkarıldığında 392 kişiyle analize başlanmıştır. Regresyon analizi parametrik bir teknik olduğu için verilerin normallik, doğrusallık ve homojenlik açısından çok değişkenli

analize uygun olması gerekmektedir (Çokluk vd., 2012). Bunu tespit etmek için yapılan analizler sonucunda 371 katılımcıdan oluşan örneklem grubuyla çalışmaya devam edilmesine karar verilmiştir. Yukarıda bahsedilen farklı görüşler göz önüne alındığında, çalışmanın katılımcı sayısı gerekli olan minimum örneklem büyüklüklerinden daha fazladır. Ayrıca Comrey ve Lee'nin(1992) örneklem büyüklüğü görüşlerinden, 300 kişiden fazla olduğu için yeterli sayıdadır.

Örneklem Grubunun Seçimi

Mersin Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Çağ Üniversitesi'nde 2020-2021 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan, toplam 371 ön lisans ve lisans öğrencisi çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmaya örneklemin içerme kriterlerini sağlayan kişiler dâhil edilmiştir. Örneklemin dışlama ölçütleri göz önüne alınarak katılımcılardan uygun olmayanlar çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Örneklemin İçerme Kriterleri

Mersin Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Çağ Üniversitesi'nde 2020-2021 eğitim ve öğretim yılında öğrenim görüyor olmak.

İlgili üniversitelerin ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerinden olmak.

Araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul etmek ve bunu onaylamak.

18 yaş 30 yaş arası olmak (18 ve 30 yaş dâhil).

Örneklemin Dışlama Kriterleri

Mersin Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Çağ Üniversitesi haricinde bir üniversitede öğrenim görüyor olanlar.

Ön lisans ve lisans düzeyi dışındaki eğitim seviyelerinde olanlar.

18 yaş altı ve 30 yaş üstü olanlar.

Ölçekleri eksik dolduranlar.

2.2. Prosedür

Öncelikle araştırmada kullanılacak olan Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BIS-11), İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ) ve UCLA Yalnızlık Ölçeği için gerekli izinler alınmıştır. Araştırmada kullanılan tüm ölçme araçları 11.01.2021 tarihiyle Google Formlar

aracılığı ile katılımcılara ulaştırılmıştır. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Ana Bilim Dalı Etik Kurul Komitesi tarafından 31.12.2020 tarih ve 23867972-044-E.2000004846 sayılı etik kurul onayı alınmıştır. Çalışmaya Çağ Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi'nden öğrenciler katılacağı için, Çağ Üniversitesi'nden 31.12.2020 tarihinde 23867972-044-E.2000004844 sayılı anket uygulama izni, Mersin Üniversitesi'nden 29.01.2021 tarihinde E-43541497-044-1573538 sayılı anket uygulama izni, Toros Üniversitesi'nden 26.02.2021 tarihinde E-95996538-605.01-1700 sayılı anket uygulama izni alınarak çalışma yürütülmüştür.

2.3. Araştırmada Kullanılan Materyaller

Araştırmada katılımcılara ait bilgilere ulaşmak için araştırmacı tarafından oluşturulmuş Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin dürtüsellik düzeylerini ölçmek için Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BIS-11) (Güleç vd., 2008), romantik ilişki doyumunu ölçmek için İlişki Doyumu Ölçeği (Curun, 2001) ve yalnızlık düzeylerini ölçmek için UCLA Yalnızlık Ölçeği (Demir, 1989) kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırma kapsamında katılımcılardan bazı kişisel bilgilerin toplanması amacıyla araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Oluşturulan bu formda katılımcıların cinsiyet, yaş, üniversite, eğitim kademesi, bölüm, sınıf seviyesi, ailelerinin gelir düzeyi, çocukluklarında kimlerin yetiştirdiği, sigara ve/veya alkol kullanım durumları, şu anda mevcut bir ilişkilerinin varlığı ve bu ilişkiye yönelik ilişki süreleri, görüşme sıklıkları gibi sorular sorulmuştur.

Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BIS-11)

Barratt (1959) tarafından geliştirilmiş Barratt Dürtüsellik Ölçeği, dürtüsellik değerlendirilen öz bildirim ölçeğidir. Günümüzde kullanılan versiyonu olan (BIS-11) 1995'te oluşturulmuş ve 2008 yılında Güleç vd. tarafından ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Güvenirliği iyi olan ve birbirleriyle çakışmayan Plan Yapamama, Motor Dürtüsellik ve Dikkatte Dürtüsellik şeklinde üç alt bileşeni bulunmaktadır. Bu bileşenler şu şekilde ayrılmıştır:

1. Dikkatte dürtüsellik: Belirli bir işe odaklanamama.
2. Motor dürtüsellik: Hazırlıksız, aniden ve aceleci hareket.
3. Plan Yapamama: Plan yapmadan ve yeterince düşünmeden harekete geçme.

BDÖ 30 maddelik kendini değerlendirme ölçeğidir. Ölçek yanıtları “1-Nadiren/Hiçbir zaman”, “2-Bazen”, “3-Sıklıkla”, “4-Hemen her zaman/Her zaman” gibi seçenekler barındıran 4’lü likert tipi bir ölçektir. Ölçekteki maddelere, 1’den 4’e kadar puanlar tayin edilir. 4 puan çoğunlukla en yüksek dürtüsellik davranışını tanımlar. Bazı maddeler hataları önlemek amacıyla ters şekilde puanlandırılır. Bu maddeleri şunlardır: 1, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 20, 29 ve 30’dur. Ölçeğin dikkatte dürtüsellik boyutunun maddeleri sırasıyla; 5, 6, 9, 11, 20, 24, 26, 28, motor dürtüsellik boyutu maddeleri; 2, 3, 4, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 30 ve plan yapamama boyutu maddeleri ise; 1, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 18, 27, 29’dur. Ölçekten toplam en az 30, en fazla 120 puan alınabilmektedir. Ölçeğin maddelerinden edinilen toplam skor, dürtüsellik derecesini ifade etmekte, alınan puanın yüksek olması dürtüsellik yüksek düzeyde olduğu anlamını taşımaktadır (Güleç vd., 2008).

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmaları, Güleç vd., (2008) tarafından, yaş ortalamaları 23.12 olan 237 üniversite öğrencisine ve 23.11 olan 83 psikiyatrik hastaya uygulanarak yapılmıştır. Orijinal ölçek ile Türkçe versiyonundaki ölçeğin maddeleri arasındaki korelasyon değerleri anlamlı düzeyde bulunmuştur. Cronbach alfa değerleri, öğrencilerde .78 ve hastalarda .38 bulunmuştur. Toplam ölçek için test-tekrar-test değeri ise .83 olarak belirtilmiştir. Bu çalışmanın tamamı için güvenilirlik katsayısı 0.85 olarak hesaplanmıştır. Alt boyutlara bakıldığında güvenilirlik katsayısı; dikkatte dürtüsellik alt boyutu için 0.65, motor dürtüsellik alt boyutu için 0.70, plan yapamama alt boyutu için 0.65 olarak hesaplanmıştır.

İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)

Hendrick (1988) tarafından geliştirilmiş, romantik ilişkilerde ilişki doyumu düzeyini ölçen, yedi maddelik, yedili likert tipi ölçektir. Orijinal İsmi Relationship Assessment Scale olan ölçeğin faktör analizinde, tek faktörlü olduğu, maddeler arasında yeterli korelasyon olduğu ve toplam varyansın %46’sını açıkladığını belirtilmiştir (Hendrick, 1988). İç güvenilirlik katsayısının ise .91 olduğunu belirtmişlerdir.

Ölçeğin Türkçeye uyarlamasını Curun (2001), 140 romantik bir ilişki içerisinde olan üniversite öğrencisiyle yapmıştır. Faktör analizi sonuçları doğrultusunda, ölçeğin tek

faktörlü olduğu, toplam varyansın %52'sini açıkladığı ve iç tutarlılık katsayısının .86 olduğu bulunmuştur. Ölçekte 4. ve 7. maddelerin hataları önlemek amacıyla ters puanlandığı, ölçeklerden alınan puanların yükseldikçe ilişki doyumunun da arttığı kabul edilmektedir. Bu çalışmanın Cronbach Alpha (α) değeri 0.80 olarak hesaplanmıştır.

UCLA Yalnızlık Ölçeği

Kişilerin yalnızlık düzeyini ölçmek için Russell vd. (1980) tarafından geliştirilmiştir. İlk oluşturulduğunda tüm maddeleri olumsuz ifadeler içerdiği için, bunun sistematik bir yanlılığa sebep olacağı düşünülerek, Russell vd. (1980) tarafından tekrar gözden geçirilmiş ve yarısı olumlu, diğer yarısı da olumsuz ifadeler içerecek şekilde revize edilmiştir (Demir, 1989).

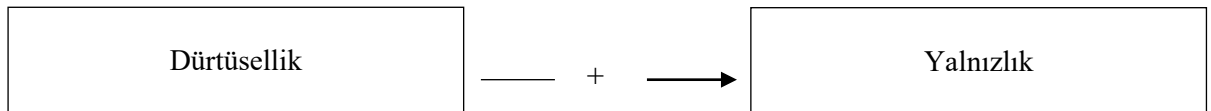
Demir (1989) tarafından Türkçeye uyarlama çalışmaları yapılmıştır. 10 tanesi ters puanlanan, 10 tanesi de düz puanlanan 20 maddelik, likert tipi derecelendirme ölçeğidir. Kişilerin sosyal ilişkileriyle ilgili duygu düşüncelerinin sunulduğu ve kişilerin bu durumları ne kadar sıklıkla yaşadıklarını işaretlemeleri istenmektedir. Ölçekteki 1, 4, 5, 6, 9, 10, 15, 16, 19, 20'nci maddeler olumlu yönde ifadelerin kullanıldığı ve "Hiç yaşamam" (4 puan), "Nadiren yaşarım" (3 puan), "Bazen yaşarım" (2 puan), "Sık sık yaşarım" (1 puan) şeklinde puanlandığı maddelerdir. 2, 3, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 17, 18'inci maddeler ise olumsuz ifadelerin kullanıldığı ve "Hiç yaşamam" (1 puan), "Nadiren yaşarım" (2 puan), "Bazen yaşarım" (3 puan), "Sık sık yaşarım" (4 puan) şeklinde puanlandığı maddelerdir. Kişiler tüm maddelerden "Genel Yalnızlık Puanı" elde etmektedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puanın 80, en düşük puanın ise 20 olduğu belirtilmiş ve puanların 20 ile 35 arasında olması, bu kişilerin yalnızlık düzeyinin düşük olduğu ve yalnızlık yaşamadıkları anlamına gelmektedir. Çalışmanın iç tutarlılık katsayısı .96 olarak belirtilmiş ve test-tekrar-test güvenilirlik katsayısı .94 olarak bulunmuştur. Bu çalışma kapsamında yürütülen güvenilirlik çalışmasında Cronbach Alpha (α) değeri 0.90 olarak hesaplanmıştır.

2.4. Araştırmanın Modeli

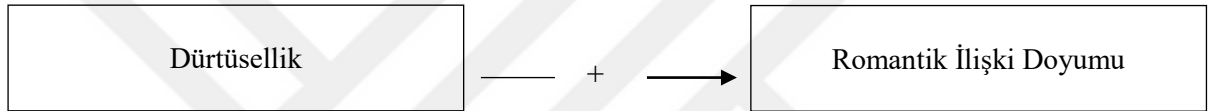
Bu araştırmanın ana amacı dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırmak olduğu için nicel araştırmaya ait genel tarama modellerinden olan ilişkiyel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren ile ilgili genel bir yargıya varmak için

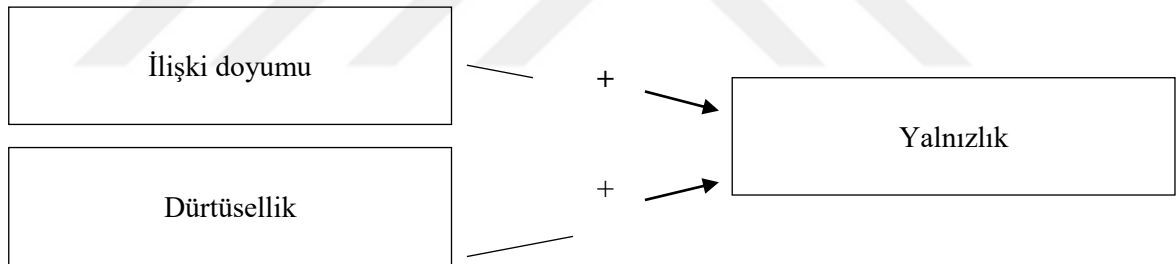
evrenin tümü ya da ondan alınacak bir örnek, grup ya da örnekleme üzerinde yapılan taramalardır. Genel tarama modelleri ile tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir. İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını veya bu değişimin derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2016). Çalışmada izlenilecek yöntemler aşağıdaki araştırma modellerinde gösterilmiştir.

Model 1 (Araştırmaya Katılan Tüm Üniversite Öğrencileri)

Model 2 (Araştırmaya Katılan Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencileri)

Model 3 (Araştırmaya Katılan Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencileri)

Şekil 1. Araştırma Modelleri

2.5. Araştırma Verilerinin Analizi

Bütün değişkenler için betimsel istatistikler hesaplanmış olup, araştırmada romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinde ilişki doyumu, yalnızlık ile dürtüsellik arasındaki ilişkiyi ve üniversite öğrencilerinde yalnızlık ve dürtüsellik arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma verileri toplandıktan sonra bilgisayar ortamında analizler için hazır duruma getirilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde, değişkenlere bağlı olarak Sosyal Bilimler istatistik programı kullanılıp frekans, yüzde, pearson

korelasyon katsayısı, ilişkisiz örneklem için t-testi ve çoklu standart regresyon analizi tekniği kullanılmıştır.

Verilerin istatistiksel analizi bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkilerini ortaya koyan bir desen içinde ele alınmıştır. Bu araştırmanın bağımsız değişkeni dürtüsellikleri olup bağımlı değişkenleri ise ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleridir. İlişki doyumu, yalnızlık ve dürtüsellik arasındaki ilişkinin analizinde Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı tekniğinden yararlanılmıştır. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinde dürtüsellik ile ilişki doyumu; dürtüsellik ve ilişki doyumu ile yalnızlık ile üniversite öğrencilerinde dürtüsellik ile yalnızlık anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığını ise çoklu standart regresyon analizi ile hesaplanmıştır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin ilişki doyumu, yalnızlık ve dürtüsellik düzeylerinin birtakım demografik değişkenler açısından ele alınmasında da değişkenlerin içeriğine göre Pearson Korelasyon Katsayısı ve ilişkisiz örneklem için t-testi tekniklerinden yararlanılmıştır. Verilerin yorumlanmasında 0,05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde ilk olarak üniversite öğrencilerinin ve romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin demografik özelliklerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Ardından üniversite öğrencilerinin demografik özelliklerine göre Barratt Dürtüsellik Ölçeği ve UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının incelenmesi sonucunda ulaşılan bulgular sunulmuştur. Daha sonrasında romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin demografik özelliklerine göre Barratt Dürtüsellik Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği ve UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular gösterilmiştir. Son olarak da araştırmada test edilen modellere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Üniversite Öğrencilerinin ve Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin ve romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin demografik özelliklerine yer verilmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı

Örnekleme yer alan 18-30 yaş aralığındaki (x: 22,0 ss: 2,84) üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine bakıldığında 238'inin (%64,2) kadın, 133'ünün (%35,8) de erkek olduğu görülmektedir. 2020-2021 öğrenim yılında 193'ü (%52,0) Çağ Üniversitesi'ne, 100'ü (%27,0) Mersin Üniversitesi'ne, 78'i de (%21,0) Toros Üniversitesi'ne devam eden öğrencilerin 35'i (%9,4) ön lisans, 336'sı (%90,6) ise lisans programında öğrenim görmektedir. Katılımcılardan 153'ü (%41,2) fen edebiyat fakültesi, 61'i (%16,4) hukuk fakültesi, 12'si (%3,2) eğitim fakültesi, 50'si (%13,5) mimarlık mühendislik fakültesi, 41'i (%11,1) iktisadi ve idari bilimler fakültesi, 12'si (%3,2) iletişim fakültesi, 39'u (%10,5) sağlık bilimleri fakültesi ve 3'ü (%0,8) de beden eğitimi ve spor meslek yüksekokulu ile turizm meslek yüksekokulu öğrencisidir. Öğrencilerinden 329'unun (%88,7) ailesi düşük ve orta, 42'sinin (%11,3) ailesi ise yüksek gelir düzeyine sahiptir. Öğrencilerin 293'ünü (%79,0) çekirdek ailesi, 78'ini (%21,0) ise diğerleri yetiştirmiştir. 176 (%47,4) öğrenci sigara ve/veya alkol kullanmamaktadır. Buna karşılık 195 (%52,6) öğrenci alkol ve/veya sigara kullanmaktadır. 212 (%57,1) öğrencinin romantik ilişkisi varken, 159 (%42,9)

öğrencinin romantik ilişkisi olmadığı saptanmıştır. Elde edilen değerler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1.

Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı (371)

		n	%	$\bar{x}$	ss	Min-Max
Cinsiyet	Kadın	238	64,2			
	Erkek	133	35,8			
Yaş				22,0	2,84	18-30
Üniversite	Çağ	193	52,0			
	Mersin	100	27,0			
	Toros	78	21,0			
Eğitim kademesi	Önlisans	35	9,4			
	Lisans	336	90,6			
Bölüm	Fen edebiyat	153	41,2			
	Hukuk	61	16,4			
	Mimarlık/mühendislik	50	13,5			
	İİBF	41	11,1			
	İletişim	12	3,2			
	Sağlık	39	10,5			
	BESYO/Turizm MYO	3	0,8			
Ekonomik durum	Düşük ve orta	329	88,7			
	Yüksek	42	11,3			
Çocuklukta Yetiştiren	Çekirdek aile	293	79,0			
	Diğer	78	21,0			
Sigara ve/veya alkol kullanımı	Kullanmıyorum	176	47,4			
	Sigara ve/veya alkol	195	52,6			
Romantik ilişki durumu	Evet	212	57,1			
	Hayır	159	42,9			

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı

Örnekleme yer alan 18-30 yaş aralığındaki (x: 22,15 ss: 2,78) üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine bakıldığında 148'inin (%69,8) kadın, 64'ünün (%30,28) de erkek olduğu görülmektedir. 2020-2021 öğrenim yılında 110'u (%51,9) Çağ Üniversitesi'ne, 50'si (%23,6) Mersin Üniversitesi'ne, 52'si de (%24,5) Toros Üniversitesi'ne devam eden öğrencilerin 18'i (%8,5) ön lisans, 194'ü (%91,5) ise lisans programında öğrenim görmektedir. Katılımcılardan 105'i (%49,5) fen edebiyat fakültesi, 30'u (%14,2) hukuk fakültesi, 8'i (%3,8) eğitim fakültesi, 23'ü (%10,8) mimarlık ve mühendislik fakültesi, 18'i (%8,5) iktisadi ve idari bilimler fakültesi, 9'u (%4,2) iletişim fakültesi, 17'si (%8,0) sağlık bilimleri fakültesi ve 2'si (%0,9) de beden eğitimi ve spor meslek yüksekokulu ile turizm meslek yüksekokulu öğrencisidir. Öğrencilerinden 190'ının (%89,6) ailesi düşük ve orta, 22'sinin (%10,4) ailesi ise yüksek gelir düzeyine sahiptir. Öğrencilerin 171'ini (%80,7) çekirdek ailesi, 41'ini (%19,3) ise diğerleri yetiştirmiştir. 89 (%42,0) öğrenci sigara ve/veya alkol kullanmamaktadır. Buna karşılık 123 (%58,0) öğrenci alkol ve/veya sigara kullanmaktadır. Öğrencilerden 77'sinin (%36,3) bir yıldan daha az süredir, 135'inin (%63,7) ise 1 yıldan daha uzun süredir romantik ilişkisi devam etmektedir. Romantik ilişkisi olan öğrencilerin 102'si (%48,1) haftada 1-2 gün, 105'i (%49,1) 3-4 gün partnerleriyle görüştikleri tespit edilmiştir. 6 (%2,8) üniversite öğrencisi ise bu soruyu yanıtlamamıştır. Değerler Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı
(n: 212)

		n	%	$\bar{x}$	ss	Min-Max
Cinsiyet	Kadın	148	69,8			
	Erkek	64	30,2			
Yaş				22,15	2,78	18-30
Üniversite	Çağ	110	51,9			
	Mersin	50	23,6			
	Toros	52	24,5			
Eğitim kademesi	Önlisans	18	8,5			
	Lisans	194	91,5			
Bölüm	Fen edebiyat	105	49,5			
	Hukuk	30	14,2			
	Eğitim	8	3,8			
	Mimarlık/mühendislik	23	10,8			
	İİBF	18	8,5			
	İletişim	9	4,2			
	Sağlık	17	8,0			
	BESYO/Turizm MYO	2	0,9			
Aile gelir düzeyi	Düşük ve orta	190	89,6			
	Yüksek	22	10,4			
Çocuklukta Yetiştiren	Çekirdek aile	171	80,7			
	Diğer	41	19,3			
Sigara ve/veya alkol kullanımı	Kullanmıyorum	89	42,0			
	Sigara ve/veya alkol	123	58,0			
İlişki süresi	1 yıldan daha az	77	36,3			
	1 yıldan daha uzun	135	63,7			
Haftalık görüşme sıklığı	1-2 gün	102	48,1			
	3 günden fazla	104	49,1			

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular bu bölümde sunulmuştur. Bu amaç doğrultusunda tek bir hipotez oluşturulmuş; bulgular iste ayrı ayrı incelenmiştir.

H₁: Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği, Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının cinsiyetegöre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t= 0,94$; $p>0,05$), Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t= -0,26$; $p>0,05$) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının ($t= 1,11$; $p>0,05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermektedir.

Buna karşılık üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre Plan Yapamama Alt Ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur ($t= 2,17$; $p<0,05$). Tablo 3 incelendiğinde kadınların puan ortalaması ($\bar{x}= 24,76$) erkeklerin puan ortalamasından ($\bar{x}= 23,74$) daha yüksektir. Sonuçlar Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3.

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 371)

	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Kadın	238	16,26	3,47	0,94	0,35
	Erkek	133	15,89	3,66		
Motor Dürtüsellik	Kadın	238	19,12	4,14	-0,26	0,79
	Erkek	133	19,24	4,61		
Plan Yapamama	Kadın	238	24,76	4,34	2,17	0,03*
	Erkek	133	23,74	4,34		
Dürtüsellik toplam	Kadın	238	60,14	10,13	1,11	0,27
	Erkek	133	58,88	10,97		

* $p<0,05$

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanları ile yaşları arasındaki ilişkiye Pearson korelasyon katsayısı tekniği ile bakılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, katılımcıların yaşları ile Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki tespit edilmiştir ($r = -0,12$; $p < 0,05$).

Buna karşılık üniversite öğrencilerinin yaşları ile Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanları ($r = -0,05$; $p > 0,05$) ve Plan Yapamama Alt Ölçeği Puanları ($r = -0,06$; $p > 0,05$) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanları ($r = -0,09$; $p > 0,05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki bulunamamıştır. Sonuçlar Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4.

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 371)

	Yaş	
	r	p
Dikkatte Dürtüsellik	-0,12	0,02*
Motor Dürtüsellik	-0,05	0,30
Plan Yapamama	-0,06	0,24
Dürtüsellik toplam	-0,09	0,09

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının aile gelir düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuçta katılımcıların ailelerinin gelir düzeyine göre Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t = 0,60$; $p > 0,05$) ve Plan Yapamama Alt Ölçek puanlarının ($t = 1,16$; $p > 0,05$) de Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının ($t = 1,40$; $p > 0,05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır.

Buna karşılık katılımcıların aile gelir düzeyine göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur ($t = 2,55$; $p < 0,05$). Tablo 5 incelendiğinde ailesi düşük ve orta gelir düzeyine sahip üniversite

öğrencilerinin puan ortalamasının ($\bar{x}= 16,26$) ailesi yüksek gelir düzeyine sahip üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 15,12$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuçlara Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5.

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Ailenin Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 371)

	Ailenin gelir düzeyi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Düşük ve orta	329	16,26	3,63	2,55	0,01*
	Yüksek	42	15,12	2,58		
Motor Dürtüsellik	Düşük ve orta	329	19,21	4,33	0,60	0,55
	Yüksek	42	18,79	4,17		
Plan Yapamama	Düşük ve orta	329	24,49	4,37	1,16	0,25
	Yüksek	42	23,67	4,33		
Dürtüsellik toplam	Düşük ve orta	329	59,96	10,51	1,40	0,16
	Yüksek	42	57,57	9,81		

*p<0,05

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının çocuklukta yetiştirene göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, katılımcıların çocuklukta yetiştirene göre Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t= -1,82$; $p>0,05$) ve Plan Yapamama Alt Ölçek puanlarının ($t= -1,14$; $p>0,05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır.

Bununla birlikte katılımcıların çocuklukta yetiştirene göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır ($t= -3,10$; $p<0,05$). Tablo 6'ya bakıldığında diğerlerinin yanında büyüyen üniversite öğrencilerinin puan ortalamasının ($\bar{x}= 17,22$) çekirdek ailesiyle büyüyen üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 15,84$) daha yüksek olduğu gözlenmektedir.

Ayrıca katılımcıların çocuklukta yetiştirene göre Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur ($t= -2,27$; $p<0,05$). Tablo 6'da diğerlerinin yanında büyüyen üniversite öğrencilerinin puan

ortalamasının ($\bar{x}= 62,06$) çekirdek ailesiyle büyüyen üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 59,05$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuçlar Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6.

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 371)

	Çocuklukta Yetiştiren	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Çekirdek aile	293	15,84	3,44	-3,10	0,01*
	Diğer	78	17,22	3,69		
Motor Dürtüsellik	Çekirdek aile	293	18,95	4,26	-1,82	0,07
	Diğer	78	19,95	4,41		
Plan Yapamama	Çekirdek aile	293	24,27	4,36	-1,14	0,26
	Diğer	78	24,90	4,36		
Dürtüsellik toplam	Çekirdek aile	293	59,05	10,29	-2,27	0,02*
	Diğer	78	62,06	10,75		

*p<0,05

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının sigara ve/veya alkol kullanımına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuçta, katılımcıların sigara ve/veya alkol kullanımına göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır ($t=-3,31$; $p<0,05$). Sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puan ortalaması ($\bar{x}= 16,69$) sigara ve/veya alkol kullanmayan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 15,50$) daha yüksektir.

Ayrıca üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımına göre Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($t= -3,57$; $p<0,05$). Sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puan ortalaması ($\bar{x}= 19,90$) sigara ve/veya alkol

kullanmayan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 18,34$) daha yüksek bulunmuştur.

Buna ek olarak olarak üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımına göre Plan Yapamama Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir ($t= -3,31$; $p<0,05$). Sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin Plan Yapamama Alt Ölçeği puan ortalaması ($\bar{x}= 25,10$) sigara ve/veya alkol kullanmayan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 23,62$) daha yüksek hesaplanmıştır.

Son olarak üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımına göre Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır ($t= -3,98$; $p<0,05$). Tablo 7’de sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin Dürtüsellik Ölçeği toplam puan ortalamasının ($\bar{x}= 61,70$) sigara ve/veya alkol kullanmayan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 57,46$) daha yüksek hesaplandığı görülmektedir. Değerler Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7.

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 371)

	Sigara ve/veya alkol kullanımı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Kullanmıyorum	176	15,50	3,17	-3,31	0,01*
	Sigara ve/veya alkol	195	16,69	3,76		
Motor Dürtüsellik	Kullanmıyorum	176	18,34	3,89	-3,57	0,01*
	Sigara ve/veya alkol	195	19,90	4,53		
Plan Yapamama	Kullanmıyorum	176	23,62	4,13	-3,31	0,01*
	Sigara ve/veya alkol	195	25,10	4,46		
Dürtüsellik toplam	Kullanmıyorum	176	57,46	9,33	-3,98	0,01*
	Sigara ve/veya alkol	195	61,70	11,00		

* $p<0,05$

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Durumuna Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının romantik ilişki durumuna göre istatistiksel

olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuçta, katılımcıların romantik ilişki durumuna göre Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t = -0,97$; $p > 0,05$) ve Plan Yapamama Alt Ölçek puanlarının ($t = -1,22$; $p > 0,05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır.

Buna karşılık katılımcıların romantik ilişki durumuna göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür ($t = -3,18$; $p < 0,05$). Tablo 8 incelendiğinde romantik ilişkisi olmayan üniversite öğrencilerinin Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puan ortalamasının ($\bar{x} = 16,79$) romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x} = 15,63$) daha yüksek olduğu gözlenmektedir.

Ayrıca katılımcıların romantik ilişki durumuna göre Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür ($t = -1,98$; $p < 0,05$). Tablo 8’de romantik ilişkisi olmayan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği toplam puan ortalamasının ($\bar{x} = 60,92$) romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x} = 58,76$) daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Sonuçlar Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8.

Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Durumuna Göre Dağılımı (n: 371)

	Romantik İlişki durumu	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Evet	212	15,63	3,48	-	0,01*
	Hayır	159	16,79	3,51	3,18	
Motor Dürtüsellik	Evet	212	18,97	4,17	-	0,33
	Hayır	159	19,42	4,48	0,97	
Plan Yapamama	Evet	212	24,16	4,59	-	0,22
	Hayır	159	24,72	4,03	1,22	
Dürtüsellik toplam	Evet	212	58,76	10,31	-	0,05*
	Hayır	159	60,92	10,53	1,98	

* $p < 0,05$

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular bu bölümde sunulmuştur. Bu amaç doğrultusunda tek bir hipotez oluşturulmuş; bulgular iste ayrı ayrı incelenmiştir.

H₂: Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığını göstermektedir ($t = -2,49$; $p < 0,05$). UCLA Yalnızlık Ölçeği puan ortalamalarına bakıldığında erkeklerin puan ortalamasının ($\bar{x} = 38,25$) kadınların puan ortalamasından ($\bar{x} = 35,35$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuçlar Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9.

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 371)

	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Kadın	238	35,35	9,97	-2,49	0,01*
	Erkek	133	38,25	11,15		

$p < 0,05$

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları ile yaşları arasındaki ilişkiye bakmak amacıyla Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, katılımcıların yaşları ile UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki tespit edilememiştir ($r = -0,04$; $p > 0,05$). Değerler Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10.*Ucla Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 371)*

	Yaş	
	r	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	-0,04	0,48

*p<0,05; **p<0,01

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının aile gelir düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır (t=0,83; p>0,05). Sonuçlar Tablo 11’de yer almaktadır.

Tablo 11.*UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 371)*

	Ailenin gelir düzeyi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Düşük ve orta	329	36,55	10,61	0,83	0,41
	Yüksek	42	35,12	9,53		

*p<0,05

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının çocuklukta yetiştirene göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin çocuklukta yetiştirene göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır (t=-1,12; p>0,05). Sonuçlara Tablo 12’de yer verilmiştir.

Tablo 12.*UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirilene Göre Dağılımı (n: 371)*

	Çocuklukta Yetiştiren	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Çekirdek aile	293	36,08	10,59	-1,12	0,26
	Diğer	78	37,58	10,09		

*p<0,05

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının sigara ve/veya alkol kullanımına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler, öğrencilerin sigara ve/veya alkol kullanımına göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir (t= -0,97; p>0,05). Değerler Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13.*UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 371)*

	Sigara ve/veya alkol kullanımı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Kullanmıyorum	176	35,84	10,65	-0,97	0,33
	Sigara ve/veya alkol	195	36,89	10,34		

*p<0,05

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Durumuna Göre İncelenmesi

Üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının romantik ilişki durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, öğrencilerin romantik ilişki durumlarına göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir (t= -2,21; p<0,05). Romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin puan ortalamasının ($\bar{x}$ = 37,77),

romantik ilişkisi olan öğrencilerin puan ortalamasından ($\bar{x}= 35,35$) daha yüksek olduğu saptanmıştır. Değerler Tablo 14'te yer almaktadır.

Tablo 14.

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Durumuna Göre Dağılımı (n: 371)

	Romantik İlişki durumu	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Evet	212	35,35	10,11	-	0,03*
	Hayır	159	37,77	10,85	2,21	

*p<0,05

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular bu bölümde sunulmuştur. Bu amaç doğrultusunda tek bir hipotez oluşturulmuş; bulgular iste ayrı ayrı incelenmiştir.

H₃: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının cinsiyetegöre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanları (t= 1,43; p>0,05), Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanları (t= 0,15; p>0,05) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanları (t= 1,49; p>0,05) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır.

Buna karşılık üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre Plan Yapamama Alt Ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur (t= 2,15;

$p<0,05$). Tablo 15 incelendiğinde kadınların puan ortalaması ($\bar{x}= 24,60$) erkeklerin puan ortalamasından ($\bar{x}= 23,14$) daha yüksektir. Sonuçlar Tablo .’da gösterilmiştir.

Tablo 15.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 212)

	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Kadın	148	15,85	3,51	1,43	0,16
	Erkek	64	15,11	3,40		
Motor Dürtüsellik	Kadın	148	19,00	3,96	0,15	0,88
	Erkek	64	18,91	4,65		
Plan Yapamama	Kadın	148	24,60	4,46	2,15	0,03*
	Erkek	64	23,14	4,77		
Dürtüsellik toplam	Kadın	148	59,45	10,07	1,49	0,14
	Erkek	64	57,16	10,73		

* $p<0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanları ile yaşları arasındaki ilişkiye Pearson korelasyon katsayısı tekniği ile bakılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin yaşları ile Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanları ($r= -0,13$; $p>0,05$), Plan Yapamama Alt Ölçeği puanları ($r= -0,04$; $p>0,05$) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanları ($r= -0,12$; $p>0,05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki bulunamamıştır.

Buna karşılık romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin yaşları ile Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki tespit edilmiştir ($r= -0,17$; $p<0,05$). Sonuçlar Tablo 16’da yer almaktadır.

Tablo 16.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 212)

	Yaş	
	r	p
Dikkatte Dürtüsellik	-0,17	0,02*
Motor Dürtüsellik	-0,13	0,07
Plan Yapamama	-0,04	0,59
Dürtüsellik toplam	-0,12	0,07

*p<0,05; **p<0,01

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının aile gelir düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının (t= 0,25; p>0,05), Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının (t= 0,07; p>0,05) ve Plan Yapamama Alt Ölçek puanlarının (t= -0,56; p>0,05) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının (t= -0,14; p>0,05) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır. Sonuçlara Tablo 17’de yer verilmiştir.

Tablo 17.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Ailenin Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 212)

	Aile gelir düzeyi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Düşük ve orta	190	15,65	3,58	0,25	0,81
	Yüksek	22	15,45	2,52		
Motor Dürtüsellik	Düşük ve orta	190	18,98	4,25	0,07	0,94
	Yüksek	22	18,91	3,46		
Plan Yapamama	Düşük ve orta	190	24,10	4,69	-	0,58
	Yüksek	22	24,68	3,66		
Dürtüsellik toplam	Düşük ve orta	190	58,73	10,53	-	0,89
	Yüksek	22	59,05	8,30		

*p<0,05

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının çocuklukta yetiştirene göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, katılımcıların çocuklukta yetiştirene göre Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t = -0,88$; $p > 0,05$), Plan Yapamama Alt Ölçek puanlarının ($t = -1,15$; $p > 0,05$) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının ($t = -1,68$; $p > 0,05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır.

Bununla birlikte katılımcıların çocuklukta yetiştirene göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır ($t = -2,39$; $p < 0,05$). Tablo 18'e bakıldığında diğerlerinin yanında büyüyen üniversite öğrencilerinin puan ortalamasının ($\bar{x} = 16,78$) çekirdek ailesiyle büyüyen üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x} = 15,35$) daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Sonuçlar Tablo 18'de gösterilmiştir.

Tablo 18.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 212)

	Çocuklukta Yetiştiren	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Çekirdek aile	171	15,35	3,37	-2,39	0,02*
	Diğer	41	16,78	3,77		
Motor Dürtüsellik	Çekirdek aile	171	18,85	4,13	-0,88	0,38
	Diğer	41	19,49	4,33		
Plan Yapamama	Çekirdek aile	171	23,98	4,44	-1,15	0,25
	Diğer	41	24,90	5,18		
Dürtüsellik toplam	Çekirdek aile	171	58,18	9,92	-1,68	0,10
	Diğer	41	61,17	11,60		

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının sigara ve/veya alkol kullanımına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımına göre Plan Yapamama Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($t = -1,93$; $p > 0,05$).

Buna karşılık katılımcıların sigara ve/veya alkol kullanımına göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır ($t = -2,63$; $p < 0,05$). Sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puan ortalaması ($\bar{x} = 16,15$) sigara ve/veya alkol kullanmayan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x} = 14,90$) daha yüksektir.

Ayrıca üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımına göre Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($t = -2,00$; $p < 0,05$). Sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puan ortalaması ($\bar{x} = 19,46$) sigara ve/veya alkol kullanmayan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x} = 18,30$) daha yüksek bulunmuştur.

Son olarak üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımına göre Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir ($t = -2,57$; $p < 0,05$). Sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin Dürtüsellik Ölçeği toplam puan ortalaması ($\bar{x} = 60,28$) sigara ve/veya alkol kullanmayan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x} = 56,65$) daha yüksek hesaplanmıştır. Değerler Tablo 19'da sunulmuştur.

Tablo 19.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 212)

	Sigara ve/veya alkol kullanımı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	Kullanmıyorum	89	14,90	3,16	-2,63	0,01*
	Sigara ve/veya alkol	123	16,15	3,62		
Motor Dürtüsellik	Kullanmıyorum	89	18,30	3,65	-2,00	0,05*
	Sigara ve/veya alkol	123	19,46	4,46		
Plan Yapamama	Kullanmıyorum	89	23,45	4,47	-1,93	0,06
	Sigara ve/veya alkol	123	24,67	4,63		
Dürtüsellik toplam	Kullanmıyorum	89	56,65	9,30	-2,57	0,01*
	Sigara ve/veya alkol	123	60,28	10,76		

*p<0,05

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının romantik ilişki süresine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Analizler sonucunda, katılımcıların romantik ilişki süresine göre Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t= 1,17$; $p>0,05$), Plan Yapamama Alt Ölçek puanlarının ($t= 1,55$; $p>0,05$) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının ($t= 1,83$; $p>0,05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı açığa çıkarılmıştır.

Bununla birlikte romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin romantik ilişki süresine göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür ($t= 1,97$; $p<0,05$). Tablo 20'ye bakıldığında romantik ilişki süresi 1 yıldan daha az olan üniversite öğrencilerinin Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puan ortalamasının ($\bar{x}= 16,25$) romantik ilişki süresi 1 yıldan daha uzun olan üniversite öğrencilerinin puan ortalamasından ($\bar{x}= 15,27$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuçlar Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre Dağılımı (n: 212)

Ölçekler	Romantik ilişki süresi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	1 yıldan az	77	16,25	3,61	1,97	0,05*
	1 yıldan daha uzun	135	15,27	3,37		
Motor Dürtüsellik	1 yıldan az	77	19,42	4,26	1,17	0,24
	1 yıldan daha uzun	135	18,72	4,11		
Plan Yapamama	1 yıldan az	77	24,81	4,81	1,55	0,12
	1 yıldan daha uzun	135	23,79	4,44		
Dürtüsellik toplam	1 yıldan az	77	60,47	10,62	1,83	0,07
	1 yıldan daha uzun	135	57,79	10,03		

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Partnerleriyle Haftalık Görüşme Sıklığına Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Alt Ölçek (Dikkatte Dürtüsellik, Motor Dürtüsellik, Plan Yapamama) puanlarının partnerle haftalık görüşme sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır. Romantik ilişkisi olan öğrencilerden 6 (%2,8) üniversite öğrencisi bu soruyu yanıtlamadığı için 206 kişiyle analiz yapılmıştır.

Sonuçta, üniversite öğrencilerinin partnerleriyle haftalık görüşme sıklığına göre Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t = -0,85$; $p > 0,05$), Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği puanlarının ($t = -1,01$; $p > 0,05$), Plan Yapamama Alt Ölçeği puanlarının ($t = -1,86$; $p > 0,05$) ve Dürtüsellik Ölçeği toplam puanlarının ($t = -1,53$; $p > 0,05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Sonuçlar Tablo 21’de yer almaktadır.

Tablo 21.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Partnerleriyle Haftalık Görüşme Sıklığına Göre Dağılımı (n: 206)

Ölçekler	Görüşme Sıklığı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
Dikkatte Dürtüsellik	1-2 gün	102	15,44	3,20	-0,85	0,40
	3 günden fazla	104	15,86	3,76		
Motor Dürtüsellik	1-2 gün	102	18,68	4,41	-1,01	0,31
	3 günden fazla	104	19,26	3,86		
Plan Yapamama	1-2 gün	102	23,55	4,52	-1,86	0,07
	3 günden fazla	104	24,73	4,62		
Dürtüsellik toplam	1-2 gün	102	57,67	10,29	-1,53	0,13
	3 günden fazla	104	59,85	10,19		

*p<0,05

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyum Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular bu bölümde sunulmuştur. Bu amaç doğrultusunda tek bir hipotez oluşturulmuş; bulgular iste ayrı ayrı incelenmiştir.

H₄: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı açığa çıkarılmıştır (t= 0,35; p>0,05). Değerler Tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 212)

	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p
İlişki Doyumu Ölçeği	Kadın	148	40,41	6,99	0,35	0,73
	Erkek	64	40,06	6,17		

*p<0,05

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanları ile yaşları arasındaki ilişkiye Pearson korelasyon katsayısı ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin yaşları ile İlişki Doyumu Ölçeği puanları arasında negatif yönlü ve düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki olduğunu göstermektedir (r= -0,19; p<0,05). Değerlere Tablo 23'te yer verilmiştir.

Tablo 23.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 212)

	Yaş	
	r	p
İlişki Doyumu Ölçeği	-0,19	0,01*

*p<0,05; **p<0,01

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının aile gelir düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır (t= 0,19; p>0,05). Sonuçlar Tablo 24'te yer almaktadır.

Tablo 24.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 212)

	Aile gelir düzeyi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
İlişki Doyumu Ölçeği	Düşük ve orta	190	40,34	6,65	0,19	0,85
	Yüksek	22	40,05	7,67		

*p<0,05

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının çocuklukta yetiştirene göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının çocuklukta yetiştirene göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır (t= 1,80; p>0,05). Sonuçlar Tablo 25'te yer almaktadır.

Tablo 25.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 212)

	Çocuklukta Yetiştiren	n	$\bar{x}$	ss	t	p
İlişki Doyumu Ölçeği	Çekirdek aile	171	40,71	6,72	1,80	0,07
	Diğer	41	38,61	6,64		

*p<0,05

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının sigara ve/veya alkol kullanımına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının sigara ve/veya alkol kullanımına göre istatistiksel olarak anlamlı

düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir ($t= 1,56$; $p>0,05$). Sonuçlar Tablo 26’da sunulmuştur.

Tablo 26.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 212)

	Sigara ve/veya alkol kullanımı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
İlişki Doyumu Ölçeği	Kullanmıyorum	89	41,13	6,23	1,56	0,12
	Sigara ve/veya alkol	123	39,71	7,05		

* $p<0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının romantik ilişki süresine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının romantik ilişki sürelerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($t= -0,71$; $p>0,05$). Değerler Tablo 27’de yer almaktadır.

Tablo 27.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre Dağılımı (n: 212)

Ölçekler	İlişki süresi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
İlişki Doyumu Ölçeği	1 yıldan az	77	39,87	6,74	-	0,48
	1 yıldan daha uzun	135	40,56	6,75	0,71	

* $p<0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Haftalık Görüşme Sıklığına Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının partnerleriyle haftalık görüşme sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır. Romantik ilişkisi olan öğrencilerden 6 (%2,8) üniversite öğrencisi bu soruyu yanıtlamadığı için 206 kişiyle analiz yapılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının partnerleriyle haftalık görüşme sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($t = -1,59$; $p > 0,05$). Sonuçlar Tablo 28’de yer almaktadır.

Tablo 28.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği Puanlarının Haftalık Görüşme Sıklığına Göre Dağılımı (n: 206)

Ölçekler	Görüşme sıklığı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
İlişki Doyumu Ölçeği	1-2 gün	102	39,51	6,91	-	0,11
	3 günden fazla	104	40,98	6,40	1,59	

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular bu bölümde sunulmuştur. Bu amaç doğrultusunda tek bir hipotez oluşturulmuş; bulgular iste ayrı ayrı incelenmiştir.

H₅: Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı açığa çıkarılmıştır ($t = -0,20$; $p > 0,05$). Değerler Tablo 29’da gösterilmiştir.

Tablo 29.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı (n: 212)

	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Kadın	148	35,26	10,24	-0,20	0,84
	Erkek	64	35,56	9,89		

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları ile yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiye Pearson korelasyon katsayısı ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin yaşları ile UCLA Yalnızlık Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki bulunamadığını göstermektedir ($r = -0,02$; $p > 0,05$). Değerler Tablo 30’da yer almaktadır.

Tablo 30.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı (n: 212)

	Yaş	
	r	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	-0,02	0,83

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının aile gelir düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır ($t = -0,16$; $p > 0,05$). Sonuçlar Tablo 31’de yer almaktadır.

Tablo 31.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre Dağılımı (n: 212)

	Ailenin gelir düzeyi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Düşük ve orta	190	35,32	10,24	-0,16	0,87
	Yüksek	22	35,68	9,10		

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının çocuklukta yetiştirene göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin çocuklukta yetiştirene göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır ($t = -1,65$; $p > 0,05$). Sonuçlar Tablo 32’de yer almaktadır.

Tablo 32.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Çocuklukta Yetiştirene Göre Dağılımı (n: 212)

	Çocuklukta Yetiştiren	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Çekirdek aile	171	34,80	10,23	-1,65	0,10
	Diğer	41	37,68	9,36		

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının sigara ve/veya alkol kullanımına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Elde edilen değerler, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımına göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir ($t = -0,69$; $p > 0,05$). Değerler Tablo 33'te sunulmuştur.

Tablo 33.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Sigara ve/veya Alkol Kullanımına Göre Dağılımı (n: 212)

	Sigara ve/veya alkol kullanımı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	Kullanmıyorum	89	34,79	10,56	-	0,49
	Sigara ve/veya alkol	123	35,76	9,79	0,69	

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının romantik ilişki süresine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin romantik ilişki sürelerine göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($t = -0,96$; $p > 0,05$). Sonuçlar Tablo 34'te yer almaktadır.

Tablo 34.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Romantik İlişki Süresine Göre Dağılımı (n: 212)

Ölçekler	İlişki süresi	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	1 yıldan az	77	34,47	9,66	-0,96	0,34
	1 yıldan daha uzun	135	35,86	10,36		

* $p < 0,05$

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Haftalık görüşme Sıklığına Göre İncelenmesi

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının partnerleriyle haftalık görüşme sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için t testi ile bakılmıştır. Romantik ilişkisi olan öğrencilerden 6 (%2,8) üniversite öğrencisi bu soruyu yanıtlamadığı için 206 kişiyle analiz yapılmıştır.

Sonuç olarak, romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin partnerleriyle haftalık görüşme sıklığına göre UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($t = -0,16$; $p > 0,05$). Sonuçlar Tablo 35'te yer almaktadır.

Tablo 35.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Haftalık Görüşme Sıklığına Göre Dağılımı (n: 206)

Ölçekler	Görüşme sıklığı	n	$\bar{x}$	ss	t	p
UCLA Yalnızlık Ölçeği	1-2 gün	102	35,17	10,59	-0,16	0,88
	3 günden fazla	104	35,38	9,60		

* $p < 0,05$

Modellerin Test Edilmesi

Bu bölümde modellerin test edilmesi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Model 1'in Test Edilmesine Yönelik Bulgular

Bu çalışmanın “Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile cinsiyet ve romantik ilişki durumu, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamaktadır.” şeklinde ifade edilmiş olan altıncı hipotezini (H_6) test etmek amacıyla elde edilen verilere standart regresyon analizi uygulanmıştır.

İlk olarak UCLA Yalnızlık Ölçeği, Dürtüsellik Ölçeği puanları ve dummy değişken olarak modele dahil edilen cinsiyet ve romantik ilişki durumu değişkenlerinin birbirleriyle ilişkilerini incelemek amacıyla Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 36 incelendiğinde yalnızlık ile dürtüsellik ($r= 0,24$, $p<0,01$), cinsiyet ($r= 0,13$, $p<0,05$) ve romantik ilişki durumu ($r= 0,11$, $p<0,05$) değişkenleri arasında düşük düzeyde pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Ayrıca dürtüsellik ile romantik ilişki durumu arasında düşük düzeyde pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur ($r= -0,10$, $p<0,05$). Son olarak romantik ilişki durumu ile cinsiyet değişkenleri arasında düşük düzeyde pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki açığa çıkarılmıştır ($r= 0,14$, $p<0,01$). Bununla birlikte dürtüsellik ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki gözlenmemiştir ($r= -0,06$, $p>0,05$).

Tablo 36.

Yalnızlık ve Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 371)

Değişkenler	$\bar{x}$	ss	1	2	3	4
1. UCLA Yalnızlık	36,39	10,49	-			
2. Dürtüsellik	59,69	10,45	0,24**	-		
3. Cinsiyet	,36	,48	0,13*	-0,06	-	
4. Romantik İlişki Durumu	,43	,50	0,11*	0,10*	0,14**	-

* $p<0.05$, ** $p<0.01$

Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile cinsiyet ve romantik ilişki durumlarının, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları yordama gücünü belirlemek amacıyla yapılan standart regresyon analizinin sonuçları Tablo 37'de gösterilmiştir.

Yordayıcı değişkenlerle bağımlı (yordanan) değişken arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, yalnızlık ile dürtüsellik arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkinin ($r= 0,244$) olduğu, ancak diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir korelasyon ($r= 0,246$) hesaplandığı görülmektedir. Yalnızlık ile cinsiyet arasında pozitif yönde düşük düzeyde korelasyon hesaplanmış ($r= 0,133$), diğer değişkenler kontrol edildiğinde bu değer yine pozitif yönlü ve düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($r= 0,140$). Son olarak yalnızlık ile romantik ilişki durumu arasındaki ilişkinin de pozitif yönde ve düşük düzeyde olduğu görülmüş ($r= 0,114$) ve diğer değişkenler kontrol edildiğinde elde

edilen değerin pozitif yönde ve oldukça düşük düzeyde olduğu açığa çıkarılmıştır ($r=0,072$).

Tablo 37.

Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık Puanlarının Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Standart Hata	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	20,000	3,089	-	6,474	0,000	-	-
Dürtüsellik	0,246	0,051	0,245	4,869	0,000	0,244	0,246
Cinsiyet	2,995	1,103	0,137	2,715	0,007	0,133	0,140
Romantik ilişki durumu	1,492	1,073	0,070	1,390	0,165	0,114	0,072
R= 0,293	R ² = 0,086						
F _(3, 367) = 11,516	p= 0,000						

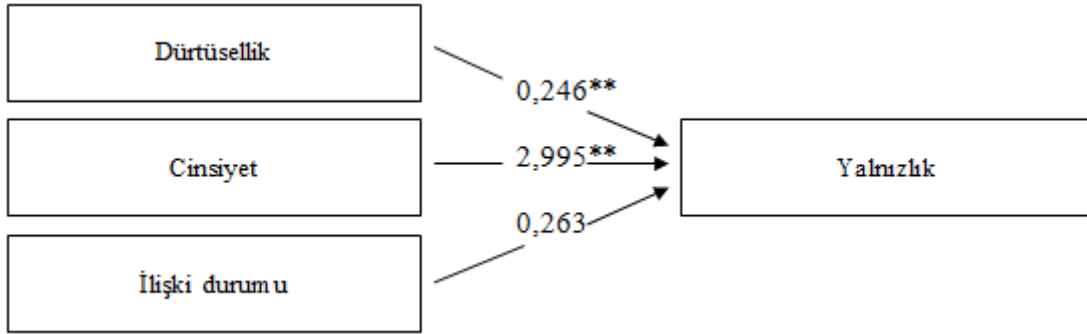
*p<0,05; **p<0,01

Dürtüsellik, cinsiyet ve romantik ilişki durumu değişkenleri birlikte, yalnızlık puanları ile düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vermektedir ($R= 0,293$, $R^2= 0,086$, $p<.01$). Adı geçen iki değişken birlikte, yalnızlıktaki toplam varyansın yaklaşık %12'sini açıklamaktadır.

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin yalnızlık üzerindeki görelî önem sırası; dürtüsellik, cinsiyet ve romantik ilişki durumu şeklindedir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde dürtüsellik ve cinsiyet değişkenlerinin yalnızlık üzerinde istatistiksel olarak anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmektedir. Standart regresyon analizi sonucunda romantik ilişki durumu değişkeni yalnızlık üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip değildir.

Regresyon analizi sonuçlarına göre yalnızlığın yordanmasına ilişkin regresyon eşitliği (matematiksel model) aşağıda verilmiştir. Ayrıca model Şekil 2'de gösterilmiştir.

YALNIZLIK=20,000+0,246DÜRTÜSELLİK+2,995CİNSİYET+1,492ROMANTİKİLİŞKİDURUMU

$R^2 = 0,123$

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

Şekil 2. Model 1'e İlişkin Regresyon Eşitliği

Model 2'nin Test Edilmesine Yönelik Bulgular

Bu çalışmanın “Romantik İlişkisi Olan Üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile yaşları, İlişki Doyumu Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamaktadır.” şeklinde ifade edilmiş olan yedinci hipotezini (H₇) test etmek amacıyla elde edilen verilere standart regresyon analizi uygulanmıştır.

İlk olarak İlişki Doyumu Ölçeği, Dürtüsellik Ölçeği ve yaş değişkeninin birbirleriyle ilişkilerini incelemek amacıyla Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 38 incelendiğinde ilişki doyumu ile dürtüsellik ($r = -0,16$, $p < 0,05$) ve yaş ($r = -0,19$, $p < 0,01$) arasında düşük düzeyde negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Ayrıca dürtüsellik ile yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunamamıştır. ($r = -0,12$, $p < 0,05$).

Tablo 38.

İlişki Doyumu ve Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 212)

Değişkenler	$\bar{x}$	ss	1	2	3
1. İlişki Doyumu	40,31	6,74	-		
2. Dürtüsellik	58,76	10,31	-0,16*	-	
3. Yaş	22,15	2,78	-0,19**	-0,12	-

* $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile yaşlarının, İlişki Doyumu Ölçeği'nden aldıkları puanları yordama gücünü belirlemek amacıyla yapılan standart regresyon analizinin sonuçları Tablo 39'da gösterilmiştir.

Tablo 39'da yer alan yordayıcı değişkenlerle bağımlı (yordanan) değişken arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar değerleri incelendiğinde, ilişki doyumu ile dürtüsellik arasında negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkinin ($r = -0,164$) olduğu, ancak diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasında negatif yönde ve düşük düzeyde bir korelasyon ($r = -0,192$) hesaplandığı görülmektedir. İlişki doyumu ile yaş arasında negatif yönde düşük düzeyde korelasyon hesaplanmış ($r = -0,185$), diğer değişkenler kontrol edildiğinde bu değer yine negatif yönlü ve düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($r = -0,209$).

Tablo 39.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyumunun Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Standart Hata	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	58,815	4,718	-	12,466	0,000	-	-
Dürtüsellik	-0,124	0,044	-0,190	-2,828	0,005	-0,164	-0,192
Yaş	-0,506	0,163	-0,208	-3,097	0,002	-0,185	-0,209
R= 0,264	R ² = 0,070						
F _(2, 209) = 4,107		p= ,001					

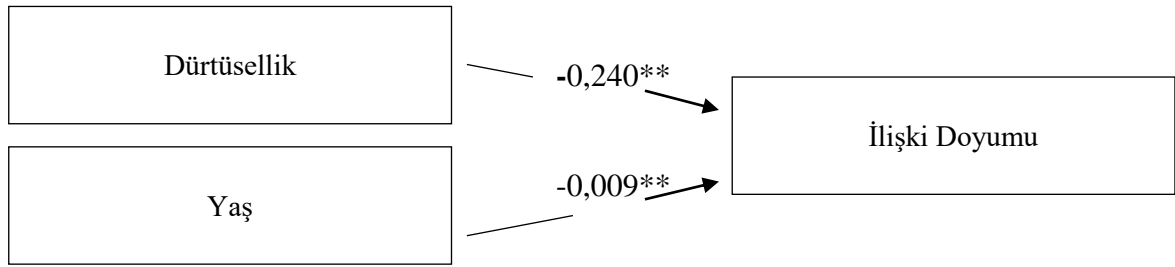
*p<0.05, **p<0.01

Dürtüsellik ve yaş değişkenleri birlikte, ilişki doyumu puanları ile düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vermektedir (R= 0,264, R²= 0,070, p<.01). Adı geçen iki değişken birlikte, ilişki doyumundaki toplam varyansın yaklaşık %4'ünü açıklamaktadır.

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin ilişki doyumu üzerindeki göreceli önem sırası; yaş ve dürtüsellik şeklindedir. Regresyon katsayılarına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde, dürtüsellik ve yaş değişkenlerinin ilişki doyumu üzerinde istatistiksel olarak anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmektedir.

Regresyon analizi sonuçlarına göre ilişki doyumunun yordanmasına ilişkin regresyon eşitliği (matematiksel model) aşağıda verilmiştir. Ayrıca model Şekil 3'te gösterilmiştir.

$$\text{İLİŞKİ DOYUMU} = 58,815 - 0,124 \text{DÜRTÜSELLİK} - 0,506 \text{YAŞ}$$

$$R^2 = 0,074$$

*p<0,05; **p<0,01

Şekil 3. Model 2'ye İlişkin Regresyon Eşitliği

Dürtüsellik değişkeni ilişki doyumu değişkenini istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yordadığı için, Dürtüsellik Ölçeği'nin hangi alt boyutunun ilişki doyumunu yordadığına bakılmak istenmiş ve regresyon analizi alt boyutlar dâhil edilerek tekrarlanmıştır.

İlk olarak İlişki Doyumu Ölçeği, Dürtüsellik Ölçeği Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği, Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği, Plan Yapamama Alt Ölçeği puanları ve yaş değişkeninin birbirleriyle ilişkilerini incelemek amacıyla Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 40 incelendiğinde ilişki doyumu ile dikkatte dürtüsellik ($r = -0,15$, $p < 0,05$), plan yapamama ($r = -0,16$, $p < 0,05$) ve yaş ($r = -0,19$, $p < 0,05$) arasında düşük düzeyde negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Ayrıca dikkatte dürtüsellik ile motor dürtüsellik ($r = 0,58$, $p < 0,01$) ve plan yapamama ($r = 0,58$, $p < 0,01$) arasında orta düzeyde pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Dikkatte dürtüsellik ile yaş arasında ise düşük düzeyde negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki gözlenmektedir ($r = -0,17$, $p < 0,05$). Buna ek olarak motor dürtüsellik ile plan yapamama arasında orta düzeyde pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır ($r = 0,53$, $p < 0,01$). Buna karşılık ilişki doyumu ile motor dürtüsellik arasında ($r = -0,10$, $p > 0,05$); motor dürtüsellik ile yaş arasında ($r = -0,13$, $p > 0,05$) ve

plan yapamama ile yaş ($r = -0,04$, $p > 0,05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki bulunamamıştır.

Tablo 40.

İlişki Doyumu ve Yordayıcıları Olarak Dürtüsellik Alt Boyutlarına İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 212)

Değişkenler	$\bar{x}$	Ss	1	2	3	4	5
1. İlişki Doyumu	40,31	6,74	-				
2. Dikkatte Dürtüsellik	15,63	3,48	-0,15*	-			
3. Motor Dürtüsellik	18,97	4,17	-0,10	0,58**	-		
4. Plan Yapamama	24,16	4,59	-0,16*	0,58**	0,53**	-	
5. Yaş	22,15	2,78	-0,19**	-0,17*	0,13	-0,04	-

* $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Dikkatte Dürtüsellik Alt Ölçeği, Motor Dürtüsellik Alt Ölçeği, Plan Yapamama Alt Ölçeği puanları ile yaşları, İlişki Doyumu Ölçeği'nden aldıkları puanları yordama gücünü belirlemek amacıyla yapılan standart regresyon analizinin sonuçları Tablo 41'de gösterilmiştir.

Tablo 41'de yer alan yordayıcı değişkenlerle bağımlı (yordanan) değişken arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar değerleri incelendiğinde, ilişki doyumu ile dikkatte dürtüsellik arasında negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkinin ($r = -0,149$) olduğu, ancak diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasında negatif yönde ve düşük düzeyde bir korelasyon ($r = -0,095$) hesaplandığı görülmektedir. İlişki doyumu ile motor dürtüsellik arasında negatif yönde ve düşük düzeyde ($r = -0,103$) bir ilişki bulunmuş ve bu ilişkinin diğer değişkenler kontrol edildiğinde negatif yönde ve oldukça düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($r = -0,005$). İlişki Doyumu ile plan yapamama arasında hesaplanan korelasyon negatif yönde ve düşük düzeydedir ($r = -0,163$). Diğer değişkenler kontrol edildiğinde bu değer negatif yönde ve düşük ($r = -0,078$) olduğu saptanmıştır. Son olarak ilişki doyumu ile yaş arasında negatif yönde düşük düzeyde korelasyon hesaplanmış ($r = -0,185$), diğer değişkenler kontrol edildiğinde bu değer yine negatif yönlü ve düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($r = -0,209$).

Tablo 41.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Alt Boyutlarının İlişki Doyumunu Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları

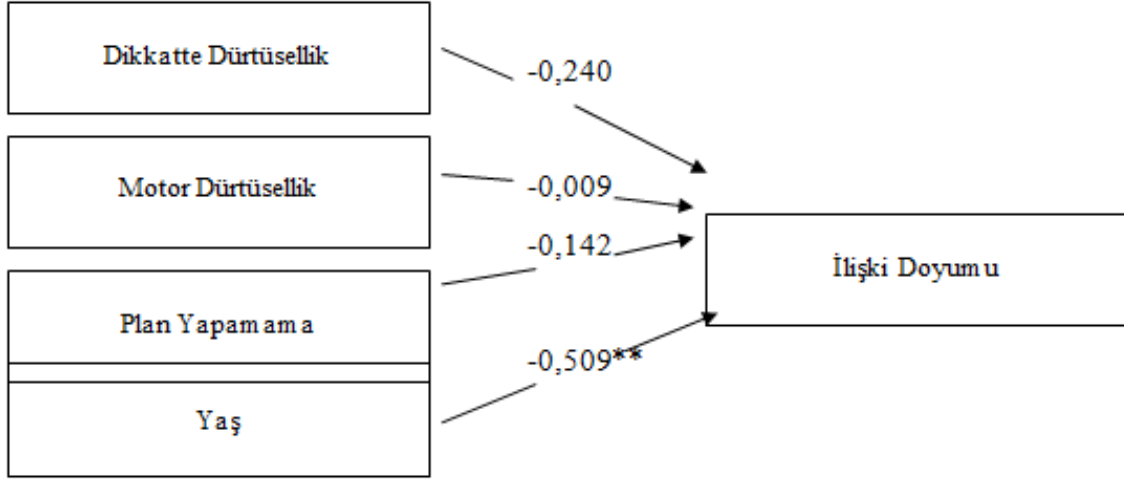
Değişken	B	Standart Hata	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	58,936	4,739	-	12,437	0,000	-	-
Dikkatte dürtüsellik	-0,240	0,174	-0,124	-1,379	0,169	-0,149	-0,095
Motor dürtüsellik	-0,009	0,139	-0,006	-0,067	0,946	-0,103	-0,005
Plan yapamama	-0,142	0,126	-0,096	-1,120	0,264	-0,163	-0,078
Yaş	-0,509	0,166	-0,210	-3,076	0,002	-0,185	-0,209
R= 0,271	R ² = 0,074						
F _(4, 207) = 4,107	p= ,003						

Dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama ve yaş değişkenleri birlikte, ilişki doyumu puanları ile düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vermektedir (R= 0,271, R²= 0,074, p<.01). Adı geçen dört değişken birlikte, ilişki doyumundaki toplam varyansın yaklaşık %4'ünü açıklamaktadır.

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin ilişki doyumu üzerindeki göreceli önem sırası; yaş, dikkatte dürtüsellik, plan yapamama ve motor dürtüselliktir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde sadece yaş değişkeninin ilişki doyumu üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmektedir. Standart regresyon analizi sonucunda dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamama değişkenleri ilişki doyumu üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip değildir.

Regresyon analizi sonuçlarına göre ilişki doyumunun yordanmasına ilişkin regresyon eşitliği (matematiksel model) aşağıda verilmiştir. Ayrıca model Şekil 4'te gösterilmiştir.

İLİŞKİ DOYUMU=58,936-0,240DİKKATTE DÜRTÜSELLİK-
0,009MOTORDÜRTÜSELLİK-0,142PLANYAPAMAMA-0,509YAŞ

$R^2 = 0,074$

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

Şekil 4. Dürtüsellik Alt Boyutlarının İlişki Doyumunu Yordamasına İlişkin Regresyon Eşitliği

Model 3'ün Test Edilmesine Yönelik Bulgular

Bu çalışmanın “Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumunu Ölçeği ve Dürtüsellik Ölçeği puanları, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamaktadır.” şeklinde ifade edilmiş olan sekizinci (H_8) hipotezini test etmek amacıyla elde edilen verilere standart regresyon analizi uygulanmıştır.

İlk olarak UCLA Yalnızlık Ölçeği, İlişki Doyumunu Ölçeği ve Dürtüsellik Ölçeği puanları arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 42 incelendiğinde yalnızlık ile ilişki doyumunu arasında düşük düzeyde negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($r = -0,28$; $p < 0,01$). Yalnızlık ile dürtüsellik arasında ise düşük düzeyde pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler saptanmıştır ($r = 0,24$; $p < 0,01$). Ayrıca ilişki doyumunu ile dürtüsellik arasında da düşük düzeyde negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($r = -0,16$; $p < 0,05$).

Tablo 42.

Yalnızlık ve Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri (n: 212)

Değişkenler	$\bar{x}$	ss	1	2	3
1. UCLA Yalnızlık	35,35	10,11	-		
2. İlişki Doyumu	40,31	6,74	-0,28**	-	
3. Dürtüsellik	58,76	10,31	0,24**	-0,16*	-

*p<0.05, **p<0.01

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyum Ölçeği, Dürtüsellik Ölçeği puanlarının, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları yordama gücünü belirlemek amacıyla yapılan standart regresyon analizinin sonuçları Tablo 43'te gösterilmiştir.

Yordayıcı değişkenlerle bağımlı (yordanan) değişken arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, yalnızlık ile ilişki doyumu arasında negatif ve düşük düzeyde bir ilişki saptanmış olup ($r = -0,283$) diğer değişkenler kontrol edildiğinde elde edilen korelasyon değerinin yine negatif yönde ve düşük düzeyde olduğu dikkati çekmektedir ($r = -0,254$). Yalnızlık ile dürtüsellik arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkinin ($r = 0,240$) olduğu ve diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir korelasyon ($r = 0,205$) hesaplandığı görülmektedir.

Tablo 43.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık Puanlarının Yordanmasına İlişkin Standart Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Standart Hata	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	38,989	5,970	-	6,531	0,000	-	-
İlişki Doyumu	-0,375	0,099	-0,250	-3,799	0,000	-0,283	-0,254
Dürtüsellik	0,195	0,065	0,199	3,026	0,003	0,240	0,205
R= 0,344	R ² = 0,119						
F _(2, 209) = 14,066	p= ,000						

*p<0.05, **p<0.01

İlişki doyumu ve dürtüsellik değişkenleri birlikte, yalnızlık puanları ile orta düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vermektedir ($R= 0,344$, $R^2= 0,119$, $p<.01$). Bu değişkenler birlikte, yalnızlıktaki toplam varyansın yaklaşık %14'ünü açıklamaktadır.

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin yalnızlık üzerindeki görece önem sırası ilişki doyumu ve dürtüsellik şeklindedir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde ilişki doyumu ve dürtüsellik değişkenlerinin yalnızlık üzerinde istatistiksel olarak anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmektedir.

Regresyon analizi sonuçlarına göre yalnızlığın yordanmasına ilişkin regresyon eşitliği (matematiksel model) aşağıda verilmiştir. Ayrıca model Şekil 5'te gösterilmiştir.

$$YALNIZLIK=38,989-0,375İLİŞKİDOYUMU+0,195DÜRTÜSELLİK$$

$$R^2= 0,119$$

* $p<0,05$; ** $p<0,01$

Şekil 5. Model 3'e İlişkin Regresyon Eşitliği

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik elde edilen bulgular, araştırmanın amacı ve hipotezleri, ilgili literatür ışığında tartışılmış, çalışma ile ilgili sonuç ve öneriler kısmına yer verilmiştir.

Tüm Üniversite Öğrencilerinin ve Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre Tartışılması

Bu bölümde örneklemdaki tüm üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği, alt ölçek (dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama) puanlarının demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını test etmek üzere oluşturulan hipotez ile romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği, alt ölçek (dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama) puanlarının demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını test etmek üzere oluşturulan hipotezlere ilişkin bulgular tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Sosyodemografik özelliklerin dürtüsellik üzerinde ne derecede etkili olduğunun incelenmek istendiği bu adımda, ilk olarak cinsiyet değişkeni ele alınmıştır. Bu çalışmanın uygulandığı örneklem grubundaki tüm üniversite öğrencileri ile romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinde, cinsiyet değişkeni ile dürtüsellik arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak Barratt Dürtüsellik Ölçeği alt boyutları analizleri açısından bakıldığında, dikkatte ve motor dürtüsellik alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmazken, plan yapamama alt boyutunda kadınların aldıkları puan erkeklerin aldıkları puandan daha yüksek bulunmuştur. Plan yapamama puanı yüksek olan bireyler, gelecekle pek ilgilenmeyen, uzun vadeli planlar yapamayan kişilerdir. Toplumda erkekler, yeni bir şeyler denemeye cesaretlendirilirken, kızların hareketleri aileler tarafından daha titizlikle izlenmektedir. Kadınlara atfedilen toplumsal cinsiyet rollerinden dolayı, hayatlarının çoğu önemli olayları, ebeveynleri tarafından planlanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, kız öğrencilerin özellikle plan yapamama alt boyutu puanlarının erkeklerden yüksek çıkmasının sebebi, aileleri tarafından dürtüselliklerinin plan yapamama alanını kontrol edebilecek şekilde

yetiştirilmemelerinden kaynaklanıyor olabilir. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde (Burç, 2015; Çakmak vd., 2018; Demirbaş, 2017; Gözegir, 2020; Yanık, 2019) bu çalışmada elde edilen bulguların sonuçları ile paralellik olduğu görülmektedir. Araştırmada elde edilen sonuçlarla benzerlik gösteren (Burç, 2015; Demirbaş, 2017; Yanık, 2019) çalışmalarda, araştırmadaki örneklem grubuna benzer bireylerle çalışıldığı görülmüştür. Alanyazında dürtüsellik ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunan çalışmalara da rastlanmıştır. Türkiye’de üniversite öğrencileriyle yapılan çalışmalarda, Barratt Dürtüsellik Ölçeği ve alt boyutlarından alınan tüm puanlarda, erkeklerin kadınlara göre daha yüksek puan aldıkları ortaya çıkmıştır (Erel, 2013; Yeşilova, 2017). Farklı yaş gruplarından ergenlerde yapılan bir çalışmada da erkek öğrencilerin dürtüsellik toplam puanları, dikkatte, motor ve plan yapamama alt boyutlarında da kız öğrencilerden yüksek puan aldıkları görülmüştür (Akınsel, 2018). Literatürde kadınların dürtüsellik düzeylerinin erkeklerden yüksek çıktığı çalışmalar da bulunmaktadır (Ayyıldız, 2020).

Örneklem grubundaki tüm üniversite öğrencileri ile romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin dürtüsellikleri ile yaşları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki bulunmamıştır. Barratt Dürtüsellik ölçeğinin alt boyutlarına bakıldığında, motor ve plan yapamama puanları ile yaşları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmazken, dikkatte dürtüsellik alt boyutu ile yaşları arasında düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur. Literatüre bakıldığında bu araştırmayla aynı doğrultuda sonuçlara sahip çalışmalar mevcuttur (Ayıdağa, 2019; Gözegir, 2020; Yeşilova, 2017). Ayrıca üniversite öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, dürtüsellik toplam puanlarının yaş değişkenine göre farklılaşmadığı ancak, 20 yaş altındaki öğrencilerde dürtüsellik daha yüksek olduğu görülmüştür (Burç, 2015). Başka bir çalışmada ise yaş değişkenine göre bir değişiklik saptanmazken, yapılan ileri analizlerde yaş ilerledikçe dikkatte dürtüsellik ve toplam puanlarda negatif yönde bir ilişki olduğu bulunmuştur (Şen, 2019). Yapılan bazı çalışmalarda (Demirbaş, 2017; Yanık, 2019) yaş arttıkça dürtüsellik düzeylerinin azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma sonuçlarına bakıldığında, araştırmanın örnekleminin üniversite öğrencilerinden ve birbirine yakın yaş grubundan oluşması sebebiyle anlamlı bir farklılık bulunmadığı söylenebilir.

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin dürtüsellik toplam puanları ve dürtüsellik alt boyutları ile aile gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak tüm üniversite öğrencilerinin toplam dürtüsellik puanları, motor dürtüsellik ve plan yapamama alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık

bulunmazken, dikkatte dürtüsellik alt boyutunda ailesi düşük ve orta düzeyde gelir seviyesine sahip öğrencilerin puanları, ailesi yüksek gelir düzeyine sahip öğrencilerin puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Dikkat ile ilişkili dürtüsellik boyutunun yüksek gelirli ailelerin çocuklarında düşük çıkmasının sebebi, bu ailelerin çocuklarına sosyal ve kültürel zenginlik sağlamaları olduğu düşünülebilir. Bu çalışmanın aile gelir düzeyi sonuçları ile ilgili alanyazında örtüşen çalışmalara rastlanmaktadır (Burç, 2015; Şen, 2019). Ayrıca Gözegir (2020) çalışmasında, gelir seviyesi arttıkça dürtüsellik seviyesinin de arttığını ortaya koymuştur. Bu sonuç, bu araştırmayla örtüşmemektedir. Literatürde farklı sonuçların olması örneklem gruplarının farklılığından ve gelir düzeylerinin dağılımlarının homojen olmamasından kaynaklanıyor olabilir.

Tüm öğrencilerin çocuklukta yetiştiren değişkeni ile dürtüsellikleri arasındaki ilişkiye bakıldığında, diğerlerinin yanında büyüyen üniversite öğrencilerinin dürtüselliklerinin çekirdek ailesiyle büyüyen üniversite öğrencilerinin dürtüselliklerinden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Barratt Dürtüsellik ölçeğinin alt boyutları incelendiğinde motor dürtüsellik ve plan yapamama alt boyutunda anlamlı bir farklılık saptanmazken, dikkatte dürtüsellik alt boyutunda da çekirdek ailesinden başkalarının yetiştirdiği öğrencilerin dürtüsellikleri yüksek çıkmıştır. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin çocuklukta yetiştiren değişkeni ile dürtüsellikleri arasındaki ilişkide ise sadece dikkatte dürtüsellik alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına Bowlby' nin bağlanma kuramı perspektifinden bakıldığında, bebeklerin bağlanma deneyimlerindeki sorunların, ergenlerde ve yetişkinlerde psikolojik bozuklukların ortaya çıkmasıyla ilişkili olabileceği düşünülmektedir (van IJzendoorn, 1995). Ayrıca duygu ve dürtü düzenlemenin kişinin bağlanma stiliyle yakından ilişkili olduğu varsayılmıştır (Fonagy, 1991). Bu açıdan bakıldığında, örneklem grubunda çekirdek ailesinden başka biri tarafından yetiştirilen öğrencilerin dürtüsellik düzeylerinin yüksek çıkmasının sebebi bağlanma stillerinden kaynaklanıyor olabilir. Çalışma sonucuna başka bir açıdan bakıldığında, Gottfredson & Hirschi (1990) etkili ebeveynliğin yokluğunda düşük öz kontrolün ortaya çıktığını öne sürmüşlerdir. Teorilerine göre, dürtüsellik doğuştan gelir ve çocuklukta dürtüselligi dizginlemek ve ardından öz denetim geliştirmek, ebeveynlerden öğrenilir. Çekirdek ailesi dışındaki kişiler tarafından yetiştirilen öğrencilerin dürtüselliklerinin yüksek çıkmasının sebebi, çocuklukta dürtüselligini dizginlemeyi öğrenirken, etkili bir kılavuza sahip olmamaları olabilir diyebiliriz.

Tüm üniversite öğrencilerinde sigara ve/veya alkol kullanımı değişkenine göre dürtüsellik puanları arasındaki ilişkiye bakıldığında; örneklem grubundaki sigara ve/veya alkol kullanan öğrencilerin dürtüsellik toplam puanları, dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamama puanları, sigara ve/veya alkol kullanmayan öğrencilerin puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Bundan farklı olarak romantik ilişkisi olan öğrencilerde plan yapamama alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Alanyazında sigara ve/veya alkol kullanımı değişkeni sonuçlarıyla örtüşen çalışmalar mevcuttur (Erdoğan, 2016; Kapitany- Fövény vd., 2020; Yeşilova, 2017). Alkol kullanım bozukluğu tanısı almış kişiler ile sağlıklı kişiler arasında karşılaştırma yapılan bir çalışmada, alkol kullanım bozukluğu olan kişilerin dürtüsellik toplam puanları, motor dürtüsellik alt boyutu puanları ve dikkatte dürtüsellik alt boyutu puanları sağlıklı kişilerden yüksek çıkmıştır (Düşmez, 2019). Yapılan başka bir çalışmada motor dürtüsellik alt boyutunda anlamlı bir farklılık saptanırken, diğer boyutlarda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Burç, 2015). Madde bağımlılığında dürtüselligi açıklamak için yapılan bir çalışmada üç görüş öne sürülmüştür. Bunlardan birincisi dürtüsellik düzeyinin artışı madde kullanımına yol açabilir. İkincisi madde kullanımındaki artış dürtüselligi de arttırır. Üçüncü görüş ise dürtüsellik ve madde kullanımının üçüncü bir faktörle ilişkili olabileceğidir (Perry & Carroll, 2008). Chamorro vd. (2012) genel popülasyonda dürtüsellğin yaygınlığını bulmayı amaçlayan bir çalışma yürütmüş, örneklemin %17'sinin yüksek dürtüsellik puanı aldığı bulunmuştur. Çalışma sonucunda erkeklerin kadınlara oranla daha dürtüsel olduğu ve dürtüsellik ile bağımlılık arasında güçlü bir ilişki olduğu ortaya konmuştur. Yüksek dürtüsellğin sıçanlarda bağımlılık benzeri davranışları öngörüp öngörmediğini öğrenmek için yapılan bir çalışmada, dürtüselligi yüksek sıçanlarla dürtüselligi düşük sıçanlar karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda dürtüselligi yüksek sıçanların, aşırı yiyecek almak isteme, yiyecek için artan motivasyon ve kompulsif yeme gibi bazı bağımlılık davranışları gösterdiği görülmüştür (Velazquez Sanchez, 2014). Literatürde dürtüsellik ile bağımlılık arasında bir ilişki olduğuna dair birçok çalışma vardır. Araştırma sonuçları göz önünde bulundurularak; alkol, sigara gibi bağımlılık yapan maddeleri kullanan kişilerin aceleci tavırlar sergileyip hızlı hareket edebildikleri, gelecekle ilgili plan yapmakta güçlük çekip plansız hareket etme eğiliminde olabildikleri, dikkatle ilgili problem yaşayabildikleri, hayatlarında kalıcı zevkler yerine kısa süreli zevkleri tercih edip, madde kullanımıyla mevcut dürtüselliklerini besledikleri ancak, madde kullanımının mı dürtüselligi

etkilediği yoksa dürtüselliğin mi madde kullanımına yol açtığını açıklayacak daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Tüm üniversite öğrencilerinin romantik ilişki durumu değişkeni ile dürtüsellikleri arasındaki ilişkiye bakıldığında, romantik ilişkisi olmayan üniversite öğrencilerinin dürtüsellikleri romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin dürtüselliklerinden yüksek çıkmıştır. Barratt Dürtüsellik Ölçeği alt boyutlarından motor dürtüsellik ve plan yapamama alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmazken, dikkatte dürtüsellik alt boyutunda da romantik ilişkisi olmayan üniversite öğrencileri, romantik ilişkisi olanlardan daha dürtüsel çıkmışlardır. Genç yetişkinlerde yaşamlarında bağımsızlık ihtiyacı duymalarının ya da birine bağlanma ihtiyacı duymalarının romantik ilişki durumlarıyla ilgili seçimlerde büyük ölçüde etkisi olduğu görülmüştür (Arnett, 2015). Bu açıdan bakıldığında, bağımsızlık ihtiyacı duyan genç yetişkinler, romantik bir ilişki içerisinde olduklarında partnerlerinin yaşamlarını kısıtlamasından, kişiyi aşırı ilgiyle boğmasından ya da farklı deneyimler yaşamasını engellemesinden dolayı ilişkiyi sonlandırma eğilimi gösterebilir ya da romantik bir ilişki içerisinde olmayı tercih etmeyebilirler. Yapılan bir çalışmada dürtüsellik puanları yüksek çıkan kişilerin bağımsızlık ihtiyacı duyup partnerlerinden ayrılma olasılığı ve romantik ilişki içerisinde bulunmak istememe olasılığı yüksek çıkmıştır (Smith, 2016). Araştırma sonuçları göz önünde bulundurularak, romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin dürtüselliklerinin yüksek çıkmasının sebebi, romantik ilişkilerin kişilere sorumluluk yükleyip, bağımsızlık duygusunu azaltması olabilir. Öğrenciler üniversiteye geldiklerinde, farklı deneyimler yaşamak isteyebilir ve mevcut romantik ilişkilerini de farklı deneyimler yaşamasının önünde engel olarak görebilirler.

Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin dürtüsellikleri ile ilişki süresi arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Motor dürtüsellik ve plan yapamama alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmazken, dikkatte dürtüsellik alt boyutunda romantik ilişki süresi 1 yıldan az olan öğrencilerin puanlarının, ilişki süresi 1 yıldan fazla olan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Dikkatte dürtüsellik; o an yapılan eyleme odaklanamama, dikkatini toplayamama gibi durumlarla açıklanmaktadır. İlişki süresi fazla olan katılımcıların dikkatte dürtüselliğinin düşük çıkması, karşılıklı etkileşim gerektiren romantik ilişkilerde kişilerin birbirlerine dikkat etmeleri, dikkatle dinlemeleri gibi iletişim becerilerinde iyi olmaları olabilir. Ya da ilişki süresinin dikkatle ilgili becerileri kazandırmada etkili olduğu söylenebilir. Romantik ilişkisi olan öğrencilerin haftalık

görüşme sıklığı değişkeniyle dürtüselliikleri arasındaki ilişkide, haftalık görüşme sıklığı ile toplam dürtüsellik puanları ve dürtüsellik alt boyutları puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tüm Üniversite Öğrencilerinin ve Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre Tartışılması

Bu bölümde örneklemdaki tüm üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki durumu) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere oluşturulan hipotez ile romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin UCLA Yalnızlık Ölçeği puanlarının demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere oluşturulan hipotezlere ilişkin bulgular tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinde cinsiyet ile yalnızlıkları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, örneklemin tamamında erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha fazla kendilerini yalnız hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca tüm örneklemden mevcut bir romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin yalnızlıklarının mevcut romantik ilişkisi olanların yalnızlıklarından daha yüksek çıktığı görülmüştür. Bu açıdan bakıldığında, örneklem grubundaki romantik ilişkisi olan erkek öğrencilerin, ilişkileri sayesinde yalnızlık çekmedikleri söylenebilir. Araştırma sonucuna başka bir açıdan bakıldığında, Perrin vd. (2011) kadın ve erkeklerin romantik ilişkilerde arzuladıkları davranışların farklı olmaktan çok benzer olduğunu öne sürmüştür. Dolayısıyla, romantik ilişkiler alanında cinsiyet farklılıkları azaldıkça, kadın ve erkeklerin birbirlerine benzer deneyimler yaşadıkları söylenebilir. Alanyazında üniversite öğrencileriyle yapılan bazı çalışmalarda, erkeklerin kadınlardan daha yüksek yalnızlık düzeyine sahip olduğu araştırma sonucuyla paralellik gösteren sonuçlara ulaşılmıştır (Demir, 2019; Özkaya, 2017; Uğur, 2018; Yüksel, 2019). Ortaya çıkan bu sonuç, erkeklerin kadınlara göre farklı yetiştirilmeleriyle (Bıyık, 2004), toplumsal cinsiyet algısı sebebiyle kadınların erkeklere oranla duygularını daha rahat açabilmeleriyle (Duru, 1995), kadınların iletişim kurmada erkeklerden daha iyi olmalarıyla (Şenol & Türkçapar, 2016) ve toplumsal olarak erkeklerin kadınlardan daha

aktif olmaları gerektiği beklentisi, erkeklerde baskı oluşturarak kendilerini daha yalnız hissetmelerine sebebiyet vermesiyle (Duru, 1995) açıklanabilir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının yalnızlık ve algıladıkları sosyal destek düzeylerinin incelendiği bir çalışmada, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla daha yüksek yalnızlık düzeyine sahip oldukları tespit edilmiş ve bu durumun kadın öğrencilerin buldukları çevrede henüz samimi ve güvenilir ilişkiler oluşturamadıklarından kaynaklanabileceği ifade edilmiştir (Süel, 2018). Ayrıca alanyazında cinsiyet ile yalnızlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmayan çalışmalar da mevcuttur (Avan, 2019; Emek, 2018; Sayın, 2018; Soylu, 2019; Şeremet, 2019; Tayiz, 2018).

Çalışma sonuçlarına bakıldığında, yalnızlık ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren ve sigara ve/veya alkol kullanımı değişkenlerine göre de anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Literatürde yaş değişkeni ile yalnızlık arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşan çalışmalar mevcuttur (Baş, 2018; Emek, 2018; Kılıç, 2018; Şeremet, 2019; Toker Tekin, 2018). Yapılan bazı çalışmalarda yaş arttıkça yalnızlık düzeyinin azaldığı yönünde sonuçlara ulaşıırken (Avan, 2019; Kozaklı, 2006), bazı çalışmalarda ise yaş arttıkça yalnızlık düzeyinin de arttığı yönünde sonuçlara ulaşılmıştır (Ayar, 2018). Yaş ve yalnızlık ile ilgili çalışmalara bakıldığında farklı sonuçlar ortaya çıktığı görülmektedir. Araştırmada bu sonucun çıkmasının sebebi, üniversite öğrencilerinin buldukları çevre ve iletişimde oldukları kişilerin benzerlik göstermesi olabilir. Çalışmada hem tüm öğrenciler hem de romantik ilişkisi olanlarda aile gelir düzeyi ile yalnızlık arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Anlamlı bir farklılık bulunmamasının sebebi, örneklem grubunun çoğunluğunun düşük ve orta düzeyde gelirli ailelere sahip oldukları için, birbirlerine benzerlik göstermelerinden kaynaklanıyor olabilir. Yapılan bir araştırmada aile gelir düzeyi ile yalnızlık arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Karakoç & Taydaş, 2013). Yapılan bazı çalışmalarda (Duran & Gözetin, 2016; Uğur, 2018) sigara içme ve alkol kullanma durumu ile yalnızlık arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Başka bir araştırmada sigara, alkol ve madde bağımlılığı olan kişilerin yalnızlık düzeylerinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir (Sevimoğlu, 2019). Üniversite öğrencilerinde bağlanma ve yalnızlık arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada, güvenli bağlanan bireylerin yalnızlık düzeyleri düşük çıkarken, saplantılı ve kaçınmacı bağlanan bireylerin yalnızlık düzeyleri daha yüksek çıkmıştır (Özdemir & İlhan, 2012). Çalışmanın yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren ve sigara ve/veya alkol kullanımı değişkenleri ile

yalnızlık arasındaki sonuçlarının bu şekilde çıkmasının sebebi, araştırmanın yapıldığı dönemde Türkiye’de COVID-19 (Koronavirüs) tedbirleri kapsamında üniversitelerin uzaktan eğitime geçmiş olması ve öğrencilerin ailelerinin yanlarında olmalarından kaynaklı olabileceği düşünülebilir. Bu değişkenlerin başka araştırmalarda derinlemesine araştırılması gerekir.

Çalışma sonuçlarında, mevcut bir romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin yalnızlık düzeyleri, ilişkisi olan öğrencilerden daha yüksek çıkmıştır. Ulaşılan bu çalışma sonucu, yapılan bazı araştırmalar (Diehl vd., 2018; Şeremet, 2019; Yüksel, 2019) ile paralellik göstermektedir. Bu da romantik bir ilişkinin yalnızlığa karşı koruyucu olabileceğini gösterebilir. Yapılan başka bir araştırmada ise romantik ilişkisi olmayan katılımcıların olanlara göre daha yüksek yalnızlık düzeyine sahip oldukları ancak bu farklılığın anlamlı olmadığı ortaya koyulmuştur (Demir, 1990). Erikson’un (1968) psikososyal gelişim kuramına göre; yakınlığa karşı yalıtılmışlık evresinde olan üniversite öğrencileri, romantik ilişkilerin önemli olduğu bu evrede, bir ilişkiye sahip olmadıklarında, yalnızlık düzeylerinde bir artış olabileceği düşünülebilir. Romantik ilişkilerde kişilerin birbirleriyle vakit geçirmeleri, karşılıklı paylaşım içerisinde bulunmaları ve ilişkilerinden doyum almaları yalnızlığa karşı koruyucu bir etken olabilir. Araştırma bulguları da bu düşüncüyü desteklemektedir. Öte yandan romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinde romantik ilişki süresi ve haftalık görüşme sıklığı değişkenlerinin yalnızlıkla ilişkisinde anlamlı bir farklılık bulunmamasının sebebi olarak COVID- 19 salgını için alınan sokağa çıkma yasakları kararları olduğu düşünülebilir. Bu yasaklar sonucunda romantik ilişki içerisinde olan öğrencilerin birbirleriyle görüşme sıklığı düşmüş olabilir.

Romantik İlişkisi Olan Üniversite Öğrencilerinin İlişki Doyum Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre Tartışılması

Bu bölümde romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği puanlarının demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, partnerle haftalık görüşme sıklığı) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere oluşturulan hipoteze ilişkin bulgular tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Romantik ilişki doyumunun yaş değişkenine yönelik sonuçları incelendiğinde aralarında negatif yönlü düşük düzeyde bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Yani yaş arttıkça ilişki doyumunun düzeyi düşmektedir. Literatürde bu bulguyla tutarlı

çalışmalar (Eken, 2019; Göllü, 2019) mevcuttur. Ayrıca yaş arttıkça ilişki doyumunun da arttığı sonucuna ulaşan çalışmalar (Mavruk Özbiçer & Atıcı, 2018) da bulunmaktadır. Bu çalışmanın örnekleminde yaş arttıkça ilişki doyumu azalmaktadır. Romantik ilişki doyumu, partnere pozitif duygular beslemek, ilişkinin çekiciliğinin partnerlere göre yüksek olması ve ilişkisel ihtiyaçların (yakınlık, birliktelik vb.) karşılanması olarak yorumlanmıştır (Rusbult, 1980). Romantik ilişkilerdeki iletişimde karşıdakini dikkatle dinleme, ihtiyaçlarını dikkatle karşılama çok önemlidir. Bu partnerlerin birbirlerine yönelik duygularını etkileyebilir. Yaş ilerledikçe alışkanlıkların ve rutinlerin oluşması, ilişkilerden beklentilerin değişmesi ilişki doyumunu etkiliyor olabilir. Yaş ilerledikçe meslek edinmeye yönelik toplumsal olarak bir baskı oluşuyor olabilir ve bu durum mevcut romantik ilişkilerine olumsuz yönde etki ediyor olabilir. Ayrıca koronavirüs pandemisi döneminde devletin aldığı sokağa çıkma yasaklarından dolayı kişilerarası iletişim azalır, partnerler arasındaki sorunlarda artış yaşanmış olabilir.

Çalışma sonuçlarına bakıldığında, örneklemin romantik ilişki doyumu düzeyleri ile cinsiyet, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi ve haftalık görüşme sıklığı değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Cinsiyet değişkeniyle ilgili çıkan sonuçlar literatürü destekler niteliktedir (Mavruk Özbiçer & Atıcı, 2018; Özkan, 2016; Satıcı, 2018; Soğancı, 2017; Ulutaş, 2018; Yavuz, 2018; Yıldırım, 2017). Ayrıca 19-26 yaş arası bireylerle yapılan bir çalışmada (Karatatar, 2018) kadınların romantik ilişki doyumu düzeyi erkeklerden yüksek çıkarken, Sarı'nın (2008) çalışmasında erkeklerin ilişki doyumu düzeyleri kadınlardan daha yüksek çıkmıştır. Romantik ilişkilerde erkeklerin ve kadınların ilişkiden beklentileri farklılık gösterebilmektedir. Erkekler ilişkide egemen olmayı, aktif olmayı beklerken; kadınlar ilişkilerinde daha çok dostluk ve güven beklentisi içerisine girerler (Sprecher & Toro- Morn, 2002). Bu açıdan bakıldığında, erkekler ve kadınların bir ilişkiden beklentilerinin farklı olması sebebiyle, çalışmamızda cinsiyete göre bir farklılık bulunmamış olabilir. Erken çocukluk döneminde bakım veren birincil kişilerle kurulan ilişki, bireyin ileride kurduğu romantik ilişkilerine bakış açısı geliştirmesine, partnerleriyle sağlıklı bağlanma oluşturmalarına ve beraberliklerinde karşılaştıkları sorunlarla başa çıkarken kullandıkları yöntemlere etki etmektedir (Hazan & Shaver, 1987). Çocuklukta yetiştiren kişilerin sosyal çevre ile ilişkilerde, partnerlerle olan samimiyette, hatta partner seçimlerinde bile etkisi olabilir. Örneklem grubunda çocuklukta yetiştiren değişkenine göre anlamlı bir farklılık çıkmamasının sebebi,

romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin çoğunun çekirdek ailesi tarafından yetiştirilmiş olması olabilir. Aynı şekilde aile gelir düzeyine bakıldığında örneklem grubunun çoğunluğu düşük ve orta düzeyli gelire sahiplerdir ve bu durum aile gelir düzeyi değişkeninde anlamlı bir farklılık yaratmamış olabilir. Literatürde bu sonucu destekler çalışmalar (Göllü, 2019; Yıldız, 2018) mevcuttur. Araştırmada romantik ilişki süresine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ve alanyazında bu sonucu destekler çalışmalar (Mavruk Özbiçer & Atıcı, 2018; Soğancı, 2017; Ulutaş, 2018; Yavuz, 2018) bulunmaktadır. 18-65 yaş arası romantik ilişkisi olan 225 kişi ile yapılan bir çalışmada, ilişki süresi 1-10 yıl arası olan kişilerin ilişki doyumları 10 yıldan uzun süredir birlikte olanlardan yüksek çıkmıştır (Göllü, 2019). Başka bir çalışmada ilişki süresi 2-5 yıl arası olan kişilerin ilişki doyumu düzeyleri, ilişki süresi 1 yılın altında olanlar ile 10 yılın üzerinde olanlardan daha yüksek çıkmıştır (Eken, 2019). İnsanlar ilişki süresi arttıkça ilişkiden alınan doyumun azalacağını düşünebilirler ancak partnerler birbirlerini tanıdıkça ilişkideki dinamikler değişebilmekte, partnerler birbirlerini eşin yanında aile, dost gibi görebilmektedirler. Örneklem grubundaki bu sonucun kişilerin ilişki dinamikleriyle alakalı olabileceği, bu yüzden göreceli bir durum olduğu düşünülmektedir. Çalışmada haftalık 1-2 gün görüşenlerle 3 günden fazla görüşenler arasında ilişki doyumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu durumun araştırmanın yapıldığı dönemde COVID-19 tedbirleri olduğu ve bu kapsamda insanların, bulaş riskini azaltmak için gerek bireysel alınan önlemlerle gerekse devlet tarafından uygulanan sokağa çıkma kısıtlamalarıyla çok fazla görüşemedikleri düşünülürse, bu açıdan farklılık yaratmadığı düşünülebilir. Ayrıca Mavruk Özbiçer & Atıcı (2018) üniversite öğrencileriyle yaptıkları çalışmalarında romantik ilişki doyumu ile görüşme sıklıkları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Model 1'in Test Edilmesine Yönelik Bulguların Tartışılması

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile cinsiyet ve romantik ilişki durumu, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığını test etmek üzere oluşturulan hipoteze ilişkin bulgular literatür ışığında tartışılıp yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda dürtüsellik ve cinsiyet değişkenlerinin yalnızlık üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmektedir. Dürtüsellik ve yalnızlık arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Yani dürtüsellik arttığında yalnızlık da artmaktadır. Ayrıca romantik ilişki durumu değişkeninin yalnızlık üzerinde istatistiksel

olarak anlamlı bir etkiye sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Altıncı hipotez kısmen desteklenmiştir. Cinsiyet ile yalnızlık arasında da pozitif yönde düşük düzeyde ilişki bulunmuş, erkeklerin yalnızlıklarının kadınlardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kendini kontrol etmede zorlanma, heyecan arama, plan yapmadan, sonunu düşünmeden hareket etme, yaptığı davranışların sonucunu düşünememe, dikkatsizlik gibi belirtilerle kendini gösteren dürtüsellik, dürtü kontrol eksikliği olarak sınıflandırılan sorunlar için risk faktörü oluşturur (Cyders & Smith, 2008). Üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bir çalışmada dürtüsellik, sosyal medya kullanımı ve yalnızlık arasındaki ilişkiler incelenmiştir (Savci & Aysan, 2016). Çalışma sonucunda dürtüsellik, sosyal medya kullanımını doğrudan, pozitif yönde anlamlı olarak önemli ölçüde etkilemektedir. Ayrıca sosyal medya kullanımı arttıkça yalnızlığın da arttığı görülmüştür. Sonuç olarak dürtüsellüğün dolaylı, pozitif yönde ve anlamlı olarak yalnızlığı önemli ölçüde yordadığı saptanmıştır. Sağlıklı kız ergenlerle yapılan bir çalışmada; dürtüsellik, yalnızlık ve testosteron düzeyleri arasındaki ilişki araştırılmış ve yalnızlık ile dürtüsellik arasında pozitif bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (Fujisawa vd., 2010). Brezilya’da yapılan kesitsel bir çalışmada, kendine zarar verme davranışlarının yalnızlık ve dürtüsellikle ilişkisi araştırılmıştır. Çalışma sonucunda dürtüsellik ve yalnızlık arasında doğrudan ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu, kendine zarar verme davranışı gösteren bireylerin dürtüsellik puanları arttıkça yalnızlık puanlarının da arttığı ortaya çıkmıştır (Costa vd., 2021). Lise öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, ergenlerde dürtüsellik, yalnızlık ve alkol kullanımının intihar davranışı üzerindeki yordayıcı etkisine bakılmak istenmiş; dürtüsellik, yalnızlık ve alkol kullanımının intihar eğilimi ile doğrudan ve anlamlı bir ilişkisi olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca dürtüsellik ve yalnızlık arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. İntihar eğilimi ve yalnızlık kadınlarda daha yüksekken, alkol kullanımı ve dürtüsellik erkeklerde daha yüksek çıkmıştır. Bu açıdan bakıldığında kadınların erkeklere oranla daha yüksek risk taşıdığı ortaya çıkmıştır (Salvo & Castro, 2013). Dürtüsellik, yalnızlık, yenilik arama ve davranışsal engelleme sitemlerinin internete katılım oranı çalışılan bir araştırmada, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan ve olmayan iki grupta da dürtüsellik ve yalnızlığın internete katılımın önemli yordayıcıları olduğu, ayrıca yüksek yalnızlık düzeyi ile dürtüsellüğün, internete katılımın şiddetini arttırdığı ortaya koyulmuştur (Li vd., 2016). Üniversite öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, dürtüsellik ve yalnızlık arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını görmek için yeme bağımlılığı incelenmiştir. Çalışma sonucunda yüksek dürtüsellik ve

yüksek yalnızlık puanlarının yeme bağımlılığıyla ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır (Dinçyürek vd., 2018). Literatürün de desteğiyle dürtüsellüğün yalnızlık üzerinde önemli bir yordayıcı olduğu görülmektedir. İnsanlar doğası gereği sosyal varlıklardır. Başkalarıyla kurduğumuz kişilerarası ilişkiler yalnızca duygusal ve zihinsel sağlığımız için değil, aynı zamanda bir tür olarak hayatta kalmamız için de gereklidir. Kişilerarası ilişkilerin önemli bir yere sahip olduğu üniversite dönemindeki öğrencilerin çoğu, aile ortamından ayrılıp farklı şehirlerde öğrenim görmeye başlamaktadırlar. Bu yeni dönemin getirdiği merak duygusuyla ve arkadaş çevresiyle olan etkileşimin artmasıyla öğrenciler, farklı deneyimler yaşamaya ve sonunu planlamadığı heyecan arayışları içerisine girerek, dürtüsel davranışlar sergilemeye başlayabilirler. Dürtüsel bireyler ileriye düşünmeyip anlık hazzın peşinde koştukları için çevrelerine güven vermeyebilirler. Kendi çıkarları doğrultusunda davranma eğiliminde olan dürtüsel bireyler, çevreleri tarafından dışlanıp, yalnız kalabilirler. Bu çalışmada yalnızlık ile romantik ilişki durumu arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu ancak, standart regresyon analizi sonucunda romantik ilişki durumu değişkeninin yalnızlık üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Bilim insanları yalnızlığın çeşitli nedenleri olduğunu, ancak en zorlayıcı nedenin, insanların temel bir ait olma ihtiyacına sahip olmaları olduğunu belirtmişlerdir (Baumeister & Leary, 1995, aktaran Ray, 2021). İnsanların oluşturdukları ve sürdürdükleri anlamlı ilişkilerin niceliği ve kalitesi, aidiyeti etkiler. Bu nedenle, tatmin edici sosyal bağlantıların eksikliği, genellikle öznel yalnızlık duygularına yol açabilir (Rokach & Brock, 1996). Bu açıdan bakıldığında, romantik ilişki durumunun yalnızlık üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmamasının sebebi, araştırma örneklemindeki kişilerin romantik ilişkileri olsa da, romantik ilişkilerinde partnerlerine aidiyet hissetmemeleri olabilir. Araştırmaya katılan kişilerin yaşlarının genç olması, üniversitede okuyor olmaları veya ekonomik olarak ailelerine bağımlı olmaları, mevcut ilişkileri hakkında ciddi düşüncelere sahip olmalarını engelliyor olabilir. Bu yüzden mevcut ilişkilerinde aidiyet hissetmeyip, ilişkilerine bağlılık yaşamıyor olabilirler. Bu durum da ilişkilerinden aldıkları doyumunu etkileyip, yalnızlıkları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmayabilir. Romantik ilişki durumunun yalnızlık üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmamasına farklı bir açıdan bakacak olursak, çalışma verilerinin toplandığı zamanda, dünya nüfusunun çoğunun normal yaşamını ciddi anlamda bozan COVID-19 pandemisi vardı. Pandemiyle birlikte insanların hayatlarına ciddi anlamda kısıtlamalar gelmiştir. Virüsün yayılmasını engellemek için insanlara evlerinde kalmaları ve zorunlu haller

dışında dışarıya çıkmamaları gerektiği söylenmiştir. Üniversiteler kapanıp, uzaktan eğitime geçilmiştir. Biyo- psiko- sosyal varlık olan insan, hayatında ilk kez varoluşunun insani yönünden biri olan sosyal hayatından, istemeden ve uzun süreli bir ayrılık yaşamıştır. COVID-19 pandemisi süresince insanların yalnızlığının arttığı ve bu yalnızlığın güçlü bir şekilde depresyon ve intihar düşüncesiyle ilişkili olduğu saptanmıştır (Killgore vd., 2020). Bu süreç içerisinde insanlar varoluşsal bir savaş vermeye başlamışlardır. Her gün artan vaka sayıları, ölüm haberleri, koronavirüse yakalanmış arkadaş ve akrabalar, insanların önceliklerinin değişmesine sebebiyet vermiş olabilir. Çalışmanın bu döneme denk gelmesi ilişki durumunun yalnızlıkla ilişkisini etkilemiş olabilir. Bu açıdan bakıldığında çalışmanın pandemi süreci bittikten sonra başka çalışmalarda incelenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Model 2'nin Test Edilmesine Yönelik Bulguların Tartışılması

Bu bölümde romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin Dürtüsellik Ölçeği puanları ile yaşlarının, İlişki Doyumu Ölçeğinden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığını test etmek üzere oluşturulan hipoteze ilişkin bulgular literatür ışığında tartışılıp yorumlanmıştır.

Model 2'ye ilişkin hipotez test edildiğinde, dürtüsellik ve yaş değişkenlerinin ilişki doyumunu üzerinde istatistiksel olarak anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmektedir. İlişki doyumunu ile dürtüsellik arasında negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişkinin olduğu, dürtüsellik arttıkça ilişki doyumunun azaldığı ortaya çıkmıştır. İlişki doyumunu ile yaş arasında ise negatif yönde düşük düzeyde korelasyon hesaplanmış ve yaş arttıkça ilişki doyumunun azaldığı saptanmıştır. Model 2'ye ilişkin yedinci hipotez desteklenmiştir. Ayrıca dürtüsellik değişkeninin ilişki doyumunu anlamlı bir şekilde yordadığı görülünce, dürtüsellik ölçeğinin hangi alt boyutunun ilişki doyumunu yordadığına da bakılmıştır. Buna göre, dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamama alt boyutları ile ilişki doyumunu arasında negatif yönde düşük düzeyde bir ilişkinin olduğu, ilişki doyumunu artarken dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamamanın azaldığı ortaya koyulmuştur. Ancak yapılan regresyon analizi sonucunda dürtüsellik ölçeği alt boyutları ile ilişki doyumunu arasında negatif yönde düşük düzeyde bir ilişki olsa da bu ilişkinin ilişki doyumunu üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür. Literatürde dürtüsellik ve ilişki doyumunu değişkenlerinin birlikte incelendiği çalışmalara rastlanılmamıştır. Ancak dürtüsellik tek başına bir hastalık olmasa da DSM-V Tanı Ölçütleri el kitabında; bipolar bozukluk, dürtü denetim

bozuklukları, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, kişilik bozuklukları ve bağımlılıklar gibi bazı rahatsızlıkların tanı kriterleri içerisinde yer alabilmektedir. Kişilik bozuklukları olan bireyler, kişiler arası ilişkilerde büyük ölçüde eksiklikler yaşamaktadır. A Kümesi ve C Kümesi kişilik bozukluklarına sahip bireylerin evlilik doyumlarının düşük olduğuna dair çalışmalar bulunmaktadır (South vd., 2008). Ayrıca antisosyal kişilik bozukluğu ve borderline kişilik bozukluğu semptomlarının şiddetinin, kişinin kendisi ve partneri için düşük evlilik doyumuyla ilişki olduğu çalışmalar da mevcuttur (Casale vd., 2020; Stroud vd., 2010). DSM-V tanı kriterleri kullanılarak kişilik bozuklukları ile ilişki doyumları arasındaki ilişkinin incelendiği boylamsal çalışmalarda (Ingram & South, 2020; Smith vd., 2020), her iki eşten de toplanan veriler sonucunda patolojik kişilik özellikleri yüksek olan bireylerin ilişkilerinden aldıkları doyum düşük çıkmıştır. Ayrıca çalışmalarda eşlerin birbiriyle anlaşma düzeylerinin, ilişkiye verilen zarara karşı koruma sağlayabileceği bulunmuştur. Literatürde dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu tanısı olan kişiler ile sağlıklı kişilerin ilişki doyumları açısından karşılaştırıldığı çalışmalarda, DEHB tanılı hastaların sağlıklı kontrollere kıyasla daha düşük ilişki doyumuna sahip oldukları ortaya koyulmuştur (Bruner vd., 2015; Öztürk Kayaturan, 2018). DEHB özellikleri, duygu düzensizliği ve ilişki doyumları arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada, yapılan korelasyon analizleri sonucunda tüm değişkenlerin anlamlı düzeyde ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca DEHB özellikleri ve duygu düzensizliğinin, ilişki doyumuna doğrudan bir katkıda bulunduğu, DEHB özelliğine sahip bireylerin ilişki doyumlarının düşük olduğu saptanmıştır (Davenport, 2020). Ruhsal rahatsızlıkların ilişki doyumları ve evlilik doyumları arasındaki ilişkileri inceleyen bu çalışmalar göz önüne alındığında, çalışma sonuçlarının mevcut çalışma sonucunu destekliyor olabileceği düşünülebilir. Ayrıca romantik ilişkisi olan genç yetişkinlerle yapılan bir çalışmada sosyal medya bağımlılığının ilişki doyumunu yordamadığı ortaya çıkmıştır (Kılıç, 2020).

Dürtüsellik genel olarak kendiliğinden ve düşünmeden gelişen harekete geçme davranışı olarak yorumlanmaktadır (Whiteside & Lynam, 2001). Kişi tepkilerini engelleyemez, anında tatmin olma isteği vardır ve karşılaştığı durumları tam olarak değerlendirmeden davranışlarda bulunma eğilimi gösterir. Bunlar öz düzenleme becerileri (Baumeister, 2002), risk alma (Erel, 2013; Kartal, 2015), karar verme (Sübay, 2017), benlik saygısı (Yeşilova, 2017) gibi önemli psikolojik süreçte ve davranışta etkili olabilir. Kelly & Conley (1987) tarafından yapılan boylamsal bir çalışmada, dürtüsellik evlilik istikrarı ve evlilik doyumunu negatif ilişkili olduğu görülmüştür.

Ayrıca Stroud vd. (2010) tarafından yapılan bir çalışmada dürtüsellik ile ilişki doyumu arasındaki negatif ilişkiye yönelik bulgular doğrulanmıştır. Dolayısıyla dürtüsellik romantik ilişkilerin istikrarını tehdit eden bir risk faktörü olarak görülebilir. Ayrıca dürtüsel bireyler çekici alternatifler tarafından daha fazla cezbedilip, partnerleri için fedakarlık yapmaya, bağışlamaya daha az istekli olabilirler (Van Lange vd., 1997). Dürtüsel bireyler sezgisel davranıp, daha az çaba gerektiren işlemlere güvenme eğiliminde olabildiklerinden dolayı kendi çıkarları doğrultusunda hareket edebilirler. Kişisel çıkarlar ile ilişkisel çıkarları dengeleyen karar verme süreçlerine girmeyebilirler. Bu nedenle dürtüsellik, kişinin kendi ilişki doyumunu olumsuz etkilediği düşünülebilir. Kişisel kaygılarını, ilişkisel kaygılarının önüne koyabildiklerinden dolayı olumsuz davranışlarda bulunabilir ve partnerlerine karşı duyarlı olma konusunda sıkıntı yaşayabilirler. Dürtüsel bireyler aceleci davrandıkları veya partnerlerine anlayış göstermedikleri için partnerlerinin güvenlerini kazanmaları zor olabilir. Bu güvensizliğe karşılık dürtüsel bireyler, tepkisiz davranabilir ve bu da partnerlerinin kendileri hakkında belirsiz duygular içerisinde olmasına ve kendilerine şüpheyle bakmasına sebep olabilir. Yapılan bir çalışmada; patolojik aşk olarak bilinen, partnere karşı tekrarlayan ve kontrolsüz ilgi gösteren bireylerle sağlıklı bireyler kişilik, bağlanma türü, dürtüsellik, ilişki doyumu ve aşk tarzı açısından karşılaştırılmıştır. Patolojik aşk yaşayan bireylerin dürtüsellik düzeyleri daha yüksek çıkarken, ilişki doyumları daha düşük çıkmıştır (Sophia vd., 2009). Buradan yola çıkarak dürtüsel partnerler ilişki içerisinde nasıl davranacaklarını kestiremeyebilir ve bu da düşük ilişki doyumuna neden olabilir diyebiliriz.

Model 3'ün Test Edilmesine Yönelik Bulguların Tartışılması

Bu bölümde romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin İlişki Doyumu Ölçeği ve Dürtüsellik Ölçeği puanlarının, UCLA Yalnızlık Ölçeği'nden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığını test etmek üzere oluşturulan hipoteze ilişkin bulgular literatür ışığında tartışılıp yorumlanmıştır.

Model 3'e ilişkin hipotez test edildiğinde, ilişki doyumu ve dürtüsellik değişkenlerinin yalnızlık üzerinde istatistiksel olarak anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmüştür. Yalnızlık ile ilişki doyumu arasında negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu, ilişki doyumu arttıkça yalnızlığın azaldığı ortaya çıkmıştır. Yalnızlık ile dürtüsellik arasında ise pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki saptanmış olup, dürtüsellik arttıkça yalnızlığın da arttığı görülmüştür. Model 3'e ilişkin sekizinci

hipotez desteklenmiştir. Sosyal varlık olarak insan, büyük ölçüde kendi kimliğini (çocuk olmak, anne-baba olmak, eş olmak, öğrenci olmak vb.) ve kişiliğini (arkadaş canlısı olmak, dışa dönük olmak, kibar olmak, içe dönük olmak vb.) tanımlayan ilişkiler örüntüsü içerisinde yaşar. Weiss (1973) yalnızlığın hem duygusal hem de sosyal bileşenleri olduğunu öne sürmüştür. Sosyal bileşen, topluluk, arkadaşlar, komşular gibi sosyal temaslardan izole edilmiş hissetmeyi ifade ederken; duygusal bileşen, yakın bir arkadaşına sahip olamama, başkaları tarafından istenmeme, romantik bir ilişki içerisinde bulunamama gibi duygularla ifade edilir. Baumeister & Leary (aktaran Mellor vd., 2008) aidiyet hipotezlerinde, insanların kalıcı ve olumlu bir ilişki oluşturmak ve bu ilişkiyi sürdürmek için yaygın bir dürtüye sahip olduklarını öne sürmüşlerdir. Aidiyet ihtiyaçlarının karşılanmaması yabancılaşma, sosyal izolasyon ve yalnızlığa sebep olabilir. Kalkan & Yalçın' a (2012) göre romantik ilişkiler karşılıklı bağlılık, aşk ve birbirine ait olma hissi içermektedir. Dolayısıyla romantik ilişkilerin, insanların sosyal çevreleriyle kurdukları ilişkiler arasında önemli bir yeri vardır diyebiliriz. Bireylerin romantik ilişkilerinden aldığı doyumunu Rusbult (1980), romantik ilişki yaşanan kişilerin hissettirdiği pozitif duygular, romantik ilişki içerisindeki kişilerin ilişkiyi değerlendirmesi ve birliktelik, yakınlık, aidiyet gibi gereksinimlerin ilişki içerisinde karşılanması olarak yorumlamıştır. Kelly (2001) ait olma ihtiyacı düşük olan bireyler az sayıda temas ile tatmin olurken, birine ait olma ihtiyacı fazla olan bireylerin daha fazla temasa ihtiyaç duyduklarını öne sürmüştür. Dolayısıyla bireyin ait olma ihtiyacına göre romantik ilişkilerinden aldığı doyumun, bireyi yalnızlık hissinden koruduğunu söyleyebiliriz. Alanyazında ilişki doyumunu arttıkça yalnızlık seviyesinin azaldığına dair araştırmalara (Durmaz, 2019; Mellor vd., 2008; Pereira vd., 2015; Gökçe Türk & Demirli Yıldız) rastlanmıştır. 8 yıllık boylamsal bir çalışmada, ilişkide olan kadın ve erkek bireylerin yalnızlık düzeylerinin uyum gösterdiği, ayrıca çiftlerden birinin yalnızlık seviyesinde azalma olduğunda, bu durumun ilişkiye yansıdığı ve çiftlerin ilişkilerinden aldığı doyumunu arttırdığını belirtmişlerdir (Mund & Johnson, 2020). Buradan yola çıkarak, yalnızlık hissini ilişkilerde önemli olduğu ve yalnızlık hissine yapılan müdahalelerin sadece o kişiyi değil, partnerini de olumlu yönde etkilediğini söyleyebiliriz. İlişki doyumunu üzerinde birlikte yaşama süresi, yalnızlık ve cinsel doyumun rollerine bakılan bir çalışmada, birlikte yaşama süresi arttıkça ilişki doyumunu ve cinsel doyumun arttığı, yalnızlığın azaldığı ortaya çıkmıştır (Lawal & Okereke, 2020). Birlikte yaşayan bireylerin birbirlerine ait hissetme duygularının yüksek olacağı düşünülerek, sürekli temasın ve cinselliğin de etkisiyle ilişkilerinden

doyum almaları muhtemeldir. Kişisel özellikler bireylerin kişilerarası ilişkileri nasıl deneyimlediklerini etkiler (Simpson vd., 2006). Dürtüsellik yaygın olarak kabul edilen bir kişilik özelliğidir ve eylemde bulunmadan önce eşit yetenekteki çoğu insandan daha az düşünme eğilimini yansıtır (Dickman, 1990). Dürtüsellğin bir kişilik özelliği olduğu göz önüne alındığında ve romantik ilişkilerin ikili bir yapıya sahip olduğu düşünüldüğünde, dürtüsellğin romantik ilişkinin işleyişini etkilediği düşünülebilir. Çünkü dürtüsellik, dikkatsiz davranışlar sergileme, sonucunu düşünmeden yüksek risk alma, zevk ve heyecan arama davranışları ile dışadönüklük gibi kavramları içerir (Yazıcı & Yazıcı, 2010). Bu durumların da mevcut romantik ilişkiye zarar verebileceği düşünülebilir. Romantik ilişkilerde Eşitlik teoremine göre, adil romantik ilişkilerin rahatlık hissi verdiği ve daha tatmin edici olduğu, adil olmayan ilişkilerin ise yüksek kaygı, öfke ve suçluluk hissi verdiği öne sürülmüş, adil ilişkilerin adaletsiz ilişkilerden daha istikrarlı olduğu görülmüştür (Hatfield vd., 2008). Ayrıca romantik ilişki doyumunu, bir ilişkinin aşk içermesi, sağlıklı bir şekilde ilerlemesi, karşılıklı doyum sağlanabilmesi ya da ayrılık riski taşıması gibi durumların göstergesi niteliğindedir (Downing, 2008). Romantik ilişkilerde partnerlerden birinin dürtüsellğinin yüksek olması ve dürtüsel davranışlar sergilemesi, ilişkilerdeki adalet dengesini bozup, ilişkiden alınan doyum etkileyerek, ilişkilerin ayrılıkla sonuçlanmasına sebep olabilir. Üniversite dönemindeki öğrencilerin buldukları evre göz önüne alındığında, gelişim görevlerinden biri olan sağlıklı romantik ilişkiler kurabilme, kurdukları bu ilişkiler içerisinde ihtiyaçlarını karşılayabilme ve bu ilişkileri sürdürebilme önemli bir yere sahiptir. Literatürde dürtüsellğinin insan ilişkilerine zarar verip yalnızlıkla sonuçlandığına dair çalışmalar (Costa vd., 2021; Fujisawa vd., 2010; Li vd., 2016; Salvo & Castro, 2013; Savci & Aysan, 2016) yer almaktadır. Bu araştırmada romantik ilişkisi olan öğrencilerin dürtüsellikleri ve ilişki doyumlarının yalnızlık üzerinde anlamlı birer yordayıcı olması literatürle de desteklenmektedir. Bu üç değişkenin bir arada incelendiği çalışmaya rastlanılmamıştır. Ancak dürtüsellğinin bir özellik olarak bağımlılık davranışıyla ilişkili olduğu, ayrıca internet bağımlılığının da düşük dürtü kontrolü ile ilişkili olduğu bilinmektedir (Di Carlo vd., 2021). Buna göre üniversite öğrencileriyle yapılan bir çalışmada internet bağımlılığı ile romantik ilişki doyumunu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş, internet bağımlılığı arttıkça bireyin yalnızlık düzeyinin arttığı, romantik ilişki doyumunun ise azaldığı ortaya çıkmıştır (Durmaz, 2019). Bu çalışmadan yola çıkarak dürtüsellik düzeyi arttıkça yalnızlığın arttığı, ilişki doyumunu

düzeinin ise azaldığı söylenebilir. Bu çalışmanın dürtüsellik bağımlılıklardaki etkisi açısından, çalışmamızdaki üç değişkenin ilişkisini destekliyor olabileceği düşünülebilir.

Araştırmada amacı doğrultusunda elde edilen bulgulara göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

1. Üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre toplam dürtüsellik, dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik puanlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülürken, plan yapamama alt boyutunda kadınların puanları erkeklere göre yüksek çıkmıştır. Üniversite öğrencilerinin yaşları ile toplam dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken, dikkatte dürtüsellik alt boyutu ile yaşları arasında düşük düzeyde, negatif yönlü, anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur. Yaş arttıkça dikkatte dürtüsellik puanı azalmaktadır. Üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre toplam dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama puanlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülürken, dikkatte dürtüsellik puanlarında, ailesi düşük ve orta gelir düzeyine sahip üniversite öğrencilerinin puanlarının ailesi yüksek gelir düzeyine sahip üniversite öğrencilerinin puanlarından daha yüksek olduğu görülmüştür. Üniversite öğrencilerinin çocuklukta yetiştiren değişkenine göre motor dürtüsellik, plan yapamama puanları anlamlı düzeyde farklılaşmazken, dikkatte dürtüsellik ve toplam dürtüsellik puanlarında, diğerlerinin yanında büyüyenlerin puanlarının çekirdek ailesinin yanında büyüyenlerden yüksek çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımı değişkenine göre toplam dürtüsellik, dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamama puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre sigara ve/veya alkol kullanan üniversite öğrencilerin puanları, sigara ve/veya alkol kullanmayan üniversite öğrencilerinin puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki durumu değişkenine göre motor dürtüsellik, plan yapamama puanlarında bir farklılaşma tespit edilmezken, toplam dürtüsellik ve dikkatte dürtüsellik puanları, romantik ilişkisi olmayan üniversite öğrencilerinin romantik ilişkisi olanlardan daha yüksek olduğu görülmüştür.
2. Erkek öğrencilerin yalnızlık düzeyleri kadın öğrencilerden yüksek çıkmıştır. Üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri ile yaşları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeylerinin aile gelir

düzeıı, çocuklukta yetiştiren değişkeni, sigara ve/veya alkol kullanımı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin romantik ilişki durumuna göre farklılaştığı ve romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin, romantik ilişkisi olan öğrencilerden daha yüksek yalnızlık puanlarına sahip olduğu görölmüştür.

3. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre toplam dürtüsellik, dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik puanlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilirken, plan yapamama alt boyutunda romantik ilişkisi olan kadınların puanları romantik ilişkisi olan erkeklerin puanlarına göre yüksek çıkmıştır. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin yaşları ile toplam dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken, dikkatte dürtüsellik alt boyutu ile yaşları arasında düşük düzeyde, negatif yönlü, anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinde, yaş arttıka dikkatte dürtüsellik puanı azalmaktadır. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre toplam dürtüsellik, dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamama puanlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görölmüştür. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin çocuklukta yetiştiren değişkenine göre toplam dürtüsellik, motor dürtüsellik, plan yapamama puanları anlamlı düzeyde farklılaşmazken, dikkatte dürtüsellik puanlarında, diğerlerinin yanında büyüyenlerin puanlarının çekirdek ailesinin yanında büyüyenlerden yüksek çıktığı görölmüştür. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin sigara ve/veya alkol kullanımı değişkenine göre toplam dürtüsellik, dikkatte dürtüsellik ve motor dürtüsellik puanlarında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre sigara ve/veya alkol kullanan romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin puanları, sigara ve/veya alkol kullanmayan romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca plan yapamama alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin romantik ilişki sürelerine göre toplam dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamama puanları anlamlı düzeyde farklılık göstermezken, dikkatte dürtüsellik alt boyutunda ilişki süresi 1 yıldan az olanların dikkatte dürtüsellik puanları, ilişki süresi 1 yıldan fazla olanların dikkatte dürtüsellik puanlarından yüksek çıkmıştır. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin haftalık görüşme sıklıklarına göre toplam

dürtüsellik, dikkatte dürtüsellik, motor dürtüsellik ve plan yapamama puanlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür.

4. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin ilişki doyumu düzeylerinin cinsiyet, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, haftalık görüşme sıklığı değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinde, ilişki doyumu ile yaş arasında negatif yönlü, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmış, yaş arttıkça ilişki doyumunun azaldığı tespit edilmiştir.
5. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin yalnızlıkları ile cinsiyet, aile gelir düzeyi, çocuklukta yetiştiren, sigara ve/veya alkol kullanımı, romantik ilişki süresi, haftalık görüşme sıklığı değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ayrıca romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin ilişki doyumları ile yaşları arasında da anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmamıştır.
6. Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik ve cinsiyet değişkenlerinin yalnızlık üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu görülmüştür. Dürtüsellik arttıkça yalnızlık da artmakta, erkeklerin yalnızlık düzeylerinin kadınlardan fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca romantik ilişki durumu değişkeninin yalnızlık üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
7. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin dürtüsellikleri ile yaşlarının, ilişki doyumu üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu bulunmuştur. Dürtüsellik düzeyi ve yaş arttıkça ilişki doyumu azalmaktadır. Ayrıca dürtüsellik değişkeninin ilişki doyumunu anlamlı bir şekilde yordadığı görülünce, dürtüsellik ölçeğinin hangi alt boyutunun ilişki doyumunu yordadığına da bakılmıştır. Yapılan regresyon analizi sonucunda dürtüsellik ölçeği alt boyutları ile ilişki doyumu arasında negatif yönde düşük düzeyde bir ilişki olsa da bu ilişkinin ilişki doyumunu yordamadığı görülmüştür.
8. Romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin dürtüsellik düzeyleri ile ilişki doyumu düzeylerinin, yalnızlık düzeyleri üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu tespit edilmiştir. Dürtüsellik arttıkça yalnızlık düzeyinin arttığı, ilişki doyumu arttıkça yalnızlık düzeyinin azaldığı tespit edilmiştir.

Öneriler

1. Ulaşılabilen literatür kapsamında, dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenleri ayrı ayrı birçok çalışmada yer almasına rağmen, birlikte ele alındığı bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu durum, çalışmanın genellenebilirliğini arttırmak amacıyla üç değişkenin bir arada bulunduğu yeni çalışmaların yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.
2. Dürtüsellik ve romantik ilişki doyumunu bir arada ele alan çalışmalara da rastlanmadığı için, özellikle dürtüsellik ölçeği alt boyutlarına literatür sağlayabilmek adına, ikisinin ilişkisini inceleyen çalışmalar yapılması önerilmektedir.
3. Araştırma sonuçları bütüncül olarak değerlendirildiğinde; dürtüsellik ilişkisi doyumu ve yalnızlık üzerindeki önemi görülmektedir. Bu çalışmanın örneklemini üniversite öğrencilerinden oluşturduğu için, çalışmanın farklı örneklem gruplarıyla, farklı kişilik yapılarıyla araştırılması önerilebilir.
4. Araştırma Çağ Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi öğrencileriyle yapılmıştır. Çalışma örnekleminin kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle oluşturulması nedeniyle, evreni temsil etme kapasitesinin yeterli olmama olasılığı olabilir. Araştırmanın sosyodemografik değişkenleri daha geniş tutularak, daha homojen dağılan ve evreni temsil etme kapasitesi daha yüksek olan örneklemle çalışılması önerilebilir.
5. Çalışma 18-30 yaş arası bireylerden oluşmaktadır. Bu yaş aralığının arttırılarak, farklı yaş gruplarıyla uygulama yapılması uygun olabilir.
6. Çalışma verilerinin toplandığı dönemde COVID-19 Pandemisi olduğu için, veriler google form aracılığıyla online ortamda toplanmıştır. Bu açıdan bakıldığında çalışmanın pandemi şartları dışında, yüz yüze yapılması önerilebilir.
7. Bu çalışmada romantik ilişkisi olan ve olmayan tüm öğrenciler dürtüsellik ile yalnızlık açısından incelenmiş, romantik ilişki doyumu ile ilişkiye bakılan analizlerde sadece romantik ilişkisi olan öğrenciler değerlendirmeye alınmıştır. Bu açıdan bakıldığında, tüm örneklemin romantik ilişkisi olan bireylerden oluşturduğu çalışmaların yapılması önerilir. Ayrıca öz bildirim dayalı ölçme araçları kullanıldığı için, sonraki çalışmalarda partnerlerin birbirlerini değerlendirmesi, gözlem, görüşme gibi farklı tekniklerin de dâhil olacağı çalışmalar yapılabilir.

8. Bu çalışmada Dürtüsellik Ölçeği'nin alt boyutlarının ilişki doyumunu yordamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Hangi alt boyutun ilişki doyumunu yordadığını belirlemek için çalışmaya nitel araştırma eklenebilir.
9. Bu çalışmada dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Dürtüsellik ve yalnızlık arasındaki ilişkide romantik ilişki doyumunun aracılık rolünün incelendiği çalışmalar yapılabilir.
10. Dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenleri arasındaki neden-sonuç ilişkisinin kurulabileceği deneysel ve boylamsal çalışmalar yapılabilir.
11. Araştırma kapsamında ele alınan dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenleri azaltılabilir, değiştirilebilir ve geliştirilebilir özelliktedirler. Bu açıdan bakıldığında bireylerin dürtüselliklerini ve yalnızlıklarını azaltıcı, romantik ilişki doyumlarını arttırıcı bireysel, çift ya da grupla psikolojik danışma ve psiko-eğitim uygulamaları yapılabilir.
12. Bu çalışma üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Üniversite öğrencilerinin bulunduğu evre göz önüne alındığında ve yaşamlarının ileri dönemlerinde de romantik ilişki doyumunun önemli bir kavram olması nedeniyle, dürtüsellik ve yalnızlığı azaltıcı, ilişki doyumunu arttırıcı yöntemleri anlatmaya yönelik ortamlar hazırlanabilir.
13. Çalışma kapsamında dürtüsellik ile yalnızlık arasındaki ilişki göz önüne alındığında, daha küçük yaşlarda dürtüsellikliğini kontrol etme ve sağlıklı öz denetim çalışmaları için ebeveyn eğitimleri verilebilir.

KAYNAKÇA

- Acheson, A., Farrar, A. M., Patak, M., Hausknecht, K. A., Kieres, A. K., Choi, S., ... & Richards, J. B. (2006). Nucleus accumbens lesions decrease sensitivity to rapid changes in the delay to reinforcement. *Behavioural brain research*, 173(2), 217-228. <https://doi.org/10.1016/j.bbr.2006.06.024>
- Akınsel, G. (2018). 15-18 yaş arasındaki ergenlerin şiddet eğilimleri ve dürtüselliklerinin ebeveynlerin sosyo-ekonomik ve okur-yazarlık düzeyi arasındaki ilişki [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Aktaş, Y. (1997). Üniversite Öğrencilerinin Uyum Düzeylerinin İncelenmesi: Uzunlamasına Bir Çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 107-110.
- Akten E. (2019). Üniversite öğrencilerinde bağlanma stilleri ve dürtüsellik düzeyleri ile yeme bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Akyüz, A. (2018). Üniversite öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumları ile aile içi iletişim ve yalnızlık algısı arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Altın, Y. (2019). Spor yapan ve yapmayan ergenlerin yalnızlık düzeylerinin ve algılanan ebeveyn tutumlarının akademik başarıya etkisi [Yüksek lisans tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi].
- Armağan, A. (2014). Yalnızlık ve Kişilerarası İletişim İlişkisi: Öğrenciler Üzerinde Bir Araştırma, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(30), 27-43.
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55(5), 469-480. <http://dx.doi.org/10.1037/0003-066X.55.5.469>
- Arnett, J. J. (2015). The cultural psychology of emerging adulthood. In L. A. Jensen (Ed.), *The Oxford handbook of human development and culture: An interdisciplinary perspective*, Oxford University Press, 487-501.
- Aslan İdik, B. (2020). Obsesif kompulsif belirtilerin, ilişki ve iş doyumunu ile ilişkisinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi].
- Avan, O. (2019). Üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri ile tek başına olmayı tercih etme düzeyleri arasındaki ilişki [Yüksek lisans tezi, Çağ Üniversitesi].

- Ayar, T. (2018). Onkoloji hastalarının algıladıkları yalnızlık ve sosyal destek düzeyinin yaşam kalitesi ve semptom kontrolü üzerine etkisi [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi].
- Ayıdağa, T. (2019). Remisyondaki bipolar bozukluk hastaları ile sağlıklı bireylerin dürtüsellik açısından karşılaştırılması [Tıpta uzmanlık tezi, Ankara Üniversitesi].
- Ayyıldız, N. N. (2020). Üniversite öğrencilerinde yeme tutumlarının duygu düzenleme güçlükleri, bağlanma stilleri ve dürtüsellik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi].
- Bakhshani N. M. (2014). Impulsivity: a predisposition toward risky behaviors. *International journal of high risk behaviors & addiction*, 3(2), e20428. <https://doi.org/10.5812/ijhrba.20428>
- Barratt, E. S., Patton, J. H., & Stanford, M. S. (1995). Factor structure of the Barratt impulsiveness scale. *Journal of clinical psychology*, 51(6), 768-774. [https://doi.org/10.1002/1097-4679\(199511\)51:6<768::AID-JCLP2270510607>3.0.CO;2-1](https://doi.org/10.1002/1097-4679(199511)51:6<768::AID-JCLP2270510607>3.0.CO;2-1)
- Barratt, E. S., & Patton, J. H. (1983). Impulsivity: cognitive, behavioral, and psychophysiological correlates. En: *Biological bases of sensation seeking, impulsivity, and anxiety*. Editor: Zuckerman, M. Hillsdale. N. JL. Erlbaum, 387-391.
- Baş, A. B. (2018). Özel gereksinimli çocuğa sahip ebeveynler ile normal gelişim gösteren çocuğa sahip ebeveynlerin yalnızlık düzeyleri ve evlilik doyumu ile ilişkilerinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi].
- Baumeister, R. F. (2002). Yielding to temptation: Self-control failure, impulsive purchasing, and consumer behavior. *Journal of Consumer Research*, 28, 670–676. <https://doi.org/10.1086/338209>
- Bekhet, A. K., & Zauszniewski, J. A. (2012). Mental health of elders in retirement communities: Is loneliness a key factor?. *Archives of psychiatric nursing*, 26(3), 214-224. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2011.09.007>
- Berendse, H. W., Graaf, Y. G. D., & Groenewegen, H. J. (1992). Topographical organization and relationship with ventral striatal compartments of prefrontal corticostriatal projections in the rat. *Journal of Comparative Neurology*, 316(3), 314-347. <https://doi.org/10.1002/cne.903160305>
- Berlin, H. A., Rolls, E. T., & Kischka, U. (2004). Impulsivity, time perception, emotion and reinforcement sensitivity in patients with orbitofrontal cortex lesions. *Brain*, 127(5), 1108-1126. <https://doi.org/10.1093/brain/awh135>

- Bıyık, N. (2004). Üniversite öğrencilerinin yalnızlık duygularının kişisel ve sosyal özellikleri, öfke eğilimleri açısından incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi].
- Bilgi, A. (2005). Bilgisayar oyunu oynayan ve oynamayan ilköğretim öğrencilerinin saldırganlık, depresyon ve yalnızlık düzeylerinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi].
- Bilgin, M. (2000). Üniversite öğrencilerinin sorunları ile değerleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2, 18-25.
- Bilgin, O., & Taş, İ. (2017). Ergenlerin dürtüsellik düzeyi ve kendilik algısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi, 7(2), 373-390. DOI: 10.23863/kalem.2018.91
- Bowlby, J. (1982). Attachment and loss: retrospect and prospect. American journal of Orthopsychiatry, 52(4), 664. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.1982.tb01456.x>
- Brennan, K. A., Shaver, P. R., & Tobey, A. E. (1991). Attachment styles, gender and parental problem drinking. journal of Social and Personal Relationships, 8(4), 451-466. <https://doi.org/10.1177/026540759184001>
- Bruner, M. R., Kuryluk, A. D., & Whitton, S. W. (2015). Attention-deficit/hyperactivity disorder symptom levels and romantic relationship quality in college students. Journal of American College Health, 63(2), 98-108. <https://doi.org/10.1080/07448481.2014.975717>
- Burç, B. (2015). Üniversite öğrencilerinde yeme tutumları ile dürtüsellik ve aleksitimi arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Burger, J. M. (2006). Kişilik (İ. Deniz, E. Sarıoğlu, Çev.) Kaknüs Yayınları.
- Cardinal, R. N., Pennicott, D. R., Lakmali, C., Robbins, T. W., & Everitt, B. J. (2001). Impulsive choice induced in rats by lesions of the nucleus accumbens core. Science, 292(5526), 2499-2501. DOI: 10.1126/science.1060818
- Carvalho, L. F., & Pianowski, G. (2019). Differentiating borderline personality disorder and bipolar disorder through emotional dependency, emotional instability, impulsiveness and aggressiveness traits. The European Journal of Psychiatry, 33(2), 91-95. <https://doi.org/10.1016/j.ejpsy.2019.03.001>
- Casale, S., Fioravanti, G., Baldi, V., Flett, G. L., & Hewitt, P. L. (2020). Narcissism, perfectionistic self-presentation, and relationship satisfaction from a dyadic perspective: narcissism and relationship satisfaction. Self and Identity, 19(8), 948-966. <https://doi.org/10.1080/15298868.2019.1707272>

- Cattell, R. B. (1978). Fixing the number of factors: The most practicable psychometric procedures. In *The Scientific Use of Factor Analysis in Behavioral and Life Sciences*. Springer, 72-91.
- Chamorro, J., Bernardi, S., Potenza, M. N., Grant, J. E., Marsh, R., Wang, S. & Blanco, C. (2012). Impulsivity in the general population: a national study. *Journal of Psychiatric Research*, 46(3), 994-1001. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2012.04.023>
- Coates, J. M., Gullo, M. J., Feeney, G. F., Young, R. M., Dingle, G. A., Clark, P. J., & Connor, J. P. (2020). Craving mediates the effect of impulsivity on lapse-risk during alcohol use disorder treatment. *Addictive Behaviors*, 105, 106286. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2019.106286>
- Collins, W. A. (2003). More than myth: The developmental significance of romantic relationships during adolescence. *Journal of research on adolescence*, 13(1), 1-24. <https://doi.org/10.1111/1532-7795.1301001>
- Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of personality and social psychology*, 58(4), 644. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.4.644>
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis*. Hillsdale.
- Costa, R. P. D. O., Peixoto, A. L. R. P., Lucas, C. C. A., Falcão, D. N., Farias, J. T. D. S., Viana, L. F. P., ... & Trindade-Filho, E. M. (2021). Profile of non-suicidal self-injury in adolescents: interface with impulsiveness and loneliness. *Jornal de pediatria*, 97(2), 184-190. <https://doi.org/10.1016/j.jpmed.2020.01.006>
- Curun F. (2001). The effects of sexism and sex role orientation on romantic relationship satisfaction. [Master's thesis, Middle East Technical University].
- Cyders, M. A., & Smith, G. A. (2008). Emotion-based dispositions to rash action: Positive and negative urgency. *Psychological Bulletin*, 134, 807-828. DOI:10.1037/a0013341
- Çakıcı, A. (2020). Lise öğrencilerinin yalnızlık düzeylerine etki eden değişkenlerin incelenmesi. *Asya Studies*, 4(11), 20-38. DOI: 10.31455/asya.626180
- Çakmak, S., Gedikli, H., Demirkol, M. E., & Tamam, L. (2018). Ergenlerde Ebeveyn Ayrılığının Dürtüsellik Üzerine Etkisi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 21(2), 137-147.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012). Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları. Pegem Akademi.

- Dağ, R. (2019). Spor yapan ve yapmayan yetişkin kadınlarda yaşam kalitesi algısı ve yalnızlık duygusu arasındaki ilişkilerin karşılaştırmalı analizi [Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi].
- Davenport, T. R. (2020). ADHD Traits, Emotion Dysregulation, and Romantic Relationship Satisfaction in College Students [Doctoral dissertation, Appalachian State University].
- Davis, M. H., & Oathout, H. A. (1987). Maintenance of satisfaction in romantic relationships: Empathy and relational competence. *Journal of personality and social psychology*, 53(2), 397-410. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.53.2.397>
- De Jong Gierveld, J. (1998). A review of loneliness: concept and definitions, determinants and consequences. *Reviews in Clinical Gerontology*, 8(1), 73-80. DOI:10.1017/S0959259898008090
- Demir, A. (1989). UCLA yalnızlık ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği. *Psikoloji dergisi*, 7(23), 14-18.
- Demir, A. (1990). Üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeylerini etkileyen bazı etmenler [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi].
- Demir, S. (2019). Üniversite öğrencilerinde yalnızlık ve internet bağımlılığı arasındaki ilişki: bilişsel çarpıtmaların aracı rolü. [Yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi].
- Demirbaş, S. (2017). Üniversite öğrencilerinde aleksitimi ve dürtüsellik arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- De Wit, H. (2009). Impulsivity as a determinant and consequence of drug use: a review of underlying processes. *Addiction biology*, 14(1), 22-31. <https://doi.org/10.1111/j.1369-1600.2008.00129.x>
- Di Carlo, F., Pettoruso, M., Alessi, M. C., Picutti, E., Collevicchio, R., Migliara, G., ... & di Giannantonio, M. (2021). Characterizing the building blocks of Problematic Use of the Internet (PUI): The role of obsessional impulses and impulsivity traits among Italian young adults. *Comprehensive Psychiatry*, 106, 152225. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2021.152225>
- Dickman, S. J. (1990). Functional and dysfunctional impulsivity: personality and cognitive correlates *Journal of Personality and Social Personality*, 58(1), 95–102. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.1.95>
- Diehl, K., Jansen, C., Ishchanova, K., and Hilger-Kolb, J. (2018). Loneliness at universities: determinants of emotional and social loneliness among students.

- International Journal of Environmental Research and Public Health, 15 (9), 1865.
<https://doi.org/10.3390/ijerph15091865>
- Dinçyurek, H., Alasya, M., & Kağan, S. (2018). Identifying the relationship of food addiction, impulsiveness and loneliness with different variables in university students. *EURASIA journal of mathematics, science and technology education*, 14(5), 1931-1944.
- Ditommaso, E., Brannen, C., & Best, L. A. (2004). Measurement and validity characteristics of the short version of the social and emotional loneliness scale for adults. *Educational and Psychological Measurement*, 64(1), 99-119.
<https://doi.org/10.1177/0013164403258450>
- DiTommaso, E., & Spinner, B. (1997). Social and emotional loneliness: A re-examination of Weiss' typology of loneliness. *Personality and individual differences*, 22(3), 417-427. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(96\)00204-8](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(96)00204-8)
- Doğan, A., & Cebioğlu, S. (2011). Beliren Yetişkinlik: Ergenlikten Yetişkinliğe Uzanan Bir Dönem. *Türk Psikoloji Yazıları*, 14(28), 11-21.
- Downing, V. L. (2008). Attachment style, relationship satisfaction, intimacy, loneliness, gender role beliefs, and the expression of authentic self in romantic relationships [Doctoral dissertation].
- Duran, S., & Gözetten, A. (2017). Üniversite öğrencilerinde sigara içme davranışı, yalnızlık ve stresle baş etme biçimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Bozok Tıp Dergisi*. 7(1), 1-7.
- Durmaz, M. (2019). Üniversite öğrencilerinde internet kullanımı ile yalnızlık ve romantik ilişki doyum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Yakın Doğu Üniversitesi].
- Duru, E. (1995). Üniversite öğrencilerinde yabancılaşma ve yalnızlık düzeyi ilişkisi [Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].
- Düşmez, S. (2019). Alkol kullanım bozukluğu hastalarında dürtüsellik, motivasyon ve ödül öğrenmenin sağlıklı kontroller ile karşılaştırılması [Tıpta uzmanlık tezi, Katip Çelebi Üniversitesi].
- Eken, Ö. (2019). Romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, İstanbul Okan Üniversitesi].
- Emek, H. (2018). Zihin kuramı becerisi ve yalnızlık arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].

- Erdoğan, D. (2016). Lise öğrencilerinin boyun eğici davranışlarında depresyon ve dürtüsellik düzeylerinin incelenmesi [Investigation of depression and impulsivity levels in submissive behavior of high school students].[Yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi].
- Erel, Ö. (2013). Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik, riskli davranışlar ve istismar arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi].
- Ezer, E. (2017) Yetişkinlerde bağlanma ile ilişki doyumu ve kişilik özellikleri arasındaki ilişki [Yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi].
- Fincham, F. D., Hall, J., & Beach, S. R. (2006). Forgiveness in marriage: Current status and future directions. *Family Relations*, 55(4), 415-427. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2005.callf.x-i1>
- Flora, J., & Segrin, C. (2000). Relationship development in dating couples: Implications for relational satisfaction and loneliness. *Journal of Social and Personal Relationships*, 17(6), 811-825. <https://doi.org/10.1177/0265407500176006>
- Fonagy, P. (1991). Thinking about thinking: Some clinical and theoretical considerations in the treatment of a borderline patient. *International Journal of Psycho-Analysis*, 72, 639-656.
- Freud S. (2011). *Cinsiyet Üzerine* (A.A. Öneş, Çev.) Say Yayınları.
- Fujisawa, T. X., Nishitani, S., Ishii, S., & Shinohara, K. (2010). Differential modulation of impulsive behavior by loneliness and testosterone in adolescent females. *Neuro Endocrinology Letters*, 32(6), 836-840.
- Garcia, J. L. (1995). Freud's psychosexual stage conception: A developmental metaphor for counselors. *Journal of Counseling & Development*, 73(5), 498-502. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1995.tb01785.x>
- Geçtan, E. (2005). *Psikanaliz ve sonrası* [Psychoanalyses and after]. Metis Yayınları.
- Gizir, C. (2012). İlişki İnançları Ölçeği'nin uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 37-45.
- Gorsuch, R. L. (1990). Common factor analysis versus component analysis: Some well and little known facts. *Multivariate Behavioral Research*, 25(1), 33-39. https://doi.org/10.1207/s15327906mbr2501_3
- Gottfredson, M. R., & Hirschi, T. (1990). *The general theory of crime*. Stanford University Press.

- Gökçe, S., Yusufoglu, C., Akın, E., & Ayaz, M. (2017). Dikkat-eksikliği/hiperaktivite bozukluğu tanısı konan ergenlerde cinsiyet farklılıklarının dürtüsellik üzerine etkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 18(4), 379-386.
- Gökçe Türk, E., & Demirli Yıldız, A. (2017). Aşk biçemleri, ilişki doyumu ve yalnızlık: üniversite öğrencileri üzerine bir çalışma. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 7(48), 97-109.
- Göllü, E. (2019). Genç erişkinlerde erken dönem uyumsuz şemalar ve algılanan ebeveyn tutumlarının ilişki doyumuna etkisi [Yüksek lisans tezi, Okan Üniversitesi].
- Gözegir, E. (2020). Ergenlerde dürtüsellik ve duygusal yeme arasındaki ilişkide ebeveyn tutumunun aracı rolünün incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Işık Üniversitesi].
- Guzmán-González, M., Contreras, P., & Casu, G. (2020). Romantic attachment, unforgiveness and relationship satisfaction in couples: A dyadic mediation analysis. *Journal of Social and Personal Relationships*, 37(10-11), 2822-2842. <https://doi.org/10.1177/0265407520940399>
- Güleç, H., Tamam, L., Turhan, M., Karakuş, G., Zengin, M., & Stanford, M. S. (2008). Psychometric Properties of the Turkish Version of the Barratt Impulsiveness Scale-11. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni*, 18(4), 251-258.
- Güler Yakıcı, E. (2017). Beliren yetişkinlerin psikolojik dayanıklılık düzeylerinde yordayıcı değişkenler olarak yaşam doyumu ve yalnızlık [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi].
- Gündoğan, B. (2019). Şizofreni hastalarında dürtüsellik, sigara bağımlılığı, bakım veren külfeti ilişkisinin incelenmesi. [Tıpta uzmanlık tezi, Uludağ Üniversitesi].
- Hair, J. F., Black, W. C., Tatham, R. L. ve Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis*. Upper Saddle River.
- Hatfield, E., Rapson, R. L., & Aumer-Ryan, K. (2008). Social justice in love relationships: Recent developments. *Social Justice Research*, 21(4), 413-431.
- He, Z. H., Li, M. D., Ma, X. Y., & Liu, C. J. (2021). Family Socioeconomic Status and Social Media Addiction in Female College Students: The Mediating Role of Impulsiveness and Inhibitory Control. *The Journal of Genetic Psychology*, 182(1), 60-74. <https://doi.org/10.1080/00221325.2020.1853027>
- Hendrick, S. S. (1988). A generic measure of relationship satisfaction. *Journal of Marriage and Family*, 50, 93-98. <http://dx.doi.org/10.13072/midss.228>

- Hendrick, S. S., Dicke, A., & Hendrick, C. (1998). The Relationship Assessment Scale. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15(1), 137–142. <https://doi.org/10.1177/0265407598151009>
- Holland, P. C., & Gallagher, M. (2004). Amygdala–frontal interactions and reward expectancy. *Current opinion in neurobiology*, 14(2), 148-155. <https://doi.org/10.1016/j.conb.2004.03.007>
- Hollander, E., & Evers, M. (2001). New developments in impulsivity. *The Lancet*, 358(9286), 949-950.
- Horn, N. R., Dolan, M., Elliott, R., Deakin, J. F., & Woodruff, P. W. R. (2003). Response inhibition and impulsivity: an fMRI study. *Neuropsychologia*, 41(14), 1959-1966. [https://doi.org/10.1016/S0028-3932\(03\)00077-0](https://doi.org/10.1016/S0028-3932(03)00077-0)
- Hornak, J., O'doherty, J., Bramham, J., Rolls, E. T., Morris, R. G., Bullock, P. R., & Polkey, C. E. (2004). Reward-related reversal learning after surgical excisions in orbito-frontal or dorsolateral prefrontal cortex in humans. *Journal of cognitive neuroscience*, 16(3), 463-478. <https://doi.org/10.1162/089892904322926791>
- Ingram, S. H., & South, S. C. (2020). The longitudinal impact of DSM–5 Section III specific personality disorders on relationship satisfaction. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 12(2), 140–149. <https://doi.org/10.1037/per0000435>
- İmamoğlu, S. (2008). Genç yetişkinlikte kişilerarası ilişkilerin cinsiyet, cinsiyet rolleri ve yalnızlık algısı açısından incelenmesi [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi].
- Jaurequi, M. E., Kimmes, J. G., Ledermann, T., Seibert, G., Pocchio, K., & Tawfiq, D. (2020). Relationship satisfaction and sleep problems among college students: Serial indirect effects via relationship mindfulness and negative emotional symptoms. *Journal of American College Health*, 1-9. <https://doi.org/10.1080/07448481.2020.1845183>
- Kalkan, M., & Yalçın, İ. (2012). Evlilik öncesi dönem ve romantik ilişkiler. *Evlilik Öncesi Psikolojik Danışma İçinde*, 1-9.
- Kapitány-Fövény, M., Urbán, R., Varga, G., Potenza, M. N., Griffiths, M. D., Szekely, A., ... & Demetrovics, Z. (2020). The 21-item Barratt Impulsiveness Scale Revised (BIS-R-21): An alternative three-factor model. *Journal of Behavioral Addictions*, 9(2), 225-246. <https://doi.org/10.1556/2006.2020.00030>

- Karakoç, E., & Taydaş, O. (2013). Bir serbest zaman etkinliği olarak üniversite öğrencilerinin internet kullanımı ile yalnızlık arasındaki ilişki. *Selçuk İletişim*, 7(4), 33-45.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatatar, H. (2018). Beliren yetişkinlikte algılanan ebeveynlik stili ve ilişki doyumu arasındaki ilişkide kişilik özelliklerinin aracı rolü [Yüksek lisans tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi].
- Kartal, P. (2015). Obsesif kompulsif bozukluk tanısı alan erişkin hastaların nörobilişsel işlevler, risk alma ve dürtüsellik açısından sağlıklı gönüllüler ile karşılaştırılması [Tıpta uzmanlık tezi, Maltepe Üniversitesi].
- Kelly, E. L., & Conley, J. J. (1987). Personality and compatibility: A prospective analysis of marital stability and marital satisfaction. *Journal of personality and social psychology*, 52(1), 27-40. DOI:10.1037/0022-3514.52.1.27
- Kelly, K. M. (2001). Individual differences in reactions to rejection. (In M. R. Leary Ed.), *Interpersonal rejection*, 291–315. Oxford University Press.
- Kılıç, A. (2020). Genç yetişkinlerin sosyal medya bağımlılıkları, sosyal medya kullanım amaçları ve romantik ilişki doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Biruni Üniversitesi].
- Kılıç, M. E. (2018). Hayatlarının bir döneminde yetiştirme yurdunda kalmış bireylerde yalnızlık düzeyi ve sosyal bütünleşme arasındaki ilişki üzerine bir araştırma [Yüksek lisans tezi, Cumhuriyet Üniversitesi].
- Killgore, W. D., Cloonan, S. A., Taylor, E. C., & Dailey, N. S. (2020). Loneliness: A signature mental health concern in the era of COVID-19. *Psychiatry research*, 290, 113117. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113117>
- Kline, P. (1994). *An Easy Guide To Factor Analysis*. Routledge.
- Kozaklı, H. (2006). Üniversite öğrencilerinde yalnızlık ve sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkilerin karşılaştırılması [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi].
- Köknel, Ö. (1989). *Depresyon (Ruhsal Çöküntü)*. Altın Kitaplar.
- Köksal, B. (2016). Madde bağımlılarında dürtüsellik ve saldırganlığın incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi].
- Landa, S., & Duschinsky, R. (2013). Crittenden's dynamic–maturational model of attachment and adaptation. *Review of General Psychology*, 17(3), 326-338. <https://doi.org/10.1037/a0032102>

- Lapierre, M. A., & Custer, B. E. (2020). Testing relationships between smartphone engagement, romantic partner communication, and relationship satisfaction. *Mobile Media & Communication*, 9(2), 155-176. <https://doi.org/10.1177/2050157920935163>
- Larson, R. W. (1990). The solitary side of life: An examination of the time people spend alone from childhood to old age. *Developmental review*, 10(2), 155-183. [https://doi.org/10.1016/0273-2297\(90\)90008-R](https://doi.org/10.1016/0273-2297(90)90008-R)
- Lawal, A. M., & Okereke, C. G. (2020). Relationship satisfaction in cohabiting university students: evidence from the role of duration of cohabitation, loneliness and sex-life satisfaction. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 16(2), 134-143. <https://doi.org/10.1080/17450128.2020.1842574>
- Lee, J. A. (1977). A typology of styles of loving. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 3(2), 173-182. <https://doi.org/10.1177/014616727700300204>
- Lee, S. L., Pearce, E., Ajnakina, O., Johnson, S., Lewis, G., Mann, F., ... & Lewis, G. (2021). The association between loneliness and depressive symptoms among adults aged 50 years and older: a 12-year population-based cohort study. *The Lancet Psychiatry*, 8(1), 48-57. [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(20\)30383-7](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(20)30383-7)
- Li, W., Zhang, W., Xiao, L., & Nie, J. (2016). The association of Internet addiction symptoms with impulsiveness, loneliness, novelty seeking and behavioral inhibition system among adults with attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD). *Psychiatry research*, 243, 357-364. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2016.02.020>
- Linnoila, M., Virkkunen, M., Scheinin, M., Nuutila, A., Rimon, R., & Goodwin, F. K. (1983). Low cerebrospinal fluid 5-hydroxyindoleacetic acid concentration differentiates impulsive from nonimpulsive violent behavior. *Life sciences*, 33(26), 2609-2614. [https://doi.org/10.1016/0024-3205\(83\)90344-2](https://doi.org/10.1016/0024-3205(83)90344-2)
- Londero-Santos, A., Natividade, J. C. & Féres-Carneiro, T. (2020). Romantic relationship and partner schemas: Concepts associated with a positive valence. *Trends in Psychology*, 28(4), 511-528. <https://doi.org/10.1007/s43076-020-00037-z>
- Lopez, F. G., Campbell, V. L., & Watkins, C. E. (1988). Family structure, psychological separation, and college adjustment: A canonical analysis and cross-validation. *Journal of Counseling Psychology*, 35(4), 402-409. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.35.4.402>

- Love, K. M., & Murdock, T. B. (2012). Parental attachment, cognitive working models, and depression among African American college students. *Journal of College Counseling, 15*(2), 117-129. <https://doi.org/10.1002/j.2161-1882.2012.00010.x>
- Luchetti, M., Lee, J. H., Aschwanden, D., Sesker, A., Strickhouser, J. E., Terracciano, A., & Sutin, A. R. (2020). The trajectory of loneliness in response to COVID-19. *American Psychologist, 75*(7), 897-908. <https://doi.org/10.1037/amp0000690>
- Mann, J. J. (2003). Neurobiology of suicidal behaviour. *Nature Reviews Neuroscience, 4*(10), 819-828.
- Mavruk Özbiçer, S., & Atıcı, M. (2018). Üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ile romantik ilişki doyumları: Nicel bir çalışma. *International Journal of Human Sciences, 15*(1), 265-279.
- McWilliams, N. (1994). *Klinik Süreç İçinde Kişilik Yapısını Anlamak* (E. Kalem, Çev.). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Mellor, D., Stokes, M., Firth, L., Hayashi, Y., & Cummins, R. (2008). Need for belonging, relationship satisfaction, loneliness, and life satisfaction. *Personality and individual differences, 45*(3), 213-218. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2008.03.020>
- Michela, J. L., Peplau, L. A., & Weeks, D. G. (1982). Perceived dimensions of attributions for loneliness. *Journal of personality and social psychology, 43*(5), 929. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.43.5.929>
- Moeller, F. G., Barratt, E. S., Dougherty, D. M., Schmitz, J. M., & Swann, A. C. (2001). Psychiatric aspects of impulsivity. *American journal of psychiatry, 158*(11), 1783-1793. <https://doi.org/10.1176/appi.ajp.158.11.1783>
- Mogenson, G. J., Jones, D. L., & Yim, C. Y. (1980). From motivation to action: functional interface between the limbic system and the motor system. *Progress in neurobiology, 14*(2-3), 69-97. [https://doi.org/10.1016/0301-0082\(80\)90018-0](https://doi.org/10.1016/0301-0082(80)90018-0)
- Moss, B. F., & Schwebel, A. I. (1993). Defining intimacy in romantic relationships. *Family relations, 31*-37. <https://doi.org/10.2307/584918>
- Mund, M., & Johnson, M. D. (2020). Lonely Me, Lonely You: Loneliness and the Longitudinal Course of Relationship Satisfaction. *Journal of Happiness Studies, 1*-23.
- Nederkoorn, C., Smulders, F. T., Havermans, R. C., Roefs, A., & Jansen, A. (2006). Impulsivity in obese women. *Appetite, 47*(2), 253-256. <https://doi.org/10.1016/j.appet.2006.05.008>

- Neef, N. A., Marckel, J., Ferreri, S. J., Bicard, D. F., Endo, S., Aman, M. G., ... & Armstrong, N. (2005). Behavioral assessment of impulsivity: A comparison of children with and without attention deficit hyperactivity disorder. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 38(1), 23-37. <https://doi.org/10.1901/jaba.2005.146-02>
- Nelson, L. J. (2003). Rites of passage in emerging adulthood: Perspectives of young Mormons. *New directions for child and adolescent development*, 2003(100), 33-50. <https://doi.org/10.1002/cd.73>
- Osmanoğlu, N. (2016). Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ile dürtüsellik ve obsesif belirtilerin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Ozcelik, H., & Barsade, S. (2011). Work loneliness and employee performance. In *Academy of management proceedings* 1, 1-6. <https://doi.org/10.5465/ambpp.2011.65869714>
- Öcal Yüceol, S. E. (2016). Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar ile ilişki doyumu ve romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasındaki ilişkiler [Yüksek lisans tezi, İstanbul Bilim Üniversitesi].
- Özdemir, P. G., Selvi, Y., & Aydın, A. (2012). Dürtüsellik ve tedavisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(3), 293-314.
- Özdemir, Y., & İlhan, T. (2012). Benlik Kurgusu, Bağlanma ve Yalnızlık Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir İnceleme. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 157-180.
- Özkan B. (2016). Reddedilme duyarlılığı ve iyimserliğin, rasyonel olmayan ilişki inançları ile romantik ilişki doyumu arasındaki ilişkilerde aracı rolü. [Yüksek lisans tezi, Ufuk Üniversitesi].
- Özkaya, G. (2017). Üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri ile umutsuzluk ve yaşam doyumu arasındaki ilişki [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi].
- Öztürk Kayaturan, N. (2018). Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu tanılı erişkinlerde; belirti profili, belirti şiddeti, çalışma belleği, yakın ilişkilerde işlevsellik düzeyinin birbiri ile ilişkisinin incelenmesi [Tıpta uzmanlık tezi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi].
- Özü, Ö. (2018). Genç yetişkinlik dönemi ve uyum problemleri. *Pegem Atıf İndeksi*, 321-349.
- Pereira, M. G., Taysi, E., Fincham, F. D., and Machado, J. C. (2015). Communication, relationship satisfaction, attachment and physical/psychological symptoms: the mediating role of loneliness. *Online Brazilian Journal of Nursing*. 14(3): 1-25.

- Peplau, L. A., Miceli, M., & Morasch, B. (1982). Loneliness and self-evaluation. *Loneliness: A sourcebook of current theory, research and therapy*, 135-151.
- Perlman, D., & Peplau, L. A. (1981). Toward a social psychology of loneliness. *Personal relationships*, 3, 31-56.
- Perlman, D., & Peplau, L. A. (1982). Theoretical approaches to loneliness. *Loneliness: A sourcebook of current theory, research and therapy*, 123-134.
- Perlman, D., Peplau, L. A., & Goldston, S. E. (1984). Loneliness research: A survey of empirical findings. Preventing the harmful consequences of severe and persistent loneliness, 13-46.
- Perrin, P. B., Heesacker, M., Tiegs, T. J., Swan, L. K., Lawrence, A. W., Jr., Smith, M. B., Carrillo, R. J., Cawood, R. L., & Mejia-Millan, K. M. (2011). Aligning Mars and Venus: the social construction and instability of gender differences in romantic relationships. *Social Indicators Research*, 64, 613–628. doi:10.1007/s11199-010-9804-4.
- Perry, J. L., & Carroll, M. E. (2008). The role of impulsive behavior in drug abuse. *Psychopharmacology*, 200(1), 1-26.
- Pfund, G. N., Brazeau, H., Allemand, M., & Hill, P. L. (2020). Associations between sense of purpose and romantic relationship quality in adulthood. *Journal of Social and Personal Relationships*, 37(5), 1563-1580. <https://doi.org/10.1177/0265407520903807>
- Pinar, (2020). Akran zorbalığına maruz kalan ergenlerin algıladıkları sosyal destek ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi].
- Pür, İ. (2020). Ortaöğretim öğrencilerinde dini hayat ile kaygı ve yalnızlık arasındaki ilişki üzerine bir araştırma [Doktora tezi, Çukurova Üniversitesi].
- Qualter, P., Brown, S. L., Munn, P., & Rotenberg, K. J. (2010). Childhood loneliness as a predictor of adolescent depressive symptoms: an 8-year longitudinal study. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 19(6), 493-501.
- Ray, C. D. (2021). The trajectory and determinants of loneliness during the early months of the COVID-19 pandemic in the United States. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(6), 1920-1938. <https://doi.org/10.1177/02654075211016542>
- Rice, K. G., FitzGerald, D. P., Whaley, T. J., & Gibbs, C. L. (1995). Cross-sectional and longitudinal examination of attachment, separation-individuation, and college

- student adjustment. *Journal of Counselling and Development*, 73, 463–474. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1995.tb01781.x>
- Richardson, T., Elliott, P., & Roberts, R. (2017). Relationship between loneliness and mental health in students. *Journal of Public Mental Health*. 16(2), 48-54. DOI 10.1108/JPMH-03-2016-0013
- Rokach, A. (1989). Antecedents of loneliness: A factorial analysis. *The Journal of Psychology*, 123(4), 369-384. <https://doi.org/10.1080/00223980.1989.10542992>
- Rokach, A., & Brock, H. (1996). The causes of loneliness. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 33(3), 1–11.
- Rusbult, C. E. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal of experimental social psychology*, 16(2), 172-186. [https://doi.org/10.1016/0022-1031\(80\)90007-4](https://doi.org/10.1016/0022-1031(80)90007-4)
- Russell, D., Peplau, L. A., & Cutrona, C. E. (1980). The revised UCLA Loneliness Scale: concurrent and discriminant validity evidence. *Journal of personality and social psychology*, 39(3), 472-480. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.39.3.472>
- Sabatelli, R. M. (1988). Exploring relationship satisfaction: A social exchange perspective on the interdependence between theory, research, and practice. *Family Relations*, 217-222. <https://doi.org/10.2307/584323>
- Salvo, L., & Castro, A. (2013). Soledad, impulsividad, consumo de alcohol y su relación con suicidalidad en adolescentes. *Revista médica de Chile*, 141(4), 428-434. DOI: 10.4067/s0034-98872013000400002
- Sarı, T. (2008). Üniversite öğrencilerinde romantik ilişkilerle ilgili akılcı olmayan inançlar, bağlanma boyutları ve ilişki doyumu arasındaki ilişkiler [Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi].
- Satıcı, B. (2018). Genç yetişkinlerde mükemmeliyetçilik ile romantik ilişki doyumu arasında duygusal zekâ ve bilinçli farkındalığın aracı rollerinin incelenmesi [Doktora tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi].
- Savci, M., & Aysan, F. (2016). Relationship between impulsivity, social media usage and loneliness. *Educational Process: International Journal*, 5(2), 106-115. DOI:10.12973/edupij.2016.52.2
- Sayın, C. (2018). Üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek ile yalnızlık ve depresyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].

- Sellings, L. H., & Clarke, P. B. (2003). Segregation of amphetamine reward and locomotor stimulation between nucleus accumbens medial shell and core. *Journal of Neuroscience*, 23(15), 6295-6303. <https://doi.org/10.1523/JNEUROSCI.23-15-06295.2003>
- Sermat, V. (1980). Some situational and personality correlates of loneliness. *The anatomy of loneliness*, 305-318.
- Sevimoğlu, M. Y. (2019). Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı yalnızlık ve ilişkili faktörler. [Yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi].
- Shaver, P., & Hazan, C. (1987). Being lonely, falling in love. *Journal of Social Behavior and Personality*, 2(2), 105.
- Simpson, J. A., Winterheld, H. A., & Chen, J. Y. (2006). Personality and relationships: A temperament perspective. *The Cambridge handbook of personal relationships*, 231-250.
- Smith, S. M. (2016). Impulsivity and the Dissolution of Romantic Relationships. [Supervised Undergraduate Student Research and Creative Work, University of Tennessee].
- Smith, M. S., Jarnecke, A. M., & South, S. C. (2020). Pathological personality, relationship satisfaction, and intimate partner aggression: Analyses using the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, alternative model of personality disorder traits. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 11(6), 398-408. <https://doi.org/10.1037/per0000399>
- Softa, H. K., Karaahmetoğlu, G. U., Demirci, U., Kılınc, E., Kandemir, A., & Durak, B. (2015). Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin Benlik Saygısı, Yalnızlık Düzeyleri ve Ekileyen Faktörlerin İncelenmesi. *Gümüşhane üniversitesi sağlık bilimleri dergisi*, 4(2), 227-243.
- Soğancı, D. (2017). Bağlanma stillerinin romantik ilişki doyumunu üzerindeki etkisi [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi].
- Sophia, E. C., Tavares, H., Berti, M. P., Pereira, A. P., Lorena, A., Mello, C., ... & Zilberman, M. L. (2009). Pathological love: Impulsivity, personality, and romantic relationship. *CNS spectrums*, 14(5), 268-274. DOI: 10.1017/S1092852900025438
- Soubrié, P. (1986). Reconciling the role of central serotonin neurons in human and animal behavior. *Behavioral and Brain Sciences*, 9(2), 319-335. <https://doi.org/10.1017/S0140525X00022871>

- South, S. C., Turkheimer, E., & Oltmanns, T. F. (2008). Personality disorder symptoms and marital functioning. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 76*, 769 – 780. <http://dx.doi.org/10.1037/a0013346>
- Soylu, G. (2019). Üniversite öğrencilerinin şiddet eğilimlerinin yordayıcısı olarak yalnızlık düzeyleri [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi].
- Sprecher, S., & Toro-Morn, M. (2002). A study of men and women from different sides of earth to determine if men are from Mars and women are from Venus in their beliefs about love and romantic relationships. *Sex Roles, 46*(5), 131-147.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological review, 93*(2), 119-135. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.93.2.119>
- Stroud, K., Durbin, C. E., Saigal, S. D., & Knobloch-Fedders, L. M. (2010). Normal and abnormal personality traits are associated with marital satisfaction for both men and women: An actor-partner interdependence model analysis. *Journal of Research in Personality, 44*, 466 – 477. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jrp.2010.05.011>
- Sullivan, H. S. (1953). The interpersonal theory of psychiatry. *Journal of consulting psychology, 17*(5), 401.
- Sübay, B. (2017). Alkol ve opiyat bağımlılarında içsel farkındalığın aşerme, dürtüsellik ve karar verme ile ilişkisi. [Tıpta uzmanlık tezi, Trakya Üniversitesi].
- Süel, N. (2018). Beden eğitimi öğretmen adaylarının yalnızlık ve algıladıkları sosyal destek düzeylerinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Aksaray Üniversitesi].
- Syed, M., & McLean, K. C. (2017). Erikson's Theory of Psychosocial Development. <https://doi.org/10.4135/9781483392271.n178>
- Şen, M. (2019). Psikolojik destek alan ve almayan bireylerde çocukluk çağı travmaları ve dürtüsellik ilişkisinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi].
- Şenol, E. ve Türkçapar, Ü. (2016). Öğretmen adaylarının sosyal beceri düzeylerinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 40*, 445-456. DOI:10.21764/efd.477.
- Şeremet, A. (2019). Güvensiz bağlanma ve yalnızlık arasındaki ilişkide duygu düzenlemenin aracı rolü. [Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi].
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). Using multivariate statistics, 5, 481-498.
- Tamam, L. (2015). Dürtüsellik ve Dürtü Kontrol Bozuklukları. *Kaknüs Yayınları*.

- Tayiz V. (2018). Üniversite öğrencilerinin gelişmeleri kaçırma korkusu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi].
- Tayşun, İ , Nacak, M , Benlier, N , Araz, M , Özkur, M , Aynacıoğlu, A . (2015). Dopamin Reseptör 2 (DRD2) Gen Polimorfizmlerinin Obezite Hastalığına Yakalanma Riski ile İlişkisi . Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 7 (1),24-29.
- Terzi, S., & Özbay, Y. (2016). Romantik İlişkilerde Bağlanma Yaralanmaları Ölçeğinin Geliştirilmesi. 21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(13).
- Thomas, L., Orme, E., & Kerrigan, F. (2020). Student loneliness: The role of social media through life transitions. Computers & Education, 146, 103754. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2019.103754>
- Till, B., Tran, U. S., & Niederkrotenthaler, T. (2017). "Relationship satisfaction and risk factors for suicide": Correction to Till et al., 2016. 38(1), 63. <https://doi.org/10.1027/0227-5910/a000437>
- Toker Tekin, G. (2018). Alzheimer hastalarına bakım veren aile bireylerinin bakım yükü ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi].
- Topçu, E. (2020). 14-16 yaş arası ergenlerde internet bağımlılığı ile yalnızlık arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi].
- Tuna, Z. O. (2015). Üniversite öğrencilerinde riskli davranışların dürtüsellik ve üstbilişsel inançlar ile ilişkisi. [Yüksek lisans tezi, İstanbul Bilim Üniversitesi].
- Tükel, R. (2011). Anksiyete, Savunmalar ve Nesne İlişkileri: Freud ve Melanie Klein'in çalışmalarına Bir Bakış. Doğu Batı (56).
- Tümöz, E.D. (2018). Kadınlarda evlilik doyumunun kadınların kişilik özellikleri, yalnızlık algıları ve eş değerlendirmeleri bağlamında incelenmesi. [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi].
- Uğur, A. (2018). Üniversite öğrencilerindeki sosyal kaygı düzeyinin, alkol, yalnızlık düzeyi ve sosyal medya kullanım sıklığı ile ilişkisinin incelenmesi. [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Ulutaş, E. (2018). Üniversite öğrencilerinde romantik ilişki doyumunu ile kişilik özellikleri ve benlik saygısı arasındaki ilişkinin İncelenmesi [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi].

- Van Lange, P. A., Rusbult, C. E., Drigotas, S. M., Arriaga, X. B., Witcher, B. S., & Cox, C. L. (1997). Willingness to sacrifice in close relationships. *Journal of personality and social psychology*, 72(6), 1373-1395. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.72.6.1373>
- Van Ljzendoorn, M. H. (1995). Adult attachment representations, parental responsiveness, and infant attachment: a meta-analysis on the predictive validity of the Adult Attachment Interview. *Psychological bulletin*, 117(3), 387-403. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.117.3.387>
- Van Scheppingen, M. A., Denissen, J., Chung, J. M., Tambs, K., & Bleidorn, W. (2018). Self-esteem and relationship satisfaction during the transition to motherhood. *Journal of Personality and Social Psychology*, 114(6), 973-991. <https://doi.org/10.1037/pspp0000156>
- Velazquez-Sanchez, C., Ferragud, A., Moore, C. F., Everitt, B. J., Sabino, V., & Cottone, P. (2014). High trait impulsivity predicts food addiction-like behavior in the rat. *Neuropsychopharmacology*, 39(10), 2463-2472. <https://doi.org/10.1038/npp.2014.98>
- Weiss, R. S. (1973). *Loneliness: The experience of emotional and social isolation*. The MIT Press
- Wheaton, B. (1990). Life transitions, role histories, and mental health. *American Sociological Review*, 209-223. <https://doi.org/10.2307/2095627>
- Whiteside, S. P., & Lynam, D. R. (2001). The five factor model and impulsivity: Using a structural model of personality to understand impulsivity. *Personality and individual differences*, 30(4), 669-689. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(00\)00064-7](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(00)00064-7)
- Whitton, S. W., & Whisman, M. A. (2010). Relationship satisfaction instability and depression. *Journal of Family Psychology*, 24(6), 791. <https://doi.org/10.1037/a0021734>
- Winstanley, C. A., Eagle, D. M., & Robbins, T. W. (2006). Behavioral models of impulsivity in relation to ADHD: translation between clinical and preclinical studies. *Clinical psychology review*, 26(4), 379-395. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2006.01.001>
- Yabancı, C. (2019). Lise Öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumları ile narsisizm ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi].

- Yalçın, S. (2019). Ergenlerde sosyal ortamlarda gelişmeleri kaçırma korkusu, başarı ve yalnızlık değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Yalom, I. (2001). Varoluşçu Terapi (Z. Babayiğit, Çev.). Pegasus Yayınları.
- Yanık, H. (2019). Üniversite öğrencilerinde öfke ifade tarzı, dürtüsellik ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Yavuz, T. (2018). Üniversite öğrencilerinin ilişki doyumu ve bağlanma stilleri arasındaki bağlantı [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Yazıcı, K., & Yazıcı, A. E. (2010). Dürtüsellğin nöroanatomik ve nörokimyasal temelleri [Neuroanatomical and neurochemical basis of impulsivity]. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 2(2), 254–280.
- Yeşilova, E. (2017). Üsküdar iniversitesi lisans ve yüksek lisans öğrencilerinde sigara bağımlılığında dürtüsellik ve benlik saygısı ilişkisinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Yeşilyaprak, B. (1985). Üniversite gençlerinin psikolojik sorunları. *Eğitim Ve Bilim*, 10(57).
- Yıldırım, B. (2017). Çocukluk çağı travmaları ve romantik ilişki doyumu arasındaki ilişkide; otomatik düşüncelerin aracılık rolü [Yüksek lisans tezi, İstanbul Arel Üniversitesi].
- Yıldız, Ö.Z. (2018). Evlilik doyumunun öncülleri ve sonuçları: depresyon, kaygı, erken dönem uyumsuz şemalar [Yüksek lisans tezi, Işık Üniversitesi].
- Yılmaz, E., & Altınok, V. (2009). Okul yöneticilerinin yalnızlık ve yaşam doyum düzeylerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 15(3), 451-470.
- Yiğit, H. (2015). Panik bozukluğu ,olan hastalarda dürtüsellik yaygınlığı [Tıpta uzmanlık tezi, Sakarya Üniversitesi].
- Young, J. E. (1982). Loneliness, depression and cognitive therapy: Theory and application. *Loneliness: A sourcebook of current theory, research and therapy*, 379-406.
- Yüksel, B.Ö. (2019). Üniversite öğrencilerinde yalnızlık ve psikolojik sağlamlığın yordayıcısı olarak aleksitimi. [Yüksek lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi].
- Yüksel, M. Y., Yasak, B., & Çini, A. (2020). Genç yetişkinlerde sosyal medya bağımlılığı, yalnızlık ve yaşam doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Atatürk*

Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, (40), 66-85.
<https://doi.org/10.33418/ataunikkefd.676402>

Zhang, J., Zhang, X., Yang, G., & Feng, Z. (2021). Depressive symptoms as a mediator between impulsiveness and suicidal ideation among Chinese medical college students. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-398303/v1>

Ziada, K. E., Bakhiet, S. F., & Al-Shafey, A. (2022). Culture and sexual differences in impulsivity among university students. Winter and Spring 2022. 14(1), 265-293. DOI: 10.21608/jfafu.2022.168036

EKLER

Ek A. Çağ Üniversitesi Etik Kurul Onay Belgesi

Etik Kurul Onay Belgesi-1

T.C	
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ	
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	
TEZ / ARAŞTIRMA / ANKET / ÇALIŞMA İZİNİ / ETİK KURULU İZİNİ TALEP FORMU VE ONAY TUTANAK FORMU	
ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
T.C. NOSU	
ADI VE SOYADI	FEVZİYE YILDIZ KARAÇELİK
ÖĞRENCİ NO	201810094
TEL. NO.	
E - MAİL	
ANA BİLİM DALI	Psikoloji Anabilim Dalı
HANGİ AŞAMADA OLDUĞU (DERS / İSTEKDE)	TEZ AŞAMASI
BULUNDUĞU DÖNEME AİT DÖNEMLİK	2020 / 2021 - GÜZ DÖNEMİ KAYDIMI YENİLEDİM.
ARAŞTIRMA/ANKET/ÇALIŞMA TALEBİ İLE İLGİLİ BİLGİLER	
TEZİN KONUSU	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DÜRTÜSELLİK, ROMANTİK İLİŞKİ DOYUMU VE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ
TEZİN AMACI	Bu araştırmanın temel amacı, yetişkinlik düzeyine ilk adımların atıldığı üniversite yıllarında öğrencilerin dürtüsellikleri, romantik ilişki doyumları ve yalnızlıkları arasındaki ilişkileri belirlemektir.
TEZİN TÜRKÇE ÖZETİ	Bu araştırmanın temel amacı, yetişkinlik düzeyine ilk adımların atıldığı üniversite yıllarında öğrencilerin dürtüsellikleri, romantik ilişki doyumları ve yalnızlıkları arasındaki ilişkileri belirlemektir. Bununla birlikte çalışmada; dürtüsellik, romantik ilişki doyumu ve yalnızlık değişkenlerinin sosyo-demografik özelliklere göre farklılaşp farklılaşmadığı da incelenecektir. Araştırmaya Çağ Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören, ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenecek olan öğrenciler katılacaktır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Barratt Dürtüsellik Ölçeği, İlişki Doyum Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanacak Kişisel Bilgi Formu kullanılacaktır. Araştırma verilerinin analizinde Sosyal Bilimler istatistik programı kullanılıp frekans, yüzde, Pearson momentler çarpım korelasyon katsayısı, ilişkisiz örneklemler için t-testi ve çoklu standart regresyon analizlerinden yararlanılacaktır.
ARAŞTIRMA YAPILACAK OLAN SEKTÖRLER/ KURUMLARIN ADLARI	Çukurova Üniversitesi, Çağ Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi
İZİN ALINACAK OLAN KURUMA AİT BİLGİLER (KURUMUN ADI-ŞUBESİ/ MÜDÜRLÜĞÜ- İLİ YATILAN)	Çağ Üniversitesi- Mersin Mersin Üniversitesi-Mersin Çukurova Üniversitesi-Adana
ÇALIŞMANIN İZİN ALINMAK İSTENEN KURUMUN HANGİ İLÇELERİNE/ HANGİ KURUMUNA/ HANGİ BÖLÜMÜNDE/ UYGULANACAK OLAN ÇALIŞMAYA AİT ANKETLERİN/ ÖLÇEKLERİN BAŞLIKLARI/ HANGİ ANKETLERİN - ÖLÇELERİN EKLER (ANKETLER, ÖLÇEKLER, FORMLAR, ... V.B. GİBİ EVRAKLARIN İSİMLERİYLE BİRLİKTE KAÇ ADET/SAYFA OLDUKLARINA	Çağ Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Çukurova Üniversitesi tüm fakülte ve bölümlerinden ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile öğrenciler seçilerek Barratt Dürtüsellik Ölçeği, İlişki Doyum Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu online olarak uygulanacaktır.
	Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BDO) İlişki Doyum Ölçeği (İDO) UCLA Yalnızlık Ölçeği Kişisel Bilgi Formu
	1) (2) Sayfa - Barratt Dürtüsellik Ölçeği 2) (1) Sayfa - İlişki Doyum Ölçeği 3) (1) Sayfa - UCLA Yalnızlık Ölçeği 4) (1) Sayfa - Kişisel Bilgi Formu
ÖĞRENCİNİN ADI - SOYADI: FEVZİYE YILDIZ KARAÇELİK	ÖĞRENCİNİN İMZASI: Evrak aşk enstitü müdürlüğünde ıslak imzalıdır. TARİH: 26 / 12/ 2020

TEZ/ ARAŞTIRMA/ANKET/ÇALIŞMA TALEBİ İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRME SONUCU				
1. Seçilen konu Bilim ve İş Dünyasına katkı sağlayabilecektir.				
2. Anılan konu PSİKOLOJİ faaliyet alanı içerisine girmektedir.				
1.TEZ DANIŞMANININ ONAYI	2.TEZ DANIŞMANININ ONAYI (VARSA)	BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜNÜN	A.B.D. BAŞKANININ ONAYI	
Adı - Soyadı: Seyda MAVRUK ÖZBİÇER	Adı - Soyadı:	Adı - Soyadı: Murat KOÇ	Adı - Soyadı: Şükrü UĞUZ	
Unvanı: Dr. Öğr. Üyesi	Unvanı:	Unvanı: Doç.Dr.	Unvanı: Prof. Dr.	
İmzası : (Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası:	İmzası: (Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası:(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	
26.12.2020	.... / .... / 20....	26.12.2020	26.12.2020	
ETİK KURULU ASIL ÜYELERİNE AİT BİLGİLER				
Adı - Soyadı: Mustafa BAŞARAN	Adı - Soyadı: Yücel ERTEKİN	Adı - Soyadı: Deniz Aynur GÜLER	Adı - Soyadı: Ali Engin OBA	Adı - Soyadı: Mustafa Tevfik ODMAN
Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.	Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.
İmzası : (Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası:(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası : (Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası : (Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası:(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)
26.12.2020	26.12.2020	26.12.2020	29/12 / 2020	30.12.2020
Etik Kurulu Jüri Başkanı - Asıl Üye	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi
OY BİRLİĞİ İLE	☒	Çalışma yapılacak olan tez için uygulayacak olduğu Anketleri/Formları/Ölçekleri Çağ Üniversitesi Etik Kurulu Asıl Jüri Üyelerince İncelelmş olup, 30/12/ 2020-30/01/2021 tarihleri arasında uygulanmak üzere gerekli iznin verilmesi taraflarımızca uygundur.		
OY ÇOKLUĞU İLE	☐			
AÇIKLAMA: BU FORM ÖĞRENCİLER TARAFINDAN HAZIRLANDIKTAN SONRA ENSTİTÜ MÜDÜRÜNE ONAYLATILARAK ENSTİTÜ SEKRETERLİĞİNE TESLİM EDİLECEKTİR. AYRICA YAZININ PUNTOSU İSE 12 (ON İKİ) PUNTO OLACAK ŞEKİLDE YAZILARAK ÇIKTI				

Etik Kurul Onay Belgesi-2

T.C	
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ	
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	
TEZ / ARAŞTIRMA / ANKET / ÇALIŞMA İZİNİ / ETİK KURULU İZİNİ TALEP FORMU VE ONAY TUTANAK FORMU	
ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
T.C. NOSU	
ADI VE SOYADI	Fevziye Yıldız KARAÇELİK
ÖĞRENCİ NO	201810094
TEL. NO.	
E - MAİL	
ANA BİLİM DALI	Psikoloji Anabilim Dalı
HANGİ AŞAMADA OLDUĞU (DERS / TEZ)	TEZ AŞAMASI
İSTEKDE BULUNDUĞU DÖNEME AİT DÖNEMLİK KAYDININ YAPILIP-YAPILMADIĞI	2020 / 2021 - GÜZ DÖNEMİ KAYDINI YENİLEDİM.
ARAŞTIRMA/ANKET/ÇALIŞMA TALEBİ İLE İLGİLİ BİLGİLER	
TEZİN KONUSU	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DÜRTÜSELLİK, ROMANTİK İLİŞKİ DOYUMU VE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ
TEZİN AMACI	Bu araştırmanın temel amacı, yetişkinlik düzeyine ilk adımların atıldığı üniversite yıllarında öğrencilerin dürtüsellikleri, romantik ilişki doyumları ve yalnızlıklar arasındaki ilişkileri belirlemektir.
TEZİN TÜRKÇE ÖZETİ	Bu araştırmanın temel amacı, yetişkinlik düzeyine ilk adımların atıldığı üniversite yıllarında öğrencilerin dürtüsellikleri, romantik ilişki doyumları ve yalnızlıklar arasındaki ilişkileri belirlemektir. Bununla birlikte çalışmada; dürtüsellik, romantik ilişki doyumları ve yalnızlık değişkenlerinin sosyo-demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenecektir. Araştırmaya Çağ Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören, ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenecek olan öğrenciler katılacaktır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Barratt Dürtüsellik Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanacak Kişisel Bilgi Formu kullanılacaktır. Araştırma verilerinin analizinde Sosyal Bilimler istatistik programı kullanılıp frekans, yüzde, Pearson momentler çarpım korelasyon katsayısı, ilişkisiz örneklem için t-testi ve çoklu standart regresyon analizlerinden yararlanılacaktır. Çağ Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi
ARAŞTIRMA YAPILACAK OLAN SEKTÖRLER/ KURUMLARIN ADLARI	Çağ Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi
İZİN ALINACAK OLAN KURUMA AİT BİLGİLER (KURUMUN ADI- ŞUBESİ/ MÜDÜRLÜĞÜ - İLİ - İLÇESİ)	Çağ Üniversitesi- Mersin Toros Üniversitesi- Mersin Mersin Üniversitesi- Mersin
YAPILMAK İSTENEN ÇALIŞMANIN İZİN ALINMAK İSTENEN KURUMUN HANGİ İLÇELERİNE/ HANGİ KURUMUNA/ HANGİ BÖLÜMÜNDE/ HANGİ ALANINA/ HANGİ KONULARDA/ HANGİ GRUBA/ KİMLERE/ NE UYGULANACAĞI GİBİ AYRINTILI BİLGİLER	Çağ Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi tüm fakülte ve bölümlerinden öğrencilere Barratt Dürtüsellik Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu online olarak uygulanacaktır.
UYGULANACAK OLAN ÇALIŞMAYA AİT ANKETLERİN/ ÖLÇEKLERİN BAŞLIKLARI/ HANGİ ANKETLERİN - ÖLÇELERİN UYGULANACAĞI	Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BDÖ) İlişki Doyumu Ölçeği (İDO) UCLA Yalnızlık Ölçeği Kişisel Bilgi Formu
EKLER (ANKETLER, ÖLÇEKLER, FORMLAR, ... V.B. GİBİ EVRAKLARIN İSİMLERİYLE BİRLİKTE KAÇ ADET/SAYFA OLDUKLARINA AİT BİLGİLER İLE AYRINTILI YAZILACAKTIR)	1) (2) Sayfa-Barratt Dürtüsellik Ölçeği. 2) (1) Sayfa- İlişki Doyumu Ölçeği 3) (1) Sayfa- UCLA Yalnızlık Ölçeği 4) (1) Sayfa- Kişisel Bilgi Formu
ÖĞRENCİNİN ADI - SOYADI: Fevziye Yıldız KARAÇELİK	ÖĞRENCİNİN İMZASI: Evrak aslı enstitü müdürlüğünde ıslak imzalıdır. TARİH: 14/ 02/ 2021

TEZ/ ARAŞTIRMA/ANKET/ÇALIŞMA TALEBİ İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRME SONUCU				
1. Seçilen konu Bilim ve İş Dünyasına katkı sağlayabilecektir.				
2. Anılan konu PSİKOLOJİ faaliyet alanı içerisine girmektedir.				
1.TEZ DANIŞMANININ ONAYI	2.TEZ DANIŞMANININ ONAYI (VARSA)	SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜNÜN ONAYI	A.B.D. BAŞKANININ ONAYI	
Adı - Soyadı: Seyda MAVRUK ÖZBİÇER	Adı - Soyadı:	Adı - Soyadı: Murat KOÇ	Adı - Soyadı: Şükrü UĞUZ	
Unvanı: Dr. Öğr. Üyesi	Unvanı:	Unvanı: Doç. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.	
İmzası : (Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası:	İmzası:(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası: (Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	
15.02.2021	.... / .... / 20....	15.02.2021	15.02.2021	
ETİK KURULU ASIL ÜYELERİNE AİT BİLGİLER				
Adı - Soyadı: Mustafa BAŞARAN	Adı - Soyadı: Yücel ERTEKİN	Adı - Soyadı: Deniz Aynur GÜLER	Adı - Soyadı: Ali Engin OBA	Adı - Soyadı: Mustafa Tevfik ODMAN
Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.	Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.
İmzası :(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası:(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası :(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası :(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)	İmzası :(Evrak onayı e-posta ile alınmıştır.)
15.02.2021	15.02.2021	15.02.2021	17.02.2021	17.02.2021
Etik Kurulu Jüri Başkanı - Asıl Üye	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi
OY BİRLİĞİ İLE	☒	Çalışma yapılacak olan tez için uygulayacak olduğu Anketleri/Formları/Ölçekleri Çağ Üniversitesi Etik Kurulu Asıl Jüri Üyelerince İncelenmiş olup, 19 /02/2021-30/03/2021 tarihleri arasında uygulanmak üzere gerekli iznin verilmesi taraflarımızca uygundur.		
OY ÇOKLUĞU İLE	☐			
AÇIKLAMA: BU FORM ÖĞRENCİLER TARAFINDAN HAZIRLANDIKTAN SONRA ENSTİTÜ MÜDÜRÜNE ONAYLATILARAK ENSTİTÜ SEKRETERLİĞİNE TESLİM EDİLECEK TİR. AYRICA YAZININ PUNTOSU İSE 12 (ON İKİ) PUNTO OLACAK ŞEKİLDE YAZILARAK ÇIKTI ALINACAKTIR.				

Ek B. Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ ETİK KURULU
BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Değerli Katılımcı,

Sizi Çağ Üniversitesi Psikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı kapsamında **Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER** danışmanlığında **Fevziye Yıldız KARACELİK** tarafından araştırılan “**Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik, Romantik İlişki Doymu ve Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi**” konulu çalışmaya dâhil ediyoruz. Bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin dürtüsellikleri, romantik ilişki doymaları ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemektir. Çalışmaya Çağ Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi önlisans ve lisans öğrencileri katılabilir.

Bu çalışmaya katıldığınız takdirde size doldurmanız gereken dört adet form verilecektir. Bunlardan ilkinde bazı demografik verilerinizle ilgili sorular bulunmaktadır ve çalışmacı tarafından hazırlanmıştır. Diğer üç form ise standardize ölçeklerdir. Bu ölçekler dürtüsellik düzeylerinizi, romantik ilişki doyumunuzu ve yalnızlık düzeylerinizi belirlemek için sorulmaktadır. Sizden tüm formları eksiksiz, içten ve samimi bir şekilde doldurmanız beklenmektedir.

Gönüllü onam formunu okuyup onaylamanız, çalışmaya dâhil olmayı kabul ettiğiniz anlamına gelmektedir. Ancak çalışmayı kabul etmeniz durumunda çalışmanın herhangi bir aşamasında çalışmadan ayrılma hakkına da sahipsiniz. Araştırma sırasında sizden alınacak bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırma sürecinde konu ile ilgili her türlü soru ve görüşleriniz için e-posta adresinden araştırmacıya ulaşabilirsiniz.

Açıklamada yer alan ve araştırma öncesi katılımcıya sunulan bilgilendirmeyi okudum ve araştırmanın içerik, amaç, kapsamını anladım. Gönüllü olarak sorumluluklarımı onaylıyorum. Bu şartlarda araştırılan “**Üniversite Öğrencilerinin Dürtüsellik, Romantik İlişki Doymu ve Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi**” çalışmasına hiçbir baskı olmaksızın katılmayı kendi özgür irademle onaylıyorum.

KABUL EDİYORUM ( )

Ek C. Kişisel Bilgi Formu

KİŞİSEL BİLGİ FORMU	
1. Cinsiyetiniz:	Erkek
	Kadın
2. Yaşınız:	
3. Üniversiteniz:	
4. Eğitim Kademeniz	Ön lisans
	Lisans
5. Bölümünüz:	
6. Okuduğunuz Sınıf:	1.Sınıf
	2.Sınıf
	3.Sınıf
	4.Sınıf
	5.Sınıf
	6.Sınıf
7.Ailenizin ekonomik durumu nedir?	Düşük ve Orta
	Yüksek
8.Çocukluğunuzda sizi kim büyüttü?	Çekirdek Aile
	Diğer
9.Sigara ve/veya alkol kullanıyor musunuz? (Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)	Sigara
	Alkol
	Kullanmıyorum
10.Şu an devam eden romantik bir ilişkiniz var mı?	Evet
	Hayır
11.Cevabınız evet ise ne kadar süredir birliktesiniz?	1 yıldan daha az
	1 yıldan daha fazla
12.Haftalık görüşme sıklığınız nedir?	1-2 gün
	3 günden fazla

Ek D. Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BIS-11)

BARRATT DÜRTÜSELLİK ÖLÇEĞİ (BIS-11)

İnsanlar farklı durumlarda gösterdiği düşünce ve davranışları ile birbirlerinden ayrılırlar. Bu test bazı durumlarda nasıl düşündüğünüzü ve davrandığınızı ölçen bir testtir. Lütfen her cümleyi okuyunuz ve bu sayfanın sağındaki, size en uygun daire içine **X** koyunuz. Cevaplamak için çok zaman ayırmayınız. Hızlı ve dürüstçe cevap veriniz.

	Nadiren /Hiçbir Zaman	Bazen	Sıklıkla	Hemen Her Zaman/ Her Zaman
1. İşlerimi dikkatle planlarım.	☐	☐	☐	☐
2. Düşünmeden iş yaparım.	☐	☐	☐	☐
3. Hızla karar veririm.	☐	☐	☐	☐
4. Hiçbir şeyi dert etmem.	☐	☐	☐	☐
5. Dikkat etmem.	☐	☐	☐	☐
6. Uçuşan düşüncelerim var.	☐	☐	☐	☐
7. Seyahatlerimi çok önceden planlarım.	☐	☐	☐	☐
8. Kendimi kontrol edebilirim.	☐	☐	☐	☐
9. Kolayca konsantre olurum.	☐	☐	☐	☐
10. Düzenli para biriktiririm.	☐	☐	☐	☐
11. Derslerde veya oyunlarda yerimde duramam.	☐	☐	☐	☐
12. Dikkatli düşünen birisiyim.	☐	☐	☐	☐
13. İş güvenliğine dikkat ederim.	☐	☐	☐	☐
14. Düşünmeden bir şeyler söylerim.	☐	☐	☐	☐
15. Karmaşık problemler üzerine düşünmeyi severim.	☐	☐	☐	☐
16. Sık sık iş değiştiririm.	☐	☐	☐	☐
17. Düşünmeden hareket ederim.	☐	☐	☐	☐
18. Zor problemler çözmem gerektiğinde kolayca sıkılırım	☐	☐	☐	☐
19. Aklıma estiği gibi hareket ederim.	☐	☐	☐	☐
20. Düşünerek hareket ederim.	☐	☐	☐	☐
21. Sıklıkla evimi değiştiririm.	☐	☐	☐	☐
22. Düşünmeden alışveriş yaparım.	☐	☐	☐	☐
23. Aynı anda sadece bir tek şey düşünebilirim.	☐	☐	☐	☐
24. Hobilerimi değiştiririm.	☐	☐	☐	☐
25. Kazandığımdan daha fazla harcarım.	☐	☐	☐	☐
26. Düşünürken sıklıkla zihnimde konuyla ilgisiz düşünceler oluşur.	☐	☐	☐	☐
27. Şu an ile gelecekte daha fazla ilgilenirim.	☐	☐	☐	☐
28. Derslerde veya sinemada rahat oturamam.	☐	☐	☐	☐
29. Yap-boz/puzzle çözmeyi severim.	☐	☐	☐	☐
30. Geleceğini düşünen birisiyim.	☐	☐	☐	☐

Ek E. İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)

İLİŞKİ DOYUMU ÖLÇEĞİ (İDÖ)

Aşağıda romantik ilişkilerden sağlanan doyuma ilişkin ifadeler bulunmaktadır. Lütfen yaşadığınız romantik ilişkinizi düşünerek her bir maddenin ilişkilerinizdeki duygu ve düşüncelerinizi ne oranda yansıttığını karşısındaki 7 aralıklı ölçek üzerinde, ilgili rakamın yanına **X** koyarak belirtiniz.

1. Partneriniz ihtiyaçlarınızı ne kadar iyi karşılıyor?						
1	2	3	4	5	6	7
Hiç karşılıyor						Tamamen karşılıyor
2. Genel olarak ilişkinizden ne kadar memnunsunuz?						
1	2	3	4	5	6	7
Hiç memnun değilim						Tamamen memnunum
3. Diğerleri ile karşılaştırıldığında ilişkiniz ne kadar iyi?						
1	2	3	4	5	6	7
Çok daha kötü						Çok daha iyi
4. Bu ilişkiye başlamamış olmayı ne sıklıkta aklınızdan geçiriyorsunuz?						
1	2	3	4	5	6	7
Hiçbir zaman						Her zaman
5. İlişkiniz ne dereceye kadar sizin başlangıçtaki beklentilerinizi karşılıyor?						
1	2	3	4	5	6	7
Hiç karşılıyor						Tamamen karşılıyor
6. Partnerinizi ne kadar seviyorsunuz?						
1	2	3	4	5	6	7
Hiç sevmiyorum						Çok seviyorum
7. İlişkinizde ne kadar problem var?						
1	2	3	4	5	6	7
Hiç problem yok						Çok fazla problem var

Ek F. UCLA Yalnızlık Ölçeği

UCLA YALNIZLIK ÖLÇEĞİ

Aşağıda çeşitli duygu ve düşünceleri içeren ifadeler verilmektedir. Sizden istenilen her ifadeye tanımlanan duygu ve düşünceyi ne sıklıkta hissettiğinizi ve düşündüğünüzü her biri için tek bir rakamı daire içine alarak belirtmeniz.

Sorular	Ben Bu Durumu Hiç Yaşamadım	Ben Bu Durumu Nadiren Yaşarım	Ben Bu Durumu Bazen Yaşarım	Ben Bu Durumu Sık Sık Yaşarım
1. Kendimi çevremdeki insanlarla uyum içinde hissediyorum.	1	2	3	4
2. Arkadaşım yok.	1	2	3	4
3. Başvurabileceğim hiç kimse yok.	1	2	3	4
4. Kendimi tek başıyım gibisi hissetmiyorum.	1	2	3	4
5. Kendimi bir arkadaş grubunun bir parçası olarak hissediyorum.	1	2	3	4
6. Çevremdeki insanlarla bir ortak yönüm var.	1	2	3	4
7. Artık hiç kimseyle samimi değilim.	1	2	3	4
8. İlgilerim ve fikirlerim çevremdekilerce paylaşıyor.	1	2	3	4
9. Dışa dönük bir insanım.	1	2	3	4
10. Kendime yakın hissettiğim insanlar var.	1	2	3	4
11. Kendimi grubun dışına itilmiş hissediyorum.	1	2	3	4
12. Sosyal ilişkilerim yüzeyseldir.	1	2	3	4
13. Hiç kimse beni gerçekten iyi tanımıyor.	1	2	3	4
14. Kendimi diğer insanlardan soyutlanmış hissediyorum.	1	2	3	4
15. İstedikim zaman arkadaş bulabilirim.	1	2	3	4
16. Beni gerçekten anlayan insanlar var.	1	2	3	4
17. Bu derece içime kapanmış olmaktan dolayı mutsuzum.	1	2	3	4
18. Çevremde insanlar var ama benimle değil.	1	2	3	4
19. Konuşabileceğim insanlar var.	1	2	3	4
20. Derdimi anlatabileceğim insanlar var.	1	2	3	4

Ek G. Çağ Üniversitesi Tez Anket İstek İzin Yazısı

İzin Yazısı-1

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sayı : 23867972-044-E.2000004846

31.12.2020

Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e
Ait Tez Anket İzi Hk.

DAĞITIM YERLERİNE

Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programında 201810094 numaralı öğrencimiz olan Fevziye YILDIZ KARAÇELİK, "Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik davranışlarının ilişki doyumu ve yalnızlık üzerine etkisinin incelenmesi" konulu tez çalışmasını Üniversitemiz Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER danışmanlığında halen yürütmektedir. Adı geçen öğrenci tez çalışması kapsamında Üniversitemize bağlı tüm fakülte ve bölümler bünyesinde halen eğitim görmekte olan tüm öğrencileri kapsamak üzere online olarak kopyası Ek'lerde sunulan bir anket uygulamasını yapmayı planlamaktadır.Gerekli iznin verilmesini arz ederim.

Prof. Dr. Ünal AY
Rektör

Ek : 3 sayfa tez etik kurul izin formu, 6 sayfa form ve ölçekler, 8 sayfa tez etik kurul izin onay e-posta yazıları.

Dağıtım:

Gereği:

Çukurova Üniversitesi Rektörlüğüne

Mersin Üniversitesi Rektörlüğüne

E-Posta: ayvankul@ceg.edu.tr

Evaluation
Version

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama adresi: <https://ufc.cag.edu.tr/BelgeDogrulama> - Doğrulama kodu: 65E45EA

İzin Yazısı-2

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sayı : E-23867972-044-2100001281
Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e
Ait Tez Anket İzni Hakkında

19.02.2021

DAĞITIM YERLERİNE

Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programında 201810094 numaralı öğrencimiz olan Fevziye YILDIZ KARAÇELİK, "Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik davranışlarının romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri üzerine etkisinin incelenmesi" konulu tez çalışmasını Üniversitemiz Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER danışmanlığında yürütmektedir. Adı geçen öğrenci tez çalışmasında Üniversitemize bağlı tüm fakülte ve bölümler bünyesinde halen eğitim görmekte olan tüm öğrencileri kapsamak üzere kopyası EK'lerde sunulan anket uygulamasını online olarak yapmayı planlamaktadır. Üniversitemiz Etik Kurulunda yer alan üyelerin kuramsal mail adreslerinden onaylar online olarak alınmış olup, gerekli iznin verilmesini arz ederim.

Prof. Dr. Ünal AY
Rektör

Ek : 3 sayfa tez etik kurul izin formu, 7 sayfa form ve ölçekler, 8 sayfa tez etik kurul izin onay eposta yazıları.

Dağıtım:
Gereği:
Mersin Üniversitesi Rektörlüğüne
Toros Üniversitesi Rektörlüğüne

E-Posta: ayunald@ceg.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

DoA Yürütme adresi: <https://ibi.cag.edu.tr/BolgeDogrulama> - DoA Yürütme kodu: 9726D9A

Ek H. Çağ Üniversitesi Anket Uygulama İzin İstek Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sayı : 23867972-044-E.2000004844
Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e
Ait Tez Anket İzni Hk.

31.12.2020

DAĞITIM YERLERİNE

Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programında 201810094 numaralı öğrencimiz olan Fevziye YILDIZ KARAÇELİK, "Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik davranışlarının ilişki doyumu ve yalnızlık üzerine etkisinin incelenmesi" konulu tez çalışmasını Üniversitemiz Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER danışmanlığında halen yürütmektedir. Adı geçen öğrenci tez çalışması kapsamında Üniversitemiz İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Meslek Yüksek Okulu, Yabancı Diller Yüksek Okulu, Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde halen eğitim görmekte olan tüm öğrencileri kapsamak üzere online olarak kopyası Ek'lerde sunulan bir anket uygulamasını yapmayı planlamaktadır. Gerekli iznin verilmesini arz ederim.

Doç. Dr. Murat KOÇ
Sosyal Bilimler
Enstitüsü Müdürü

Ek : 3 sayfa tez etik kurul izin formu, 6 sayfa form ve ölççekler, 8 sayfa tez etik kurul izin onay e-posta yazıları.

Dağıtım:

Gereği:
Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığına
Hukuk Fakültesi Dekanlığına
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığına
Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğüne
Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğüne

Bilgi:
Rektörlük Makamına

E-Posta: ayran@icag.edu.tr

Erkitimden
Verim

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile incelenmiştir.

DoÄ Yürütme adresi: <https://info.cag.edu.tr/BelgeDogrulama> - DoÄ Yürütme kodu: C/CTSE

Ek I. Çağ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü Tez Anketi İzin Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Yabancı Diller Yüksekokulu

Sayı : E-12345678-000-2100000058

05.01.2021

Konu : Tez Anket İzni

REKTÖRLÜK MAKAMINA

Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'in uygulamak istediği anket uygulaması uygun görülmüş olup Müdür Yardımcısı Betül ÇOKBİLEN nezaretinde yürütülecektir.

Saygılarımla arz ederim.

Öğr. Gör. Hamdi
ÖNAL
Yabancı Diller Yüksek
Okulu Müdürü

E-Posta: gokozneydogan@cag.edu.tr

Etilasyon
Verisi

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama adresi: <https://sbs.cag.edu.tr/BelgeDogrulama> - Doğrulama kodu: CC86705

Ek J. Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tez Anketi İzin Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Fen Edebiyat Fakültesi

Sayı : E-33089555-044-2100000200

11.01.2021

Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e
Ait Tez Anket İzi Hk.

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 31.12.2020 tarihli ve 23867972-044-
E.2000004844 sayılı yazısı.

Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden 201810094 numaralı Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'in "Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik davranışlarının ilişki doyumu ve yalnızlık üzerine etkisinin incelenmesi" konulu tez çalışmasına ilişkin anketi yapılması uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi arz/rica ederim.

Prof. Dr. Deniz Aynur GÜLER
Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı

Ek :

- 1 - Barratt Dürtüsellik Ölçeği
- 2 - İlişki Doyumu Ölçeği
- 3 - Kişisel Bilgi Formu
- 4 - UCLA Yalnızlık Ölçeği

Dağıtım:

Gereği:
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

Bilgi:
Rektörlük Makamına

Ek K. Çağ Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Tez Anketi İzin Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Sayı : E-88998576-044-2100000061

05.01.2021

Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e
Ait Tez Anket İzni Hk.

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 31.12.2020 tarihli ve 23867972-044-E.2000004844 sayılı yazısı.

Enstitünüz Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programı 201810094 numaralı öğrencisi Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'in, "*Üniversite Öğrencilerinde Dürtüsellik Davranışlarının İlişki Doyumu ve Yalnızlık Üzerine Etkisinin İncelenmesi*" konulu tez çalışması kapsamında Fakültemizde halen öğrenim gören öğrencilerimize yönelik online tez anket çalışmasını yapmasının uygun olduğu değerlendirilmektedir.

Gereği için bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa BAŞARAN
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı

Ek :

- 1 - Barrat Dürtüsellik Ölçeği
- 2 - İlişki Doyumu Ölçeği
- 3 - Kişisel Bilgi Formu
- 4 - UCLA Yalnızlık Ölçeği
- 5 - Tez Anket İzin Onay Formu

Dağıtım:

Gereği:
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

Bilgi:
Rektörlük Makamına

Ek L. Çağ Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Tez Anketi İzin Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Meslek Yüksek Okulu

Sayı : E-98052332-044-2100000079
Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e
Ait Tez Anket İzni Hk.

05.01.2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 31.12.2020 tarihli ve 23867972-044-E.2000004844 sayılı belge.

Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün ilgi yazısında konu edilen Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi (201810094 numaralı) Fevziye YILDIZ KARAÇELİK, "Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik davranışlarının ilişki doyumu ve yalnızlık üzerine etkisinin incelenmesi" konulu tez anket çalışmasının Yüksekokulumuz önlisans öğrencilerine uygulanması Müdürlüğümüzce uygun bulunmuştur.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. İlhan ÖZTÜRK
Meslek Yüksekokulu Müdürü

Dağıtım:

Gereği:
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

Bilgi:
Rektörlük Makamına

E-Posta: abuyrak@ceg.edu.tr

Evaluation
Verilen

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama adresi: <https://ubs.cag.edu.tr/BelgeDogrulama> - Doğrulama kodu: 794038F

Ek M. Çağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tez Anketi İzin Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Hukuk Fakültesi

Sayı : E-82356537-044-2100001874

10.03.2021

Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e
Ait Tez Anket İzni Hakkında

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 19.02.2021 tarihli ve E-23867972-044-2100001282 sayılı belge.

Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Öğrenciniz Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'in "Üniversite öğrencilerinde dürtüsellik davranışlarının romantik ilişki doyumu ve yalnızlık düzeyleri üzerine etkisinin incelenmesi" başlıklı tez çalışması ile ilgili yapmak istediği anket çalışması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinize sunar.

Prof. Dr. Yücel ERTEKİN
Hukuk Fakültesi Dekanı

Ek N. Mersin Üniversitesi Tez Anketi Uygulama İzin Yazısı

T.C.
MERSİN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Kayıt ve Mevzuat Şube Müdürlüğü

MERSİN ÜNİVERSİTESİ İBYS -
KAYIT VE MEVZUAT ŞUBESİ
MÜDÜRLÜĞÜ
Tarih: 29.1.2021
Sayı: E-43541497-044-1573538

0001573538

Sayı : E-43541497-044-1573538
Konu : Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'e Ait
Tez Anket İzin Hk

29.1.2021

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 04.01.2021 tarihli ve E-2000004846 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden Üniversiteniz Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programında kayıtlı 201810094 numaralı yüksek lisans öğrencisi Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'in Dr. Öğr. Üyesi Seyda MAVRUK ÖZBİÇER danışmanlığında hazırlamış olduğu "Üniversite Öğrencilerine dürtüsellik" davranışlarının ilişki doyumu ve yalnızlık üzerine etkisinin incelenmesi" başlıklı tez çalışması kapsamında hazırlamış olduğu anket çalışmasını Üniversitemiz Fakültelerinde halen eğitim görmekte olan tüm öğrencilere uygulaması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet İsmail YAĞCI
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi: Mersin 33110 Yarıyolu
Telefon No: 03243610846
e-Posta: İletişim
KEP Adresi:

07F5CD-1406-4914-4F9D-0DE038C20B2E
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Çiftlikköy Kampüsü
0733 Faks No: 03243610846
www.mersin.edu.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/mersinuni-ibys>
Ayrıntılı bilgi için: Durmuş Yavuz ÇAĞLAYAN
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No: 03243610001-34755

Etiketler e-İmza ile değiştirilebilir. <https://www.turkiye.gov.tr/mersinuni-ibys> adresinden 0707F5CD-1406-4914-4F9D-0DE038C20B2E kodu ile doğrulayabilirsiniz.
Bu belge 2020 tarihli Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Ek O. Toros Üniversitesi Tez Anketi Uygulama İzin Yazısı

T.C.
TOROS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazın İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-95996538-605.01-1700
Konu : Bilimsel Çalışma Kapsamında Veri Toplama
(F.YILDIZ KARAÇELİK)

26.02.2021

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : Çağ Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü 19.02.2021 tarihli ve 52178233-E-23867972-044-2100001281 sayılı yazısı.

İlgi yazınız ile, Üniversitesi Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Fevziye YILDIZ KARAÇELİK'in tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Etik Kurulunca onaylanan anket çalışmasını Üniversitemiz öğrencilerine uygulayabilmesi hususunda izin talep edilmiştir.

Söz konusu çalışmaya esas belgeler incelenmiş ve anket çalışmasının online olarak gerçekleştirilmesi uygun bulunmuş olup, uygulama dokümanlarına erişim linkinin tarafınıza iletilmesi durumunda öğrencilerimize elektronik posta yoluyla bildirim yapılacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Ömer ARIÖZ
Rektör

Bu belge, güncel elektronik izni ile arzulanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 87781-4360-027B

Belge Doğrulama Adresi : <https://ehysoygu.toros.edu.tr>

Adres: Bahçelievler Kampüsü 1857 Sokak No:12 33140 Yarıpınar MERSİN

Bilgi İçin: Bülent AĞLAMİŞ
Müdür

Telefon No : 0324 325 33 00 - 1001

Fax No : 0324 325 33 01

e-Posta : yazindere@toros.edu.tr

İnternet Adresi : <https://www.toros.edu.tr/>

Dahili No:0324 325 33 00

Kep Adresi : torosunivarsitesi@h001.kep.tr

